

Občina Ivančna Gorica
Sokolska 8
1295 Ivančna Gorica
T 01 781 21 00

Klasje

Prijetno domače. Občina Ivančna Gorica

Aktualno dogajanje v občini.
Vabljeni na internetne strani:
www.ivancna-gorica.si

Naš praznik

V občini Ivančna Gorica smo praznik občine (29. maj) posvetili spominu na dan, ko je pisatelj Josip Jurčič postal urednik časopisa Slovenski narod. V sredini 19. stoletja je bil časopis, ki ga je urejal Jurčič, osrednji slovenski časopis z izjemno pomembno družbenopolitično vlogo. Jurčič je imel torej na poklicni poti prav tako pomembno vlogo kot pri svojem literarnem ustvarjanju. Spet se torej naše misli ustavljajo pri rojaku z Muljave, s čigar zapuščino se vseskozi prepleta tudi življenje v naši občini danes.

Praznik občine je praznik vseh občanov in občanov, pa tudi praznik našega uredništva bi lahko rekli. Takega pomena naš časopis, kot ga je imel Jurčičev časnik, sicer nima, pa vendar se trudimo izpolnjevati svoje poslanstvo in med občanke in občane prinašati novice, poučne prispevke in zanimivosti. To je v dobi digitalnih medijev seveda svojevrstni izziv. A izzivov tudi v Jurčičevih časih ni manjkalo.

Iskrene čestitke ob prazniku občine vsem občankam in občanom, še posebej tudi letošnjim občinskim nagrajencem, ki jih bomo podrobneje spoznali v naslednji številki Klasja.

Matej Šteh, urednik

»Čebelarška ulica je sedaj že tradicionalna«

Članice PGD Ivančna Gorica še drugič v svoji zgodovini državne prvakinja

Praznik Občine Ivančna Gorica

Vabljeni na

OSREDNJO SVEČANOST OB PRAZNIKU OBČINE IVANČNA GORICA
s podelitvijo priznanj in nagrad Občine Ivančna Gorica za leto 2024,
v petek, 24. maja 2024, ob 19. uri, v Domu kulture Šentvid pri Stični.

Sodelujoči v programu:

- Umetniška skupina Vrtca Ivančna Gorica
- Otroški pevski zbor Osnovne šole Stična
- Osnovna šola Ferda Vesela Šentvid pri Stični (Odlomek iz muzikala UJEMI SVOJE SANJE)
- Folklorna skupina Vidovo
- Godba Stična
- Tina Kadunc TIANA

Prireditev bo povezovala Simona Zorc Ramovš.

Vljudno vabljeni!

Dušan Strnad
župan

Dobrodošli doma.

PROSTOFER
PROSTOVOLJNI ŠOFER
S SRCEM NA POTI – brezplačni prevozi za starostnike
Brezplačna številka 080 10 10

 Okolju prijazni
Občina Ivančna Gorica
ZA NAMI JE ČISTO

Mlado Klasje
str. 23-25

Praznujemo!

V teh dneh smo obeleževali poseben praznik – svetovni dan čebel, ki ga od leta 2018 na pobudo slovenskih čebelarjev praznujemo po vsem svetu in tudi v naši občini. Zavedanje o pomenu čebel za naše okolje in prehrano nas v občini Ivančna Gorica spremlja tako rekoč na vsakem koraku. Velike zaslugе pri tem imajo naši čebelarji in obe čebelarski društvi, še posebej pa se trudimo to zavest ohranjati in širiti v sklopu programov Hiše kranjske čebele v Višnji Gori.

Pred nami je tudi praznovanje našega občinskega praznika. Obeležujemo ga v spomin na rojaka Josipa Jurčiča, velikana slovenskega pripovedništva, ki je 29. maja 1871 postal urednik takratnega osrednjega časnika Slovenski narod. Prav ta dogodek smo izbrali za praznik občine, s tem pa dali tudi pomembno priznanje Jurčičevemu novinarskemu in publicističnemu delu. Letošnja osrednja svečanost ob prazniku bo potekala 24. maja v Šentvidu pri Stični, kjer se bomo spomnili dosežkov minulega leta, se ozrli v prihodnost in čestitali letošnjim prejemnikom priznanj in nagrad Občine Ivančna Gorica.

Praznovanje občinskega praznika je tudi lepa priložnost za pregled opravljenega dela in praznovanje ob dosežkih. In imamo se česa veseliti. V lanskem letu smo uspešno izvedli energetske prenovne javnih objektov v lasti občine, uspešno je bila izvedena obnova podružnične šole v Temnici, zgradili smo športni park v Ivančni Gorici, na cestni infrastrukturi so bili obnovljeni kilometri lokalnih cest, dokončan pa je bil tudi nadvoz na Malem Hudem in krožišča v Gabrovčcu ter odprta obnovljena državna cesta med Zagradcem in Ambrusom.

Ne dolgo nazaj smo se razveselili tudi postavitve montažnega krožišča pri trgovskih centrih v Ivančni Gorici, v prihajajočih tednih pa bomo slovesno predali v uporabo še nekaj uspešno zaključenih investicij. To so investicije v naselju Spodnja Draga, kjer je zgrajena kanalizacija, sočasno pa se je obnavljala in dograjevala tudi druga komunalna infrastruktura. Med Malo in Veliko Dobravo je bila obnovljena lokalna cesta, v središču Ivančne Gorice pa se že zaključuje gradnja nove tržnice, ki bo v juniju slovesno odprla svoja vrata.

Seveda so to samo tisti najbolj opazni in investicijsko obsežnejši projekti. Veliko postorimo na različnih področjih, da bi bilo življenje v naši občini kar se da prijetno, in da bi bile občanke in občani pri svojem delu in aktivnostih tudi uspešni in zadovoljni. Ta naš trud opažajo tudi zunaj občine, zato se redno uvrščamo na lestvico najrazvitejših slovenskih občin.

Te dni je k nam spet prišla olimpijska bakla. Olimpijski duh nas nagovarja k razvoju - hitreje, višje močnejše. Hkrati pa nam sporoča, da je važno sodelovati, ne samo zmagovati. Ker prostora za zmagovalce ni veliko, sodelujemo pa lahko vsi. Upam si reči, da v občini Ivančna Gorica ne samo sodelujemo, ampak tudi zmagujemo. V zadnjih letih se namreč po demografskih kazalcih uvrščamo v sam vrh v Sloveniji. Otrok je vedno več in komaj sproti gradimo vrtce, šole in ostalo infrastrukturo. Ljudje so prepoznali dobre pogoje za življenje v občini, kjer delamo in živimo pod sloganom Prijetno domače in se odločajo za naraščaj, veliko je tudi priseljevanja. Vse to nas navdaja z upanjem v še boljši jutri. Ne smemo pa pozabiti na tiste, ki so k doseženemu prispevali in na občinskem prazniku bo priložnost, da se nekaterim zahvalimo. Vljudno vabljeni na prireditev.

Dušan Strnad, župan

Občinski svet na ogledu Centra za odlaganje odpadkov Špaja dolina

Občinski svet si je pred začetkom 13. redne seje ogledal Center za odlaganje odpadkov Špaja dolina in se seznanil z delovanjem ter načrti odlagališča v prihodnje. Odlagališče je v lasti občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje, upravlja pa ga Javno komunalno podjetje Grosuplje.

Po besedah župana Dušana Strnada je navada, da si občinski svet vsaj enkrat v mandatu ogleda odlagališče odpadkov, kar jim pomaga pri lažjem sprejemanju številnih odločitev, povezanih z ravnanjem z odpadki in delovanjem komunale. »Svetnice in svetniki so bili z ogledom več kot zadovoljni. Vodstvo grosupeljske komunale, na čelu z direktorjem JKPG Stanetom Stoparjem, je pripravilo lepo predstavitev in mislim, da bodo vse odločitve, ki bodo na to področje vezane v prihodnje, lažje,« je še povedal župan Strnad.

Zgodovina odlaganja odpadkov na deponiji Špaja dolina sega v leto 2001. V vseh teh letih je bilo odlagališče deležno številnih nadgradenj, bodisi na področju tehničnih kot zakonodajnih postopkov. Leta 2022 je odlagališču Špaja dolina s strani Agencije RS za okolje prejelo odločbo okoljevarstvenega dovoljenja za odlaganje odpadkov v II. fazi. Po besedah vodstva komunale vključuje ta faza širitev I. faze in njeno nadgradnjo, kar pomeni več prostora za odlaganje odpadkov. Dovoljenje za odlaganje je izdano do 31. decembra 2035, z možnostjo podaljšanja. Celotna zmogljivost odlaganja znaša 336.000 ton oz. 196.532 m³.

Ob obisku so se svetnice in svetniki sprehodili po deponiji ter si ogledali sortirnico mešanih komunalnih odpadkov, kompostarno, zbiralnik izcednih voda, skladišče ločenih frakcij, kot so papir, odpadni les,

kosovni odpadki, nagrobne sveče, izolacijski material, mešani komunalni odpadki in mešana embalaža. Obiskali so tudi zbirni center, kamor lahko občani dnevno pripeljejo

in brezplačno odložijo odpadke ter si ogledali odlagališče, ki lahko po prejetem okoljevarstvenem dovoljenju še naprej sprejema odpadke.

Gašper Stopar

Podpisana koncesijska pogodba za vzdrževanje javne razsvetljave

Aprila sta župan Dušan Strnad in direktor podjetja Eltim d. o. o. Darko Perko podpisala Koncesijsko pogodbo za dobavo, postavitev, vzdrževanje in upravljanje javne razsvetljave v občini Ivančna Gorica.

S koncesionarjem, ki je bil izbran na javnem razpisu, je bila podpisana pogodba za obdobje 10 let. Letno nadomestilo za vzdrževanje javne razsvetljave znaša 47.000,00 EUR z vključenim DDV. Ob podpisu je župan Strnad koncesionarju zaželel uspešno delo, pričakuje pa tudi kakovostno in predvsem hitro izvajanje obveznosti, tako v zadovoljstvo občanov kot občine.

Izbirna gospodarska javna služba dobave, postavitve, vzdrževanja in upravljanja javne razsvetljave v Občini Ivančna Gorica obsega dobavo in postavitev, redno vzdrževanje in strokovni nadzor nad delovanjem javne razsvetljave ter drugih objektov te gospodarske javne službe, v interesu trajnega, nemotenega in

brezhibnega delovanja javne razsvetljave v naši občini.

Gašper Stopar

Kolofon

Klasje - Glasilo prebivalcev občine Ivančna Gorica; **Ustanovitelj časopisa:** Občinski svet Občine Ivančna Gorica; **Sedež uredništva:** Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, telefon: 781 21 30, faks: 781 21 31, e-pošta: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net; **Uredniški odbor:** Matej Šteh - glavni in odgovorni urednik, Simonregar, Magdalena Butkovič, Irena Goršič, Franc Fritz Murgelj, Tanja Škufca, Dušan Štepec; **Jezikovni pregled:** Mateja D. Murgelj; **Oblikovna zasnova:** Robert Kuhar; **Priprava za tisk:** AMSET, d. o. o.; **Tisk:** Tiskarsko središče d.o.o., Časopis KLASJE izhaja v 6.500 izvodih mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Prispevke za naslednjo številko sprejemamo do 2. junija.

Komisija za mladinska vprašanja z novim zagonom

V sredo, 24. aprila 2024, je župan Dušan Strnad s sklepom imenoval novo sestavo Komisije za mladinska vprašanja Občine Ivančna Gorica. Na prvi seji komisije je v uvodu zbrane pozdravil in nagovoril. Predstavil jim je pomen Komisije za mladinska vprašanja kot posvetovalnega organa županu pri obravnavi mladinskih vprašanj in do sedaj opravljeno delo. Občina Ivančna Gorica je namreč tudi nosilka certifikata Mladim prijazna občina. V Komisijo za mladinska vprašanja so bili imenovani: Tjaša Kastelic, Manca Mostar, Tjaša Zajc, Miha Slapničar, Klavdija Kastelic, David Papež, Simon Smrekar, Miša Rus, Teja Zaletelj, Aleša Palčič, Tonja Smole,

Jan Goljevšček in Žan Tekavčič. V nadaljevanju jim je podžupan To-

maž Smole, ki je tudi koordinator Komisije za mladinska vprašanja,

predstavil pravno formalne okvirje delovanja na državni in lokalni ravni ter tudi sodelavko Majo Ceglar, ki bo nudila strokovno pomoč s strani občinske uprave. Poleg predpisov je povedal, da je osnova dela sprejeta Strategija za mlade v Občini Ivančna Gorica in pri tem dal besedo tudi predsednici v prejšnjem sklicu Klavdiji Kastelic, ki je predstavila dokument in potek dela, pri čemer ji je pomagal kolega Miha Slapničar. Sleđnji je izrazil zadovoljstvo, da je bilo s strani Občine v zadnjem obdobju uresničenih kar nekaj predlogov, ki so jih mladi zapisali v strategiji. Na konstitutivni seji so mladi izmed sebe izbrali tudi predsednico. To odgovorno nalogo je znova spreje-

la Klavdija Kastelic, ki se je izkazala že v prejšnjem sklicu. Župan Dušan Strnad ji je čestital in vsem skupaj zaželel dobro in uspešno delo. V zaključnem govoru je poudaril pomen vključevanja mladih v lokalno politiko in izrazil upanje, da jim bodo tu pridobljene izkušnje prav prišle v prihodnosti, ko bodo postopoma prevzemali odgovornost za nadaljnji razvoj lokalne skupnosti. Opisal je tudi aktualno situacijo in projekte, ki so v teku ali pa se bodo začeli kmalu, ter bodo pomembno vplivali na kakovost življenja mladih in tudi vseh drugih.

Gašper Stopar

Zahvala Zdravstvenega doma Ivančna Gorica podjetju Bloginja za donatorstvo novega invalidskega vozička

Direktor Zdravstvenega doma Ivančna Gorica Janez Zupančič, dr. med. spec. druž. med., se najlepše zahvaljuje podjetju Bloginja za donacijo novega vrhunskega invalidskega vozička, ki je namenjen našim uporabnikom zdravstvenih storitev. Podjetje BLOGINJA, ki sta ga ustanovila Klavdija in Gašper Novak, je danes celovit ponudnik bolniške in negovalne opreme, medicinskih pripomočkov in naprav za rehabilitacijo, gibanje, nego, osebno higieno in terapijo za uporabo doma ali v ZD, bolnišnicah, domovih za starejše, fizioterapijah in zdraviliščih. Podjetju želimo še naprej veliko uspeha in dobrega medsebojnega sodelovanja.

Direktor Janez Zupančič, dr. med. spec. druž. med.

90 let Rozalije Zaletelj iz Kuželjevca

V petek, 12. aprila, je župan Dušan Strnad obiskal gospo Rozalijo Zaletelj iz Kuželjevca, ki je praznovala častitljivi jubilej – 90 let. Ob osebnem prazniku je slavljenki izročil šopek rož in ji zaželel predvsem veliko zdravja in obilo lepih trenutkov v krogu njenih najbližjih. Slavljenka se je rodila 12. aprila leta 1934, kot peti otrok v družini štirinajstih bratov in sester, mami Ivani in očetu Tonetu. Otroška leta so v številni družini potekala veselo, a tudi delavno, saj je slavljenka Rozalija kot starejša sestra morala skrbeti za mlajše. Osnovno šolo je obiskovala v Ambrusu, šolanje je nadaljevala v stiški gimnaziji, nato pa še v Novem mestu. Svojo prvo zaposlitev je našla v trgovini v Ambrusu, kjer je spoznala tudi svojega bodočega moža Henrika iz Kuželjevca. Skupaj sta zgradila družino, ki so jo obogatili sinovi Hinko, Bojan, Marko in hči Marija. Leto za letom je Rozalija doživljala tako skrbi kot radosti. Njeni otroci so se poročili in ji podarili osem vnukov, izgubila pa je tudi moža. V zadnjem desetletju se je Rozalija razveselila tudi enajstih pravnukov, ki so ji prinesli dodatno veselje v življenje.

Gašper Stopar

TUKAJ in ZA VAS!

ZD IVANČNA GORICA VABI NA DAN ODPRTIH VRAT

sobota, 8.6.2024, od 9.00 do 13.00

AKTIVNOSTI:

- Fizioterapija
- Center za krepitev zdravja
- Zobozdravstvo
- Otroški dispanzer
- Temeljni postopki oživljanja
- Škodljivi dejavniki tveganja
- Zdrav krožnik
- Spoprijemanje s stresom
- Tehnike sproščanja (9.30, 10.30, 11.30)
- Vadba za gibljivost (10.00, 11.00, 12.00)
- Vzgoja za zdravje otrok in mladostnikov
- Ustni higienik: Mirjam Škorjanc
- Ciste roke DORA SVIT
- Spominčice
- Logopetka: Petra Kavšek Vrhovec

- Društvo Diabetikov Ivančna Gorica
- Društvo upokojencev Ivančna Gorica
- Društvo UTŽO Ivančna Gorica
- Rdeči križ Grosuplje
- Šola zdravja Ivančna Gorica
- Hiša kranjske čebele
- Intervju: Tanja Mlakar
- Likovna razstava učencev: OŠ Stična, OŠ Zagradec, Podružnična šola Višnja Gora
- Apolonija
- Sanoteka

MERITVE:

- krvnega sladkorja
- krvnega tlaka
- analiza telesne sestave
- gleženjski index ali sem fit (od 9.00 do 10.00)

V PRIMERU SLABEGA VREMENA DOGODEK ODPADE

Pred nami so nove odločitve!

Svetniška skupina SDS v Občinskem svetu Občine Ivančna Gorica v sestavi Janez Mežan, Magdalena Butkovič, Silvo praznik, Martina Hrovat, Irena Brodnjak, Jože Kozinc, Mateja Žaren, Jure Omahen, Tone Mestnik, Helena Žnidaršič in Tomaž Smole je tvorno sodelovala na 13. redni seji Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica.

Na tokratni seji smo najprej prisluhnili poročilu župana Dušana Strnada o aktualnih dogajanjih v občini. Posebna pozornost je bila namenjena aktivnostim v povezavi z OPN, kjer je delo skupine predstavil Silvo Praznik, sicer predsednik odbora za prostorsko planiranje, varstvo okolja in gospodarjenje z nepremičninami.

Sledila je točka o priznanjih in nagradah Ob-

čine Ivančna Gorica, kjer je predloge predstavil Janez Mežan predsednik KVMI. Izvedeli smo, da je bilo predlogov več kot je na voljo priznanj in odločitev ni bila enostavna. V nadaljevanju je Tatjana Božič predstavila zaključni račun proračuna za 2023. Poročilo o izvajanju Lokalnega energetskega koncepta pa je zajemalo kar dve leti. Predstavila sta ga dr. Simon Muhič, energetski manager in podžupan Tomaž Smole.

Sprejeli smo tudi nekaj odlokov, izmed katerih velja izpostaviti Odlok o ustanovitvi tržnice, ki se je že zelo veselimo, saj gredo dela h koncu in bo kmalu otvoritev nove moderne tržnice. Drugi pa je Sklep o uvedbi videonadzora, s čimer so podani pogoji za izvedbo videonadzora na območju Športnega parka

Ivančna Gorica.

Dela se veliko in dobro. GRADIMO OBČINO IVANČNA GORICA. Pred nami so novi projekti. Kmalu začnemo z gradnjo Kulturno upravnega centra. V teku sta gradnji prizidka OŠ Stična in OŠ Ferdo Vesel. To smo obljubljali in to sedaj uresničujemo.

Žal na državnem nivoju bolj ali manj spremljamo obljube na obljube, uresničeno pa je bolj malo. Tudi projekti, ki smo se jih že veselili (cesta skozi Ambrus npr.) so premaknjeni nekam v prihodnost. Krožišče na koncu obvoznice pri Hoferju pa smo morali zgraditi kar sami. Tako kot na lokalnem ali državnem nivoju tudi v EU parlamentu ni vseeno, kdo nas zastopa – pred nami so nove odločitve! Še prej pa nas čaka praznovanje praznika ob-

čine, da se spomnimo doseženega in vseh, ki so k temu pripomogli.

DRAGE OBČANKE IN OBČANI, ISKRENE ČESTITKE OB PRAZNIKU OBČINE IVANČNA GORICA!

POJDITE NA VOLITVE IN IZBERITE PREUDARNO !

Tomaž Smole,
predsednik OO SDS

SDS

Posvetovalni referendumi, 9. junij 2024

Državni zbor Republike Slovenije je 25. 4. 2024 sprejel odloke o razpisu treh posvetovalnih referendumov (Uradni list RS, št. 35/2024):

- o ureditvi pravice do pomoči pri prostovoljnem končanju življenja,
- o uvedbi preferenčnega glasu za volitve v državni zbor,
- o gojenju in predelovanju konoplje v medicinske namene ter gojenju in posedovanju konoplje za omejeno osebno rabo.

Glasovanje na posvetovalnih referendumih bo **v nedeljo, 9. junija 2024**, ko bodo potekale tudi volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament.

1. Volilna pravica

Glasovanje na referendumu ureja Zakon o referendumu in o ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07-UPB, 6/18-odl. US, 52/20, 30/24), ob smiselni uporabi določb Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06-uradno prečiščeno besedilo, 54/07-odl. US, 23/17, 29/21, 12/24).

Pravico voliti imajo državljani Republike Slovenije, ki bodo najpozneje 9. junija 2024 dopolnili 18 let starosti. Z novelo Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 12/24) je bila vsem polnoletnim državljanom vrnjena pravica voliti in biti voljen, ne glede na njihove osebne okoliščine. Če volivec zaradi dolgotrajne telesne, duševne, intelektualne ali senzorične okvare ali nepismenosti ne more glasovati tako, kot je določeno v zakonu, lahko s seboj na volišče pripelje polnoletno osebo po njegovi izbiri, ki mu pri tem pomaga.

2. Način uresničevanja volilne pravice

Na volitvah oz. referendumu se glasuje **na voliščih, ki jih je določila Okrajna volilna komisija Ivančna Gorica** v Sklepu o določitvi volišč in njihovih območij. Volišča in njihova območja so nespremenjena oz. ista, kot so določena v Sklepu o določitvi volišč in njihovih območij za izvedbo volitev poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament (objavljen v Klasju št. 3, marec-april 2024). Volivec uresničuje volilno pravico na volišču, na katerem je vpisan v volilni imenik, **v nedeljo, 9. junija 2024, od 7.00 do 19.00.**

Volivci naj imajo s seboj osebni dokument in obvestilo volivcu, ki ga bodo prejeli na dom.

Posebni primeri glasovanja, ki jih določa zakon:

- **Po pošti v Republiki Sloveniji** – lahko glasujejo le volivci, ki so v priporu, zavodu za prestajanje kazni, v bolnišnici ali v socialnovarstvenem zavodu za institucionalno varstvo in invalidi (z ustrezno odločbo pristojnega organa), če do srede, 29. maja 2024 sporočijo Okrajni volilni komisiji, da želijo glasovati po pošti. Invalidi lahko glasujejo po pošti tudi stalno, če to sporočijo Državni volilni komisiji in predložijo odločbo pristojnega organa o priznanju statusa invalida. Obvestilo invalida o stalnem glasovanju po pošti velja do preklica. Volivke in volivci, ki jim je bila nepredvideno odvzeta prostost oz. so bili sprejeti v bolnišnico ali socialnovarstveni zavod ali pa so prejeli odločbo o invalidnosti po 29. 5. 2024, lahko glasujejo po pošti, če to sporočijo okrajni volilni komisiji, kjer so vpisani v volilni imenik, do vključno ponedeljka, 3. junija 2024 in priložijo ustrezno dokazilo (npr. potrdilo ali odločbo).
- **Na predčasnem glasovanju** na posebnem volišču, ki bo **v Kulturnem domu Ivančna Gorica**, Ivančna Gorica, Sokolska ulica 4, v torek, 4. junija 2024, v sredo, 5. junija 2024 in v četrtek, 6. junija 2024, med 7.00 in 19.00, lahko glasujejo volivci, ki so vpisani v volilni imenik za območje okraja. Predhodna prijava ni potrebna, volivci naj imajo s seboj osebni dokument in obvestilo volivcu, ki ga bodo prejeli na dom.
- **Na domu** na dan glasovanja, 9. junija 2024, lahko glasujejo volivci, ki se zaradi bolezni ne morejo osebno zglasiti na volišču, v katerem so vpisani v volilni imenik, in bodo najkasneje do srede, 5. junija 2024, sporočili Okrajni volilni komisiji Ivančna Gorica, da želijo glasovati na tak način: 01/ 781 09 06, 01/ 781 09 28. Obvestilu je potrebno priložiti ustrezno zdravniško potrdilo.
- **Na volišču, določenem za glasovanje volivcev, ki nimajo stalnega prebivališča na območju okraja (OMNIA)**, volišče bo v Kulturnem domu Ivančna Gorica, Ivančna Gorica, Sokolska ulica 4, na dan glasovanja 9. juni-

ja 2024, med 7.00 in 19.00, na katerem lahko glasujejo volivci, ki bodo na dan glasovanja izven okraja svojega stalnega prebivališča. Če želi volivec glasovati na tak način, mora do srede, 5. junija 2024, to pisno sporočiti Okrajni volilni komisiji, kjer ima volivec prijavljeno stalno prebivališče (naslovi Okrajnih volilnih komisij so na voljo na spletni strani Državne volilne komisije).

- **Volivci, ki nimajo stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji** in bodo na dan glasovanja v Republiki Sloveniji ter želijo glasovati na volišču v Sloveniji, morajo to sporočiti Državni volilni komisiji najkasneje do srede, 5. junija 2024.
- Volivci, ki nimajo stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, lahko glasujejo na **diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije**, vendar le na tistem območju, kjer so vpisani v posebni volilni imenik (o tem jim ni treba obveščati Državne volilne komisije).
- **Volivci, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in bodo na dan glasovanja začasno v tujini**, lahko glasujejo po pošti iz tujine ali na volišču s sedežem na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije, na katerem bo na dan glasovanja odprto volišče (sklep o določitvi volišč na DKP je objavljen na spletni strani

Državne volilne komisije), če to sporočijo Državni volilni komisiji najkasneje do 24. maja 2024.

Vlogo za glasovanje po pošti, na domu, izven okraja (OMNIA) ali na DKP lahko volivec odda tudi preko portala e-uprava.

Informacije glede izvedbe glasovanja na referendumih, kontaktni podatki okrajnih volilnih komisij in naslovi sedežev volišč, so na voljo tudi na spletni strani Državne volilne komisije: <https://www.dvk-rs.si/volitve-in-referendumi/referendumi/volitve-referenduma/posvetovalni-referendumi-9-6-2024/>

3. Volilni organi

Glasovanje na posvetovalnih referendumih vodijo in izvajajo volilni organi, in sicer Državna volilna komisija, volilne komisije volilnih enot in okrajne volilne komisije. Glasovanje na voliščih in ugotavljanje izida glasovanja na voliščih vodijo volilni odbori.

Mojca Strle, l.r.
tajnica Okrajne volilne komisije Ivančna Gorica

SESTAVA OKRAJNE VOLILNE KOMISIJE 4004 - IVANČNA GORICA

Sedež: Taborska cesta 1, 1290 Grosuplje
telefonski številki: 01/ 781 09 06, 01/ 781 09 28
elektronski naslov: ovk.4004ivancnagorica@dvk-rs.si

predsednica:	ELIZABETA ŽGAJNAR
namestnica predsednice:	ANDREJKA MIŠE GLAVIČ
član:	ALEŠ TOMAŽIN
namestnica člana:	ALENA BAJRAMI ŠEMSIDINI
članica:	MILENA STRNAD
namestnica članice:	MAJA PRINAT
član:	ŽIGA ERČULJ
namestnica člana:	TATJANA MARKELJ
tajnica:	MOJCA STRLE
namestnica tajnice:	MAJA ŠKULJ
namestnica tajnice:	JULIJA PAJK

Kultni SUV

TUCSON SUV²

Nova KONA Mali véliki SUV

5

Garancija

3 leta / 100.000 km

8

Garancija

na baterijo

Povprečna poraba goriva: 5,445 – 7,816 l/100 km, emisije CO₂: 123,4 – 177,68 g/km.

Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Slike so simbolične. Akcija velja do razprodaje zalog. Več informacij vezanih na akcijo ponudbo je na voljo pri pooblaščenih prodajalcih vozil Hyundai. Pogoji garancije in podatki o specifični porabi goriva in emisijah CO₂ so na voljo na www.hyundai.si.

AVTO KAVŠEK, Stantetova 11, IVANČNA GORICA, 051-611-733

Prazgodovinski dan in nova turistična ponudba na območju Arheološkega parka Cvinger na Viru pri Stični

V soboto, 20. aprila, je na domačiji Grofija na Viru pri Stični potekal tradicionalni že 6. prazgodovinski dan OŠ Stična, v sklopu katerega je potekalo tudi slovesno odprtje stalne razstave in učne poti po Arheološkem parku Cvinger.

Vrh naselja Vir pri Stični poznamo po dolgoletni tradiciji tamkajšnje turistične domačije Grofija, ki se nahaja na območju arheološkega najdišča Cvinger, železnodobne naselbine izpred 2500 let. Mladi in domačini nasploh premalo poznajo prazgodovinsko dogajanje v naših krajih. Zato OŠ Stična že več let na privlačen način ozavešča učence o pomenu, ki ga je imelo »Virsko mesto« in to ne samo za današnje slovensko ozemlje – mesto so poznali marsikje v Srednji Evropi.

Letošnji prazgodovinski dan je potekal tudi v znamenju odprtja stalne razstave in učne poti po Arheološkem parku Cvinger. Udeležence, goste in druge obiskovalce je najprej pozdravila gostiteljica z domačije Grofija, Damjana Rijavec, ki se je zahvalila vsem, ki s svojim delom, entuziazmom in strokovnostjo prispevajo k ohranjanju kulturne dediščine tudi s pogledom na prihodnost. Del stalne razstave, ki od sedaj naprej krasi prostore domačije, je namenjen človeški ribici. Malokdo ve,

da so bili v izviru Virskega potoka leta 1762 najdeni prvi primerki, ki jih je naravoslovna stroka prepoznala za novo, dotlej neznano živalsko vrsto. Odprtja razstave sta se udeležila tudi dr. Peter Trontelj, profesor na oddelku za biologijo biotehnične fakultete v Ljubljani in Gregor Aljančič, vodja jamskega laboratorija Tular. Oba sta poudarila, da se je raziskovanje človeške ribice začelo prav tu, na Viru pri Stični in da so tovrstni projekti dragocen prispevek k ohranjanju naše narave in njene pestrosti. V letošnjem letu namreč mineva natanko 200 let od svojevrstnega dogodka, ko je gospodinja Marija Kek na dvorišče Kavčeve domačije (danes Grofija) iz studenca prinesla vodo s človeško ribico. Zapis o tem dogodku se je ohranil pod imenom Stratilov protokol. Oba strokovnjaka sta se z besedami poklonila tudi spomenu pokojne Tatjane Kordiš, ki je s svojim delom in predanostjo bistveno prispevala k ozaveščanju o človeški ribici.

Drugi del razstave pa predstavlja arheološko dediščino Virskega mesta in njemu pripadajoče nekropole, zato je o zadnjih izkopavanjih in do-

gledu nekaj besed spregovoril tudi domačin, arheolog Sašo Porenta. Leta 2022 je Porenta vodil uspešna arheološka izkopavanja na trasi občinske gradnje vodovoda in kanalizacije.

Idejno zasnovano za Arheološki park Cvinger je v letih 2014 – 2021 pripravljal arheolog Mitja Guštin, ki je v opisu projekta zapisal: *Prazgodovinska naselbina, utrjeno gradišče Cvinger meri v dolžino 800, v širino pa 400 m in predstavlja po zaslugi sistematičnih raziskav Narodnega muzeja Slovenije eno najpomembnejših naselbin in grobišč starejše železne dobe v Evropi. Od konca 8. stol. pr. n. š. je bilo gradišče močno utrjeno z obzidjem, ki je še danes prepoznavno v celoti kot dobro viden nasip ali izrazit rob terase. Z njegovo pomočjo so nastale tudi table, ki obiskovalca usmerjajo in ga vodijo po parku.*

Po Arheološkem parku Cvinger je speljana tudi učna pot z nazivom »Zakladi stiške kneginje«, katere avtorji so učitelji OŠ Stična. Pot obhodimo v dobri uri z uporabo aplikacije

»CŠOD Misija«, ki si jo naložimo na pametne telefone oz. tablice. Na pot se lahko podamo tudi brez mobilnih naprav, saj je trasa opremljena z izvirnimi markacijami s podobo železnodobne steklene kroglice in sulične osti ter z informativnimi tablam. Sprehajalec se na 2,5 km dolgi poti ustavi na devetih točkah. Tam rešuje naloge, pregleda galerijo slik, prisluhne govoru kneza in kneginje in s tem spozna značilnosti železnodobne skupnosti. Vsebina je prilagojena petošolcem, zagotovo pa bo zanimiva tudi domačinom, obiskovalcem Domačije Grofija in vsem, ki radi aktivno preživljajo prosti čas v naravi. Vsekakor dobrodošla popestritev turistične ponudbe v naši občini, izjemnega pomena tudi za boljše poznavanje prazgodovine na območju današnje občine Ivančna Gorica.

Slovesnosti ob odprtju razstave so se udeležili poleg stiških šolarjev in učiteljev tudi domačini in priznani biologi ter arheologi ZRC SAZU in Dolenjskega muzeja, ki so z zadovoljstvom podprli šolski projekt.

Poklon Josipu Jurčiču v Spominskem parku Navje

Ob obletnici smrti našega velikega pisatelja, urednika in novinarja Josipa Jurčiča, ki jo obeležujemo 3. maja, smo se Muljavci tradicionalno poklonili svojemu rojaku v Spominskem parku Navje v Ljubljani.

Deževno dopoldne je botrovalo k večji udeležbi predstavnikov muljavskih društev in Muljavcev, ki se zdaj že tradicionalno z obiskom in cvetjem poklonimo velikemu Muljavcu in s tem pokažemo znak hvaležnosti in spoštovanja do rojaka, ki je s svojim delom bistveno zaznamoval slovensko književnost in časnikarstvo v 19. stoletju ter z objavo prvega slovenskega romana »Deseti brat« pustil neizbrisen pečat.

V kratkem kulturnem programu smo prisluhnili članom Kulturnega društva Josipa Jurčiča Muljava, ki so prebiralci odlomke iz povesti Jurij Kozjak, slovenski janičar (igro si bo letos junija in julija možno ogledati v Letnem gledališču na Muljavi), in mlademu klarinetistu Jakobu Rešetiču.

V letu letošnjem letu se Josipa Jurčiča spominjamo še ob naslednjih obletnicah:

- 180. obletnica Jurčičevega rojstva (4. marec 1844),
- 160. obletnica povesti Jurij Kozjak (1864),

- 100. obletnica uprizorjanja Jurčičevih del v izvedbi domačinov (1924),
- 30. pohod po Jurčičevi poti (1994).

Pajžbarjev Jože, se vidimo ob letu obsorej.

Maruša Pušnik, TD Muljava

Poklon Muljavcev Josipu Jurčiču v Spominskem parku Navje

Pridi na semanji dan v Stično!

Semanji dan v Stični, v nedeljo, 26. maja, bo lepa priložnost za pomladansko druženje in nakupe rokodelskih in živilskih izdelkov. Na skoraj 30 stojnicah nam bodo spretni mojstri ponudili delo svojih rok in znanja, najmlajšim so namenjene različne delavnice, prisluhnili

bomo prijetnim zvokom z odra in se okrepčali ob Mavrovih dobrotah ter osvežili pijači. Lokalna društva vas bodo povabila k sodelovanju pri njihovih aktivnostih in nudila koristne informacije. Izvedeli bomo, kako so prvo leto preživele lani posajene trte Zele-

nega Silvanca in kakšni so odzivi na leto dni star prenovljen zeliščni vrt p. Simona Ašiča. Veseli bomo vaše družbe na Semanjem dnevu v Stični. Se vidimo v nedeljo med 11. in 15. uro!

Turistično društvo Stična
David Mrvar

10. FESTIVAL KIPARJEV Z MOTORNO ŽAGO

31. 5.- 2. 6. 2024

GRADIŠČE NAD ŠENTVIDOM IN STIČNO

RAZSTAVA STARIH MOTORNIH ŽAG

RAZSTAVA KIPARSKIH IZDELKOV

10. DRŽAVNO PRVENSTVO V HITROSTNEM KIPARJENJU NEDELJA 2.6.2024 ob 15h

STIHL STIHL STIHL STIHL STIHL STIHL STIHL

Aprilske novičke iz Hiše Kranjske čebele

Veseli smo, da vam lahko spet ponudimo zanimive novičke iz Hiše kranjske čebele.

Čebelarstva ulica

K živahnemu utripu na tradicionalni Čebelarstvi ulici je 13. aprila pripomogla s svojo prisotnostjo tudi Hiša kranjske čebele, saj se zavedamo pomena čebele za naš obstoj in naravo. Predstavili smo svojo bogato ponudbo, nov produkt Čebeljak medenih doživetij in pripravili otroško delavnico.

Letos je še posebno brenčalo, saj je iz Višnje Gore na ta sončen dan priletela tudi čebela Višnja in najmlajšim obiskovalcem naredila prav čaroben dan.

Ste vedeli, da je bila leta 2022 občina Ivančna Gorica proglašena tudi za čebelarstvu najbolj prijazno občino v Sloveniji?

Pogovorni večer s Tadejem Golobom

Kmalu zatem smo organizirali pogovorni večer s Tadejem Golobom in za prijetno vzdušje je poskrbela Darja Groznik. Veliki pisateljski zvezdnik je zbrani publiko predstavil raznolika njegova dela in z njegovo zadnjo kriminalko ustvaril še večjo napetost v pogovornem večeru.

Praznovanje dneva Zemlje s čebelo Višnjo

Tudi na praznovanje dneva Zemlje nismo pozabili in smo se še posebej čarobno pripravili, saj smo ga praznovali tudi s čebelo Višnjo.

V želji, da bi Zemlja z lahkoto dihala, je čebela Višnja imela »svoj« dan.

Uživali smo v lutkovni predstavi »Čebela Višnja in idealen dan« v izvedbi Petre Špehar in preko nje smo se res dobro naučili, kaj vse na čebele vpliva. Sledilo je rajanje z Višnjo, različne delavnice in ogled razstave panjskih končnic, ki so jih ustvarili v Hiši Jakoš na

temo »čebela Višnja na panjskih končnicah«. V močne ustvarjalne energije je udeležence popeljala mentorica Damijana Bijek in čestitamo vsem razstavljavcem, ki so pisano obogatili kavarno Hiše kranjske čebele.

Ples, ustvarjanje in razstava - vse to smo združili v čarobno popoldne in ga zaključili s prvim otroškim srečelovom.

Tudi komunicirali smo, a tokrat na malo drugačen način. Zaključili smo serijo ABC komuniciranja v poslovnem svetu in deset udeležencev bo lahko svoje znanje uspešno preneslo v poslovni svet.

Izobraževanje licenciranih turističnih vodnikov občine Ivančna Gorica

Generacija obstoječih štirinajstih lokalnih turističnih vodnikov Občine Ivančna Gorica (<https://prijetnodomace.si/2021/05/predstavitev-lokalnih-turisticnih-vodnikov-obcine-ivancna-gorica/>) je z izobraževanju usvajala nova znanja in pridobivala dodatne kompetence za turistična vodenja po destinaciji. Mi pa že komaj čakamo, da svoje znanje in znamenitosti delijo obiskovalcem prijetne in domače destinacije Ivančna Gorica.

Katera pa je vaša najljubša znamenitost v zelenem okolju, ki nas obkroža?

Kot zdaj že dobro veste, se naslednjič spet snidemo čez približno mesec dni.

Zapisa: Andreja Vesel
ZKT Prijetno domače
Ivančna Gorica

Rezultati opravljenega dela – rastejo 😊

Na Jurčičevi domačiji smo v mesecu aprilu začeli z akcijo ozaveščanja in dopolnjevanja vsebin učnih programov OŠ. Zato, da smo bili vodniki vedno dovolj izvirni in inovativni, saj nas je obiskalo šestnajst OŠ in tri SŠ ter ekipe štirih društev. Seveda so obvezne tudi refleksije naših vodstev, da se pogovorimo, kako je bila nova uvedena dejavnost uspešna. Tokrat smo uvedli novo delavnico EtnoObletno, kjer mladi skozi samostojen sprehod po vodenju kot pravi raziskovalci in izjemni opazovalci »iščejo« letnice, ki Jurčičevo domačijo bogatijo v tem letu. Na delovnem listu iščejo, opišejo in narišejo značilnosti, ki so tipične za ljudsko stavbarstvo 19. stoletja. Prve delavnice so bile uspešne; veseli pa nas, da so jih preizkusili domači osnovnošolci OŠ Ferdo Vesel iz Šentvida pri Stični. Prav tako smo skupaj s Stanetom Kovačičem izvedli za nekaj skupin obiskovalcev vodenje po cerkvi sv. Marijinega vnebovzvetja, nad katero so vse generacije obiskovalcev izredno navdušene. Seveda jo vključujemo zaradi 160. letnice prve izdaje Jurčičevega Jurija Kozjaka. Kljub veliko obiskovalcem popisovanje predmetov, tudi s sodelovanjem lokalne skupnosti, dobiva vse bolj prijemljive in verodostojne informacije. Drobna »odkritja« nas osrečujejo, saj razkrivajo vedo nove zgodbe.

Dragoceni obisk župana Občine Ivančna Gorica je pomenil potrditev temeljev nadaljnjega razvoja Jurčičeve domačije. Za korake, ki nas bodo vpisali v razvid muzejev na MK, potrebujemo še kar nekaj postorit in pridobiti ustrezno dokumentacijo, ki potrjuje jasno podporo lastnika Jurčičeve domačije - Občine Ivančna Gorica. Prediskutirali smo tudi možnosti sofinanciranja s strani različnih razpisov. Ogledali smo si očiščene objekte Jurčičeve domačije – natančno rojstno hišo. Podrobno smo pregledali tudi Krjavljevo koč, ki smo jo predlagali za letošnja konservatorsko-restavratorska dela in seveda pregledali, kako se starajo žlebovi in nova macesnova ograja. Medtem pa so hišnik Matjaž in ekipa izvajalcev urejali teren za setev trave pred Sprejemnico. Pomembno je bilo tudi srečanje z našim sosedom Matjažem Jordanom, s katerim želimo sodelovanje pomembno nadgraditi. Zahvaljujemo se županu in službam občine Ivančna Gorica za prve korake v akciji pridobitve potrebne dokumentacije.

Rezultati našega dela pa so se že izkazali v treh dodatnih sestankih. Obiskalo nas je vodstvo ČŠOD Slovenije. Trenutno intenzivno deluje v smeri sistemskega vključevanja učenja na prostem v šolski kurikulum. In prav zato išče partnerje, s katerimi oblikuje atraktivne programe podpore in nadgradnje učnih načrtov ali povedano bolj strokov-

Zadovoljni srednješolci Gimnazije Ruše

Učenci OŠ Maksa Durjave Maribor so se po domačiji sprehodili z dežniki

no: procese učenja skozi izkušnje onstran učilnice. Po obisku 26-ih osnovnih šol na Jurčičevi domačiji v letu 2023/2024 v njihovi organizaciji smo jih povabili na sestanek, da ovrednotimo naše sodelovanje. Pa smo ga in dorekli celo več: ZKT Prijetno domače Ivančna Gorica bo eden izmed podpisnikov skupnega dokumenta o sodelovanju z obema lokacijama (Hiša kranjske čebele, Jurčičeva domačija), ki nas zavezuje k pripravi skupnih programov za atraktivne pedagoške programe za sistematično vključevanje učenja na prostem v šolski kurikulum. Zaposleni bomo poskrbeli za strokovne temelje vsebin, učitelji ČŠOD pa za didaktične prijeme in bodo pri vodenju na obeh lokacijah tudi aktivno sodelovali. Ob evalvaciji našega sodelovanja in ob predstavitvi prenovljenega vodenja na Jurčičevi domačiji skozi empiričen prikaz Jurčičevega življenja ter preko objektov ljudskega stavbarstva predstavljeno trpko življenje otrok 19. stoletja smo ugotovili, da trenutno vsebinske poudarke vodenja gradimo na izkušnji, lokacijski, doživljajski pedagogiki in z delavnicami vključujemo tudi pustolovski pouk. Imeli bomo še nekaj srečanj, da skupaj oblikujemo programe, ki jih bomo osnovnim šolam na vseh nivojih (1, 2 in 3VIO) na razpisu ČŠOD ponudili za šolsko leto 2025/2026. Pred sestankom smo za direktorja ČŠOD Branka Kumerja, pomočnico

direktorja Marijo Kobetič Premru, pomočnico direktorja za pedagoško področje Ireno Kokalj in Štefko Brodar, spremljevalko skupin OŠ, ki nas obiščejo, ter seveda z našo direktorico Majo Lampret pripravili kratek ogled Jurčičeve domačije. Ob koncu meseca smo beležili še dve zanimivi skupini obiskovalcev: nadarjene učence 8. r. iz OŠ Dobropolje z učiteljico Karin Kovaček, ki je pri nas opravila terenski del magistrske naloge za oddelek zgodovine na FF Univerze v Ljubljani ter obisk študentov konservatorsko-restavratorskega oddelka, ki so nas obiskali pod vodstvom dveh strokovnjakinj – Aleksandre Renčelj Škedelj, univ. dipl. etnol. in kult. antrop. konservatorke, pomočnice vodje pri OE ZVKDS Ljubljana in tudi skrbnice Jurčičeve domačije ter doc. dr. Neže Lipovec Čebren, profesorice na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem. Na Muljavo so prišli zato, ker smo dober primer sodelovanja z ZVKDS. Aleksandra Renčelj Škedelj je predstavila, kakšni so nadaljnji koraki sodelovanja in predstavila vizijo, kje bi se dalo domačijo v prihodnosti še dodelati – vsebinsko in konservatorsko. Ekipa Jurčičeve domačije pa je predstavila svojo izkušnjo sodelovanja, kaj je bilo narejenega v zadnjih letih in tudi, kaj si želimo

Čebelarski krožek OŠ Stična z mentoricama Petro Pevnik Okorn in Anito Miklič ter predsednikom ČD Stična Antonom Kastelicem

Šestošolci OŠ Domžale po daljšem premoru spet obiskali Jurčičevo domačijo

vneprej. Kompleks Jurčičeve domačije je tudi zanimiv prikaz različnih prijemov restavratorsko-konservatorskih del/slужb, ki se spreminjajo z osveženimi doktrinami in novo zakonodajo.

Sicer pa trava pred Sprejemnico že zeleni (bo še nekaj časa pokrita z belo kopreno za boljšo rast trave), gartrože postajajo mali grmički, ki že napenjajo prve popke, samičke netopirjev, malih podkovnjakov, z mladički so že na našem podstrešju rojstne hiše 😊; medovite rastline rastejo, usmerjevalne table za parkiranje za Sprejemnico preverjeno delujejo; scena KD Josipa Jurčiča Muljava tudi pridno dobiva oblike različnih prizorišč Jurija Kozjaka. Ekipa Jurčičeve domačije pa se pospešeno ogreva za rekordni obisk v maju 2024. Termini so polni. No, za

vse, ki se boste najavili za obisk ob koncu tedna, pa še lahko najdemo kakšnega nezasedenega.

Povabljeni med nas, da boste Čebelnjaku zgodb dodali svojo prigradbo. Pomlad, ded in mali Jožek vas vabijo 😊

Ekipa Jurčičeve domačije
ZKT Prijetno domače
Ivančna Gorica

Medovite rastline v flansčku lepo rastejo

Nadarjeni osmašolci OŠ Dobropolje

40 sladkih let Slaščičarne Center v Ivančni Gorici

V Ivančni Gorici je konec aprila poseben jubilej praznovala Slaščičarna Center, ki že 40 let s svojimi sladicami in izjemno okusnim sladoledom privablja množice obiskovalcev in domačinov. Ivanški sladoled, zlasti v vročih poletnih mesecih, velja za nepogrešljiv del obiska Ivančne Gorice.

Slaščičarno v središču Ivančne Gorice vodi družina Rustemi, ki se je iz Črnomlja v Ivančno Gorico preselila leta 1982. Dve leti pozneje, leta 1984, je družina odprla manjšo slaščičarno v pomožnem objektu pri železniški postaji, s čimer so postavili temelje dolgoletne tradicije sladkih dobrot. Leta 1988 so odprli še manjši gostinski objekt »Kava bar AS«. Leta 2000 so gostinske prostore zaradi gradnje današnjega poslovnega centra Žolnir preselili na zdajšnjo lokacijo, t. i. Erzenovo hišo ob vstopu na Sokolsko ulico,

kjer uspešno poslujejo že 24 let. Ponudbi slaščic in kavarne so pred leti dodali še restavracijo s hitro

prehrano.

Ob praznovanju 40-letnice so v Slaščičarni Center pripravili poseben dogodek, na katerega so povabili tudi župana Dušana Strnada in zaposlene iz občinske uprave. Župan je, ob jubileju v zahvalo za dobro sodelovanje in kot spodbudo za naprej, izročil lastniku slaščičarne Burimu Rustemiju posebno županovo priznanje – spominski kovanec Prijetno domače. Po besedah Rustemija bo priznanje našlo ustrezno mesto v vitrinah njihove slaščičarne. Družina Rustemi pa obljublja, da bodo tradicijo nadaljevali in še naprej skrbeli za sladke brbončice mnogih prihodnjih generacij.

Gašper Stopar

50 let Območne obrtno – podjetniške zbornice Grosuplje

Župan Dušan Strnad se je v petek, 10. maja, v Družbenem domu Grosuplje udeležil slovesnega praznovanja 50-letnice Območne obrtno-podjetniške zbornice Grosuplje (OOZ Grosuplje). Na jubilejni prireditvi so se sprehodili skozi pol stoletja delovanja in obstoja zbornice, najbolj zaslužnim obrtnikom in podjetnikom pa so podelili zaslužna priznanja OOZ Grosuplje.

Na slavnostni akademiji je župan Dušan Strnad predsedniku OOZ Grosuplje Milanu Sašku izročil posebno jubilejno priznanje v obliki spominskega kovanca Prijetno domače. Prisotne sta nagovorila še sosednja župana dr. Peter Verlič iz Grosuplje in Janez Pavlin iz občine Dobropolje ter predstavnik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

Začetki obrtne zbornice segajo v leto 1974, ko so obrtniki iz takratne občine Grosuplje združili in ustanovili stanovsko društvo Obrtno združenje Grosuplje. To je bil prvi korak k oblikovanju današnje zbornice. Skozi leta so rasli in se prilagajali potrebam članov. Organizirali so izobraževanja, športne dogodke in skupne izlete. Leta 1988 smo odprli novo poslovno stavbo Dom obrtnikov s sedežem v Grosuplju. V naslednjih letih so se preoblikovali v avtonomno Obrtno zbornico Slovenije, leta 1994 pa so se pridružili še 62 območnim obrtnim zbornicam iz Slovenije. Danes je grosupeljska zbornica most skoraj 300 obrtnikom in podjetnikom iz občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje.

Gašper Stopar

topdom
sbs trgovina

TOP partner pri nakupu materialov od temeljev do strehe!

Ivančna Gorica
01 786 40 40

- **TOP** komercialna pisarna za podjetja
- **TOP** ponudba materialov za gradnjo in opremo doma
- **TOP** cene
- **TOP** storitve:
 - Svetovanje
 - Hitra dostava blaga
 - Mešalnica barv
 - Odlična nakupna izkušnja

www.sbs-trgovina.si

10.000 +
izdelkov redno
na zalogi

Za vse pravne osebe poskrbimo v naši komercialni pisarni.

Pričačuje vas komercialist **BORUT JERIN** / **E:** borut.jerin@sbs-trgovina.si, **M:** 051 270 444, **T:** 01 7864 075

Naše gradbeno tehnične centre lahko obiščete v **Ivančni Gorici** Grosuplju, Kočevju, na Lavrici in Škofljici.

Poučno in ustvarjalno dopoldne na »Čebelarški ulici« v Ivančni Gorici

V soboto, 13. aprila, se je Sokolska ulica v Ivančni Gorici ponovno preimenovala v Čebelarško ulico. Že četrti čebelarški dogodek v sklopu tematske tržnice v centru Ivančne Gorice so ob sodelovanju Občine Ivančna Gorica pripravili Čebelarški društvi Stična in Krka – Zagradec.

V občini Ivančna Gorica se zavedamo pomena čebel in tudi letos sta ČD Stična in ČD Krka-Zagradec na čebelarški ulici pripravili bogat program na temo čebelarjenja, čebel in čebelarških izdelkov, kakor tudi osveščanja o pomenu čebel za okolje in prehrano. Domači čebelarji so predstavili svoje delo in aktivnosti s katerimi zlasti med šolarji spodbujajo zanimanje za čebelarstvo in skrb za okolje. Med številnimi stojnicami so se najmlajši lahko preizkusili v izdelovanju »semenskih bomb«, sajenju medovitih rastlin, izdelovanju čebelic, risanju panjski končnic, spoznavali pa so tudi razvoj čebele ter si ogledali čebelarstvo opremo in pripomočke. Z dejavnostmi so se predstavili čebelarški društvi in njihovi krožkarji iz osnovnih šol, Čebe-

larska zveza Slovenije in naša Hiša kranjske čebele z maskoto Višnjo. Preizkusili so se lahko tudi v »čebeljem« kolesu sreče s praktičnimi nagradami in pikadu čebelarkega podmladka iz Ivančne Gorice. Udeležence, ponudnike in obiskovalce je na tržnici nagovoril župan Dušan Strnad, ki je poudaril kakšen pomen ima čebelarstvo za našo občino, in da sta naša tradicija čebelarjenja in kranjska sivka vse bolj pomembni tudi za turistični razvoj. Župan je opozoril tudi na pomen čebel in ostalih opravevalcev na zdravo in zadostno pridelavo hrane. Pred bližajočim se dnevom Zemlje je še posebej poudaril tudi našo skrb za čisto okolje. Temu sledijo tudi aktivnosti akcije osveščanja pod sloganom »Za nami je čisto«, s

katero Občina Ivančna Gorica spodbuja k zmanjševanju ustvarjanja in odlaganja odpadkov. Delo domačih čebelarjev sta predstavila tudi predsednik ČD Stična Anton Kastelic in predsednik ČD Krka-Zagradec Marjan Volaj, predstavili so se tudi krožkarji čebelarkega krožka na OŠ Stična. V znamenju čebel je bilo to dopoldne tudi dogajanje na odru Čebelarške ulice. Že v uvodu so razigrano nastopili vrtičkarji iz Vrtca Ivančna Gorica, enota Polžek Višnja Gora. Z deklamacijo so jim sledili učenci OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični, Podružnična šola Temenica, učenci OŠ Zagradec pa so pripravili plesno točko z deklamacijo. »Čebelji strup, ki ne boli« se je glasil naslov predstave gledališke skupine »Čebeli-

ce« iz OŠ Stična, Podružnična šola Višnja Gora. Svoje so »povedali« tudi pevci in godci ljudskih pesmi Studenček, tudi tokrat pa sta se po

Ivančni Gorici s Čebelarške ulice razlegala zvok harmonike in pesem ansambla Foksnerji.

Matej Šteh

»Čebelarška ulica je sedaj že tradicionalna«

»Tam otroci z obiskovalci izdelujejo semenske bombe, pa za praktična darila igrajo čebelji pikado, poleg pa je še učni del, kjer mimoidoči spoznavajo življenje čebel,« je pestro dogajanje na eni od stojnic s ponosom v očeh opisala podpredsednica Čebelarškega društva Stična Petra Peunik Okorn. Polno obložene stojnice, veseli čebelarji, številni glasbeni nastopi in več kot 800 obiskovalcev je nakazovalo, da se je Sokolska ulica v Ivančni Gorici že četrto leto za en dan preimenovala v Čebelarško ulico. »Čebele nas spremljajo vse življenje – v otroštvu so simbol pridnosti, varčnosti in skrbi za druge, v odrasli dobi pa občudujemo njihovo učinkovitost, socialni red in gospodarnost,« je s svojim govorom prireditve popestril Anton Kastelic, predsednik Čebelarškega društva Stična. Slednje trenutno šteje že 115 članov, samo letos so pridobili 12 novih. »Čebelar kot enim glavnih opravevalcev se lahko zahvalimo tako za bogat izbor sadja in zelenjave v naši prehrani kakor tudi za raznovrstnost v naravi,« je čebelar opisal pomembno delo medonosnic. Da nam čebele dajejo življenje, nas je na sončno aprilsko soboto opominjala Čebelarška ulica, ki sta jo poleg Občine Ivančna Gorica pripravili Čebelarški društvi Stična in Krka-Zagradec.

»Marsikdo, ko pomisli na čebelarja, pomisli na pridobivanje medu, a mi smo prvenstveno varuhi čebel,« je poudarila članica Čebelarškega društva Stična Barbara Kužnik Poljšak. Njihova naloga je, da za čebele skrbijo v prav vseh obdobjih njihovega razvoja, jim v neugodnih razmerah pripravljajo hrano in preprečujejo širitev trdovratne varoje. Obenem pa prebivalce ivanške občine tudi na to-

vrstnih dogodkih ozaveščajo o življenju čebel. »Opozarjamo jih, naj trate pokosijo šele po tem, ko cvetlice že odcvetijo,« je povedala apiterapevtka, in dodala, naj na svojih vrtovih posadijo medovite rastline. No, slednje smo lahko spoznali že korak stran na sosednji stojnici.

»Letos smo posadile precej rastlin, tamle imamo origano, meto, meliso, ameriški slamnik in celo nekaj grmovnic je bilo,« je delo pridnih čebelar opislala Joži Pevec. »Pripravile smo tudi gomoljnice dalij,« je z navdušenjem razlagala članica upravnega odbora v stiškem čebelarškem društvu, medtem ko je radovednim obiskovalcem nakazovala, kaj vse ponuja njihova stojnica. Več kot 400 vrečk s semeni medovitih rastlin in približno 150 sadik so čebelarke po slabi uri že skoraj v celoti razdelile med mimoidoče na čebelarški ulici. Pogovor s čebelarko je popestrila zvočna kulisa – pesem učencev okoliških osnovnih šol. »Prav je, da na takšnem dogodku predstavimo, kako pomembno je, da v času naravnih katastrof ljudje tudi na svojem vrtu posadijo medovite rastline. S tem čebelar omogočijo, da dobivajo naravno hrano. Zato pa je na stojnico prišlo tudi nemalo čebelarjev, ki medovite rastline nasadijo okrog čebelnjaka. Za čebele je ključno, da se zadržujejo v okolici panjev in hrane ne iščejo daleč stran,« je svoje izkušnje sklenila Joži Pevec in na stojnico že sprejela naslednjo vedoželjno obiskovalko.

Čebelarška ulica je sedaj postala že tradicionalna. »Vsako leto tu predstavljamo naš čebelarški krožek, ki s trinajstimi leti velja za najstarejšega v ivanški občini,« je ob precej obloženih stojnicah delo pohvalil predsednik Čebelarškega društva Krka in Zagra-

dec Marjan Volaj. Krožek na podružnični šoli Krka jih od 80-ih šolarjev obiskuje več kot četrtnina. »Tu naši učenci predstavljajo čebeljo družino, vrste medu, izdelavo okvirčkov, na sosednji stojnici pa se predstavljajo čebelarji, od katerih eden predstavlja topilnik za vosek, drugi apiterapijo, spet tretji pa izdeluje zaščitne obleke,« je pisano ponudbo za spoznavanje čebelarstva naštel Volaj. Pa ne samo izkušeni čebelarji, dogajanje na Sokolski ulici so popestrili tudi osnovnošolci. Za nastope so poskrbeli učenci osnovnih šol Stična, Ferda Vesela Šentvid pri Stični, Zagradec in vrtičkarji iz Višnje Gore; na stojnicah pa so svoje dosedanje znanje ponosno predstavili čebelarški krožkarji. Na območju Čebelarškega društva Stična na šolah delujejo kar štirje krožki, dva v Stični, eden v Višnji Gori in v Temenici.

»S tem pripomočkom vzameš okvir ven, če je na njem veliko čebel. Tu je satje, v njem pa med,« sta hitela razlagati nad čebelarstvom navdušena fanta. »Čebele to pokrijejo s pokrovčki voska, ki jih odstranimo z grabljicami, nato pa pretočimo med,« sta nam pripovedovala krožkarja Enej in Tim, medtem ko sta pred nami odpirala panj. In kje sta se vsega tega naučila? »Na čebelarškem krožku v Ivančni so nama povedali!« nista skrivala navdušenja. »Nakladni panj, »amerikanec« se imenuje, je sestavljen iz plodišča in medišča,« sta povedala v en glas. Panj, ki sta ga gleda na letne čase obarvala zeleno, modro, rumeno in rdeče je privabil zanimanje številnih obiskovalcev. Ravno to pa je cilj čebelarških krožkov. »Ne želimo si vzgajati mladih čebelarjev, temveč ozaveščene ljudi, ki se zavedajo pomena čebel, narave, medovitih rastlin,« je na pestrem sobotnem dogajanju povedala Petra Peunik Okorn, koordinatorka četrte Čebelarške ulice. »Večino delavnic, od semenskih bomb do čebeljega pikada, so učenci pripravili sami, na pomoč so nam priskočili tudi pridni starši,« je povedala mentorica krožka na Osnovni šoli Stična. Brez njenih somentoric, staršev, izredno angažiranih učencev in podpornega čebelarškega društva tako krožek, ki danes šteje že okoli 50 otrok, kot tudi takšni čebelarški dogodki ne bi mogli nastati.

Za naslednje generacije čebelarjev ni bojznih. V Sloveniji štejemo nekaj več

kot 11.000 registriranih čebelarjev, smo hitro ugotovili z gospo Kužnik Poljšak. Ljubiteljskih čebelarjev pa je še precej več. »Pred leti se je precej povišalo število tistih, ki niso vključeni v društva, Čebelarško zvezo Slovenije, kar pa je lahko težava,« nam je objasnila varuhinja čebel. Ne ve se namreč, kako medonosnice zdravijo, kako skrbijo za panje, kar pa lahko predstavlja velik problem za sosednje registrirane čebelarje.

No, ponosnih čebeljih oskrbnikov na čebelarški ulici ni šlo zgrešiti. Napravljene v značilno rjavo obleko, telovnik s panjskim vzorcem in s čebelami posejano rumeno kravato so obiskovalce vabili na praznično dogajanje. In zakaj čebelarji tako radi preživljajo čas pri čebelah? »Delo pri samih čebelah me pomirja in obenem poživlji,« je prepričan Henrik Zaletelj, ki na območju Ambrusa čebelari že 43 let. Sedaj se že 20 let ukvarja z vzrejo matic kranjske sivke, ki jih letno na njegovih plemeniščih nastane od 800 do 1000. »Skoraj vedno se v čebelnjak odpravim brez zaščitne obleke,« je svoje preudarjeno, nežno in mirno delo z opravevalkami opisal Zaletelj. Da je delo v čebelnjaku sproščujoče in druženje s čebelami protistresno se je strinjal tudi Martin Bajc, ki ima čebelnjak z 21 panji na Bojanjem Vrhu. »Trenutno sem drugo leto v prehodu na ekološko čebelarjenje,« je povedal ljubiteljski čebelar, ki si želi v prihodnosti ukvarjati še z apiterapijo. Čeprav ekološko čebelarjenje zahteva nekoliko več znanja, časa in strokovne kontrole pa omogoča povsem naravno skrb za čebele in njihove pridelke. Zato je tudi Čebelarška ulica je tista, ki nas opominja, kako pomembno je kupovati kvaliteten

slovenski med.

»Čebelarška zveza na takšnih dogodkih z veseljem sodeluje, saj s tem ozaveščamo ljudi o pomenu čebel, ki so ključne za hrano in prehransko varnost,« je z navdušenjem pripovedovala Tina Žerovnik. »Danes tu predstavljamo zaščitene medove iz evropskih shem kakovosti, v Sloveniji so trije,« je pripovedovala, medtem ko je kazala na medene lončke, razstavljene na stojnici. Tako sledljivost kot kakovost tovrstnega medu sta strogo nadzorovana. »Ta med je kakovostnejši, vsebuje manj vode, kar pa je za kupca znak, da se na takšno živilo lahko zanese,« je skrbno opozorila mlada čebelja navdušenka. Ko je na stojnici razkazovala še kolo sreče, je pojasnila, da je slovenski med precej kvaliteten. »Bogata flora in ugodni pogoji za čebelarjenje omogočajo pridelavo različnih vrst medu,« je dodala, »kljub temu, da nas zadnja leta ob nepravem času presenetita dež in zmrzal.« In kje je torej najbolje kupiti kvaliteten med? »Na tržnici, dogodkih, kot je današnji ali pa kar direktno od čebelarja,« je hitela razlagati sogovornica.

»Ljudje se na to ulico radi vračajo,« je z veseljem povedala Peunik Okorn. Kljub temu, da bi morda na Čebelarški ulici pričakovali več čebelarjev, je bila njihova odsotnost po besedah koordinatorka dogodka povsem upravičena: »Letos narava kar malo prehiteva, zato so seveda vsi pri čebelah.« Kar pa nakazuje na to, kako skrbni so ivanški čebelarji. Da bodo čebele zdrave in letina uspešna so si po zelo obiskanem in veselju polnem dogodku lahko le še voščili: »Naj medi!«

Lara Miklavčič

Tradicionalni pohod Konjerejskega društva Radohova vas

V soboto, 4. maja 2024, smo člani Konjerejskega društva Radohova vas skupaj s Stanetom Berčonom in Marijo Turk organizirali tradicionalni pohod vpreg in jahačev. Našega pohoda so se udeležili tudi sosednja društva.

Kolona dvanajstih konjskih vpreg in osmih jahačev se je vila od Lučarjevega kala, kjer sta organizatorja Stane Berčon in Marija Turk pripravila zajtrk, po rimski cesti na Kitni vrh, mimo Tolčan do Valične vasi, kjer smo pri kmetiji Plut (po domače Šorc) lahko konje napojili. Ostanki rimske ceste so vidni še danes, saj je mimo Višnje Gore in Šentvida potekala znamenita rimska cesta Emona–Neviodunum–Siscia. Naša okoli 20 km dolga pot nas je nato

vodila pod Sela pri Šumberku, Kremenjaka, Trnovice (NiceRanch) in

do Lučarjevega Kala, kjer je bil tudi zaključek pohoda. Na Niceranchu smo bili deležni toplega sprejema in pogostitve Andreja in Katje Zrimšek. Peljali smo se tudi okrog luže v Hrastovem dolu, ki je po obnovi ena najlepših vasi v Sloveniji. Predsednik Sveta Krajevne skupnosti Dob pri Šentvidu Mitja Selan nam je vsem zbranim povedal nekaj o zgodovini te luže ali kala, danes pa se uvršča med največje še ohranjene vaške luže na Slovenskem. Pohod smo zaključili s pogostitvijo in živo glasbo pri Stanetu Berčonu in Mariji Turk.

Melita Sinjur

Že Albert Einstein je govoril, ko ne bo več čebel, tudi ljudi ne bo

Ljudje se zadnje čase tega vse bolj zavedamo, saj nas naravne ujme bičajo dnevno. Obstaja kraj v občini Ivančna Gorica, kjer se prav tako tega problema vse bolj zavedamo. Ta vas je Lučarjev Kal, kjer je čebelarstvo Flis postavilo tudi svoj turistični čebelnjak. Na Lučarjevem Kalu ni intenzivnega kmetijstva, to se pravi, da ni nekontrolirane uporabe fitofarmacevtskih sredstev.

Da pa tem našim oprasovalcem še bolj pomagamo oz. jim lajšamo življenje, smo se v našem čebelarstvu odločili, da se pridružimo vseslovenski akciji sajenja medovitih rastlin. K sodelovanju smo pritegnili lokalno Turistično društvo Grča. To sodelovanje traja že tri sezone. Letos se je ČD Krka Zagradec, kjer smo člani, prijavilo na razpis in smo dobili za sajenje veliko vrst medovitih rastlin. Od divjih češenj, javorja, lipe, do šest vrst zelišč. Pri čebelar-

skem krožku POŠ Krka, pod mentorstvom predsednika ČD Marjana Volaja, so otroci izdelali semenske bombice. Te je naš podmladek pri turističnem društvu z veseljem vstavljal v zemljo. Starši in ostali podporniki kranjske sivke pa smo ta

čas izkoristili za degustacijo medenega likerja. Vsem sodelujočim se zahvaljujemo in se nadajamo nadaljnjega sodelovanja. Naj medi.

Čebelarstvo Flis,
Turistično društvo Grča

Višnjanski konjarji 25-letnico delovanja obeležili z novim društvenim prostorom

V sredo, 1. maja 2024, je Društvo prijateljev konj Višnja Gora slovesno praznovalo 25-letnico delovanja društva in otvoritev novega društvenega prostora.

Društvo je zelo dejavno na krajevnem, občinskem in državnem nivoju. S kočijami so prepeljali veliko gostov iz sveta športa, kulture, politike in vere. Skozi vsa leta je društvo vodila želja, da si ustvarijo svoj prostor za druženje, sestanke in dogodke. Letos se je ta velika želja uresničila, ko jim je član upravnega odbora za delovanje društva ponudil v najem svojo parcelo. Pridni člani društva in nekateri posamezni prostovoljci so poprijeli za delo in v dobrih treh mesecih prostor popolnoma na novo uredili. Ker letos društvo praznuje 25 let delovanja, je bila to nekakšno darilo za trud in odlično delo članov društva. Vsem članom in prostovoljcem, ki so pomagali in donirali pri obnovi se iskreno zahvaljujejo. Prostor bo namenjen članom društva za druženje in njihovo delovanje.

Slovesno praznovanje 25-letnice in otvoritve ranča je s svojim nastopom popestrila Godba Stična, ki se ji člani društva lepo zahvaljujejo. Dogodka so se udeležili tudi župan Dušan Strnad s soprogo, številna prijateljska konjerejska društva iz cele Slovenije ter ostali povabljeni gostje. Nov društveni »ranč« je blagoslovil domači župnik Slavko Judež.

Gašper Stopar

Marta Glavič - zmagovalka na državnem tekmovanju v ocenjevanju kruha

Aprila je v Beli Cerkvi, v občini Šmarješke Toplice, potekalo 14. državno ocenjevanje kruha, kjer se je več kot odlično odrezala naša občanka Marta Glavič iz Škoflje, članica Društva podeželskih žena Ivanjščica. Za mešani rženi kruh jo je ocenjevalna komisija nagradila z vsemi možnimi točkami (80 točk) in zlatim priznanjem.

Gospe Marti iskrene čestitke, kako dober kruh speče, pa zagotovo veste tudi tisti obiskovalci ivanške tržnice, ki ste že obiskali stojnico kmetije Pr'Špan.

Gašper Stopar

Foto: Dolenjski list/L. Markelj

UGLED, POSLOVNA RAST, VARNOST, STABILNOST, UREJENOST, BLIŽINA

NADALNJA ŠIRITEV PODJETJA NUDI ZAPOSLOVNE PRILOŽNOSTI V:

- PRODAJI
- TEHNOLOGIJI POVRŠINSKE OBDELAVE
- ČISTILNI NAPRAVI
- PROIZVODNJI POVRŠINSKE IN MEHANSKE OBDELAVE.

www.gabrijel.com/zaposlitev
kadri@gabrijel.com

Innovative leader in high quality aluminium treatment

gabrijel.com

Klasjev okoljski kotichek

Ob svetovnem dnevu Zemlje: Planet proti plastiki

Konec letošnjega aprila smo obeležili kar nekaj pomembnih okoljevarstvenih dogodkov: 22. aprila Svetovni dan Zemlje, ko počastimo naravno bogastvo našega planeta, 24. aprila Slovenski dan brez zavržene hrane in 25. aprila Slovenski dan okoljskega dolga.

Plastika danes onesnažuje ves planet, od strehe sveta na Mount Everestu do najglobljih kotichek oceanov. Ljudje mikroplastiko zaužijemo s hrano in vodo, delce pa so našli že v krvi in materinem mleku. Na svetu trenutno proizvedemo 430 milijonov ton plastike na leto, od tega sta dve tretjini namenjeni izdelkom za enkratno uporabo, ki imajo zaskrbljujoče kratko življenjsko dobo, preden postanejo odpadki. Glede na trenutne trende naj bi se proizvodnja do leta 2060 potrojila, piše angleški medijski velikan Guardian. Nova raziskava avstralske znanstvene agencije CSIRO in Univerze v Torontu ocenjuje, da na morskem dnu leži do 11 milijonov ton plastičnih odpadkov. Vsako minuto v oceanih pristane najmanj tovrstni odpadki. Združeni narodi v poročilu UNEP ugotavljajo, da bi lahko do leta 2040 svetovno plastično onesnaženje drastično zmanjšali. Če bi upoštevali predlagane ukrepe, bi nam lahko uspelo plastično onesnaženje oklestiti kar za 80 odstotkov, so preračunali. To bi imelo velikanske pozitivne posledice, tudi finančne, saj bi prineslo na bilijone evrov koristi, so ugotovili. Prvi korak pri zmanjšanju plastike je, kot izpostavljajo, prenehanje uporabe in odstranitev nepotrebne plastike, kot je prekomerna embalaža, so zapisali v poročilu, o katerem poroča Guardian. Naslednji koraki so povečanje ponovne uporabe plastike, kot so plastenke za ponovno polnjenje, spodbujanje recikliranja in zamenjava plastike z okolju prijaznejšimi alternativami. 24. aprila pa smo obeležili Slovenski dan brez zavržene hrane.

V Sloveniji v povprečju vsak od nas letno zavrže okrog 70 kg hrane. Raziskave kažejo, da je 40 % od tega še užitne. Zavržena hrana pomeni zavrženo vodo, energijo, delo in naravno bogastvo. Zato moramo iskati rešitve, da bi bilo tudi na področju prehrane odpadkov čim manj. Jasno je, da lahko veliko

storimo že doma, v našem gospodinjstvu.

Dan ekološkega dolga nas opominja, da naše potrebe presega obnovitvene sposobnosti našega planeta. Ta dan je za Slovenijo tokrat napočil teden dni kasneje kot lani, 25. aprila. To pomeni, da smo Slovenci do tega dne porabili vse biološke vire in ekosistemske storitve, ki jih Zemlja lahko obnovi v letu dni. Ta dan pove, kdaj bi se zgodil globalni dan okoljskega dolga, če bi vsi prebivalci na svetu živeli na način, kot živimo prebivalci Slovenije. Če bi vsi na svetu živeli kot Slovenci, bi za zadovoljevanje naših potreb po naravnih virih potrebovali 3,4 Zemlje, so sporočili iz Inštituta za zdravje in okolje. Ekološki dolg torej opozarja, da naša dejanja presegajo zmogljivosti našega planeta, in poudarja potrebo po trajnostnih rešitvah, ki bodo naravne vire ohranjale za prihodnje generacije, so sporočili. Dan ekološkega dolga se na koledarju znajde mnogo prezgodaj, saj bomo Slovenci več kot osem mesecev do konca leta živeli v t. i. ekološkem dolgu.

Pri Inštitutu za zdravje in okolje so ob svetovnem dnevu Zemlje in dnevu ekološkega dolga za Slovenijo začeli z ozaveščevalno kampanjo na družbenih omrežjih. V okviru kampanje bodo na svojih profilih z različnimi govorniki izpostavili nekaj glavnih dejavnikov, ki vplivajo na naš ekološki odtis, kot so prehrana, potrošnja, mobilnost in energija.

Simon Bregar

NOVO! Ulični zbiralniki za zbiranje odpadnega jedilnega olja in masti iz gospodinjstev

Javno komunalno podjetje Grosuplje je v mesecu aprilu na območju občine Ivančna Gorica postavilo pet uličnih zbiralnikov, kjer lahko občani oddate odpadno jedilno olje, svinjsko mast, margarino, maslo, pokvarjeno jedilno olje, olje s pretečenim rokom trajanja in olje iz vložnin. Pomembno je, da ohlajeno odpadno olje oz. maščobo zberete v plastenki. Platenko dobro zaprite in jo oddajte v vam najbližji ulični zbiralnik.

Lokacije zbiralnikov:

- v Ivančni Gorici pri Zdravstvenem domu,
- v Stični pri Samostanu Stična,
- v Šentvidu pri Stični na ekološkem otoku pri zidu starega pokopališča,
- v Zagradcu pri avtobusni postaji,
- v Višnji Gori pri trgovini Maver.

Odpadno olje lahko še vedno oddate tudi v Zbirnem centru Špaža dolina.

Moramo se zavedati, da je odpadno jedilno olje namreč prepovedano mešati z drugimi odpadki, prepovedano ga je odvajati v kanalizacijo, greznice ali neposredno v površinske vode. Če zlijamo odpadno olja v straniščno školjko, povzročamo mašenje kanalizacijskih cevi, okvare na čistilnih napravah, kar posledično pomeni zviševanje stroškov vzdrževanja. Lahko se pojavijo tudi mali glodavci. Prav tako ga ne smemo zlivati na domač kompostnik, saj s tem tvegamo onesnaženje rek in podzemne vode, ki predstavljajo neprecenljiv vir pitne vode. Ko se podtalnica enkrat onesnaži, traja več sto let, da se njena kakovost obnovi ali izboljša. En liter odpadnega olja pa onesnaži kar milijon litrov pitne vode! Ravno tako odpadno olje ne sodi v zabojnik za biološke odpadke.

Na vseh nas je, da se zavedamo odgovornosti, ki jo imamo do narave in s predajo odpadnega jedilnega olja v ulični zbiralnik v veliki meri prispevate k ohranjanju zdrave družbe in čistega okolja.

Javno komunalno podjetje Grosuplje

PETRA PEUNIK OKORN
Čebelarica, apiterapevka in zeliščarka

SHRANJEVANJE IN UPORABA ZELIŠČ

Pozno spomladi in poleti so zelišča v bujni rasti. Ne glede na to, ali jih gojimo sami, ali jih poiščemo v naravi, sta za kakovostne shranke potrebna ustrezen čas in kraj nabiranja.

NABIRANJE ZELIŠČ

Zelišča nabiramo v suhem uremenju, izogibamo se kmetijskim površinam, smetiščem in cestam. Večino rastlin pred sušenjem oz. shranjevanjem ne operemo, zato je pomembno, da so te čiste in zdrave.

Liste in cvetove nabiramo spomladi in poleti, plodove in semena naberejo takoj, ko dozori, korenine pa izkopljemo pozno jeseni. Za večino zelišč velja, da jih nabiramo dopoldan, ko se posuši rosa, sonce pa useeno še ni premočno. Če sledimo setvenemu oz. luninemu koledarju, za nabiranje zelišč izberemo dan za cvet oz. za korenino.

Rastlin ne pulimo. Z ostrimi škarjami jih odrežemo nekaj centimetrov nad zemljo, da se bodo lahko obrasle. Če nabiramo rastline v naravi, ne naberejo useh na enem rastišču. Pustimo jih usaj tretjino, da se bodo lahko razmnoževale naprej. Prav tako ne nabiramo ogroženih rastlin in tistih, ki jih ne poznamo dobro.

SHRANJEVANJE ZELIŠČ

Nabrane rastline takoj shranimo. Najpogostejše zelišča **sušimo**. Povežemo jih v manjše šopke in obesimo, ali pa jih v tankih plasteh razporedimo na pladnje ali mreže. Sušimo jih na suhem, senčnem in neprašnem mestu, proč od direktnega sonca. Uporabimo lahko električni sušilnik ali pečico, vendar naj temperatura ne preseže 35°C. Nabrana zelišča so suha takrat, ko se lepo prelomijo, vendar ne zdrobijo v prah, stebila ali korenine pa niso gumijasta. Suha zelišča shranimo v papirnate vrečke, kozarce ali pločevinke, ki jih pospravimo v temen in suh prostor. Zelišča lahko tudi **zamrzemo** ali jih shranimo v **olju**, vendar več o tem v prihodnjem prispevku.

KAKŠNE PRIPRAVKE ŽELITE IZDELATI?

Če še ne veste, kako boste zelišča ustrezno sušili, je sedaj čas, da si priskrbite ustrezno opremo. Premislite, kateri zeliščni pripravki so primerni za vas, saj je priprava večine izmed njih precej preprosta. Zagotovite si zadostno količino zelišč lastne pridelave, ki jih boste kasneje lahko uporabili na najrazličnejše načine.

UPORABA ZELIŠČ

Zelišča je mogoče uporabljati na več načinov, najpogostejše v obliki **ČAJA**. Iz zelišč lahko pripravimo **ALKOHOLNI IZVLEČEK** oz. **TINKTURO** tako, da jih namočimo v alkoholu do treh tednov. Izdelamo lahko **OLJNI IZVLEČEK** oz. **MACERAT**, ki ga uporabimo npr. za izdelavo mazil. Večji pridelovalci pridobivajo **ETERIČNA OLJA** in **HIDROLATE**. Zelišča pa lahko uporabimo tudi za **INHALACIJE**, **KOPELI** in izdelavo **KOZMETIKE**.

VEČ O UPORABI ZELIŠČ V KULINARIKI PA PRIHODNJIČ.

Na Sokolski ulici o nevarnostih pri vožnji in delu s traktorjem

V soboto, 6. aprila 2024, je na Sokolski ulici v Ivančni Gorici potekala preventivna akcija z naslovom »Pasti vožnje s traktorjem«, ki jo je Združenje šoferjev in avtomekanikov Ivančna Gorica pripravilo v sodelovanju s Policijo in Društvom podeželske mladine Kalček. Pomembnega preventivnega dogodka, namenjenega ozaveščanju o pasteh in nevarnostih pri vožnji in delom s traktorjem, se je udeležilo lepo število obiskovalcev, med njimi tudi župan Dušan Strnad.

Med 10. in 12. uro so na Sokolski ulici obiskovalci lahko spoznali ključne vidike varne vožnje s traktorjem, vključno s pogoji za vožnjo, dimenzijami in dovoljenimi težami traktorskih priključkov. Prireditelji so prikazali tudi zaviranje v sili na spolzkem vozišču in poškodbe, ki se lahko zgodijo zaradi nezaščitenih kardanske gredi. Program je vključeval tudi spretnostne vožnje s traktorji in priključki, predstavitev modelov traktorjev New Holland in John Deere ter kmetijske opreme proizvajalcev Gorenc in Lavrih.

Policijski inšpektor na Policijski upravi Ljubljana, Refik Hodžić, ter pobudnik preventivne akcije v Ivančni Gorici in nekdanji inštruktor v Centru varne vožnje na Vranskem, Andrej Rus, sta obiskovalcem podala zanimive informacije o pravilni udeležbi traktorjev v prometu. Poudarila sta, da je poleg usposabljanja traktoristov za varno vožnjo ključno tudi upoštevanje prometne signalizacije in cestnoprometnih predpisov. Med najpogostejšimi napakami, ki jih traktoristi storijo v prometu, sta izpostavila dve napaki, in sicer da ne nakažejo smeri pri zavijanju, velikokrat pa tudi precenjujejo lastne zmožnosti in zmožnosti samega traktorja. Je pa po besedah stroke pogost vzrok za prometne nesreče tudi vožnja pod

vplivom alkohola. Nasvete o pridobitvi voznškega dovoljenja F kategorije je delil tudi

Igor Rolih iz Javne agencije RS za varnost prometa, medtem ko je Marjan Dolenšek iz Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije prisotnim prikazal, kako pride do poškodb pri nezaščitenih kardanski osi.

Na dogodku se je predstavljalo tudi podjetje Pan Jan s storitvijo tehničnih pregledov. Dejavnosti so na stojnicah predstavili še člani ZŠAM Ivančna Gorica, DPM Kalček in podjetje za pridelavo in prodajo semen Saatbau.

Ob zaključku so si udeleženci zaželeli predvsem varno delo s traktorji in priključki ter organizacijo še več tovrstnih preventivnih akcij.

Gasper Stopar

Novosti na pokopališču Ivančna Gorica

Pokopališče v Ivančni Gorici je relativno novo in je lično urejeno in vzdrževano. Zahvala za lepo urejena grobna mesta in celotno pokopališče gre svojcem pokopanih na tem pokopališču in JKP Grosuplje, ki z gledno skrbi za urejanje okolice. S časom se število grobnih mest povečuje, s tem pa se pojavljajo tudi različne želje in predlogi svojcev umrlih za eventualne spremembe. Ena od pobud svojcev je, da bi se osvetlil notranji del pokopališča. Svet Krajevne skupnosti Ivančna Gorica je omenjeni predlog podprl in v sodelovanju z Občino Ivančna Gorica in podjetjem Eltim, d. o. o., omogočil, da je omenjeni predlog realiziran. Na začetku meseca maja 2024 sta bili postavljeni dodatni luči, ki deloma osvetljujejo notranji del pokopališča. Pri postavitvi

in moči luči se je upoštevalo, da je pokopališče le tihi dom in ne park, po katerem bi se trlo sprehajalcev. Zmerna dodatna osvetlitev tako omogoča svojcem in obiskovalcem pokopališča, da se predvsem v jesenskih in zimskih dnevih, ko je

svetli del dneva krajši, nekoliko dalj časa zadržijo pri svojih bližnjih. Potrudimo se, da bo pokopališče v Ivančni Gorici še naprej čisto in lično urejeno.

Refik Hodžić, KS Ivančna Gorica

Po občini so potekale Florjanove maše v čast zavetnika gasilcev

Na god svetega Florjana, priprošnjika za zaščito pred ognjem, so po občini potekale številne Florjanove maše v gasilskih sektorjih Stična, Šentvid pri Stični, Višnja Gora in Zagradec.

V nedeljo, 5. maja, je v cerkvi sv. Jožefa v Ivančni Gorici potekala Florjanova maša gasilskega sektorja Stična. Organizacijo je prevzelo Prostovoljno gasilsko društvo Ivančna Gorica. Povorce in maše so se udeležili tudi člani sosednjih gasilskih društev iz Stične, Metnaja in Muljave. Za usklajen korak pri povorki skozi center Ivančne Gorice je poskrbela Godba Stična.

Prav tako je na prvo nedeljo v maju potekala 20. Florjanova maša v Velikih Češnjicah. Gasilci se v Velikih Češnjicah tradicionalno zbirajo, saj se v tamkajšnji podružnični cerkvi sv. Ane nahaja oltar zavetnika gasilcev. Na povorki in sveti maši so sodelovala društva gasilskega sektorja Šentvid, med njimi PGD Šentvid pri Stični, PGD Radohova vas, PGD Temenica, PGD Sobrača, PGD Dob pri Šentvidu in PGD Hrastov Dol. Dogodek so tradicionalno obogatili člani Godbe Vodice in narodne noše.

Florjanova maša gasilskega sektorja Zagradec je letos potekala v organizaciji PGD Korinj na najvišje ležečem kraju v suhokranjskem delu naše občine. V cerkvi sv. Jurija na Korinju so se zbrali gasilci iz prostovoljnih gasilskih društev Korinj, Zagradec, Ambrus in Krka.

V soboto, 4. maja, je v cerkvi sv. Tilna v Višnji Gori potekala sektorska Florjanova maša, ki jo je letos gostilo Prostovoljno gasilsko društvo Vrh pri Višnji Gori. Na maši v čast zavetniku, ki varuje gasilce pri intervencijah, so se udeležili še člani gasilskih društev iz Višnje Gore in Kriške vasi.

Gasper Stopar

Gasilska sektorska vaja v Kriški vasi

V soboto 20. aprila je v Kriški vasi potekala gasilska vaja gasilskega sektorja Višnja Gora, ki je eden izmed štirih sektorjev Gasilske zveze Ivančna Gorica. V vaji so sodelovali člani domačega društva PGD Kriška vas ter gasilci iz PGD Višnja Gora in PGD Vrh pri Višnji Gori.

Poveljnik sektorja Višnja Gora, Jože Miklavčič, je poudaril, da so takšne vaje za vsako društvo ključnega pomena. Omogočajo namreč moštvo, da se seznani z opremo, taktiko, sodelovanjem med gasilskimi enotami in pravo na različne scenarije intervencij.

Na vaji je sodelovalo 40 operativnih gasilcev ter domače osebe iz PGD Kriška vas. Gasilske vaje se je udeležil tudi župan Dušan Strnad, sicer sokrajan in tudi gasilec, ki je ob zaključku gasilcem čestital za uspešno izvedbo in jim namenil nekaj spodbudnih besed o viziji gasilstva v občini Ivančna Gorica.

Gašper Stopar

Članice PGD Ivančna Gorica še drugič v svoji zgodovini državne prvakinja

V soboto, 6. aprila 2024, so se članice PGD Ivančna Gorica podale v Kamenice, na zaključno tekmo Pokalnega tekmovanja Gasilske zveze Slovenije v spajanju sesalnega voda (SSV) in dosegle še tretjo zmago. V velikem finalu so s časom 17,84 min suvereno premagale nasprotnice in tako potrdile zmago v skupnem seštevku t. i. zimske lige. Po uradnem zaključku tekmovanja in podeljenih medaljah, pokalih, priznanjih in praktičnih nagradah

Florjanova maša sektorja Stična letos potekala v Ivančni Gorici

V nedeljo, 5. maja 2024, je v cerkvi Svetega Jožefa v Ivančni Gorici potekala Florjanova maša sektorja Stična. Organizacija svete maše, ki jo je daroval župnik Jurij Zadnik, je tokrat pripadla domačemu društvu PGD Ivančna Gorica. Povorke in maše se je udeležilo okoli 60 gasilk in gasilcev iz društev Ivančna Gorica, Stična, Metnaj in Muljava. Za usklajen korak pri povorki je poskrbela Godba Stična. Predsednik domačega društva Adam Rozman je v svojem zahvalnem nagovoru predstavil svetega

Florjana, zavetnika gasilcev, ki predstavlja simbol poguma, požrtvovalnosti in solidarnosti. Dodal je, da spreminjajoči svet prinaša nove izzive, na katere se je potrebno odzvati s prilagodljivostjo, znanjem in sodelovanjem. Pogum, prostovoljstvo in pomoč sočloveku so značilnosti, ki oblikujejo dobre gasilke in gasilce prostovoljce. Ob tej priložnosti se je zahvalil vsem članom društev za trud in predanost. Brez gasilcev naša skupnost ne bi bila tako močna in varna. Zahvalil se je tudi vsem donatorjem, podpor-

nikom in družinam gasilcev, ki jim stojijo ob strani in jih podpirajo. Predsednik je govor sklenil z željo, da ostanejo enotni, trdni in odprti za nove priložnosti. Po končani sveti maši so se pred cerkvijo gasilci, ob taktih stiške godbe, skupaj s farani nekoliko podružili in opravili skupinsko fotografiranje. V povorki so se odpravili nazaj proti središču Ivančne Gorice, nato pa v gasilni dom na Malem Hudem, kjer so dobili zaslužen okrepčilo.

Z gasilskim pozdravom NA POMOČ!
PGD Ivančna Gorica

Tekmovalna dejavnost PGD Muljava

Delo z mladino in pionirji v PGD Muljava se odraža tudi na tekmovalni dejavnosti, kjer odlični rezultati niso izvezeti.

Niz jesenskih tekmovanj smo letos spomladi začeli z 17. občinskim tekmovanjem v kvizu gasilske mladine, ki je potekalo v Višnji Gori. PGD Muljava se je tekmovanja udeležilo s šestimi ekipami. Naše ekipe so se odlično odrezale, izstopala je ekipa pionirk, ki je osvojila 3. mesto, uvrstitev sama pa je omogočala udeležbo in sodelovanje na Regijskem tekmovanju v kvizu gasilske mladine, ki je letos marca potekalo v Loškem Potoku.

Na regijskem gasilskem tekmovanju v kvizu gasilske mladine v Loškem Potoku so pionirke Jerca Kristina in Eva pokazale obilo spretnosti na poligonu, veččin v vozlih in znanja pri reševanju testov. V močni konkurenci Regije Ljubljana II, ki obsega 6 gasilskih zvez, so med 22 ekipami zasedle 13. mesto. Odlične rezultate so dosegla tudi ostala gasilska društva, ki so na tekmovanju zastopala Gasilsko zvezo Ivančna Gorica. 12. maja smo se udeležili 15. občinskega tekmovanja v orientaciji v Temenici. PGD Muljava je zastopalo 10 ekip, ki so krojile sam vrh tek-

movanja. Pripravnice Tia, Manca in Katarina so zasedle 1. mesto, s to uvrstitvijo že drugo leto branijo prehodni pokal tekmovanja v orientaciji. Pionirji v sestavi Ambrož, Nika in Tinkara so zasedli 3. mesto, pionirke Jerca, Kristina in Eva pa 3. mesto. Uvrstitev ostalih tekmovalnih ekip PGD Muljava je sledeča; Pionirke so zasedle 6. in 10. mesto, pionirji so dosegli 13. mesto, mladinci 5., 7., in 17. mesto, 5. mesto pa so v svoji kategoriji zasedle mladinke. Ekipa pripravnic, ekipa pionirjev in ekipa pionirk odhajajo na Regijsko tekmovanje, ki bo potekalo na območju GZ Ivančna Gorica v Šentvidu pri Stični na začetku junija.

V društvu smo ponosni na naše pionirje, mladino ter mentorje, ki s svojim delom širijo znanje na mlajše gasilce. Delo z mladimi zahteva svojevrsten pristop. Vedno znova nas veseli, da otroci tekom priprav na tekmovanja pridobijo ustrezna znanja na področju požarne varnosti, razvijajo svoje fizične sposobnosti in gojijo predanost in ekipni duh. Druženje, delo in uspehi tekmovalnih ekip so tako v našem primeru spodbuda mlajših generacij za vključevanje v gasilske vrste, kar je ključno za nadaljnji razvoj društva.

Gašper Erjavec,
poveljnik PGD Muljava

so se članice zadovoljne in ponosne odpravile domov, kjer so jih ob koncu izjemno uspešnega večera z veličastnim sprejemom, špalirjem in pogostitvijo pričakali domači gasilci in številni navijači.

Letošnje pokalno tekmovanje je potekalo v organizaciji štirih društev: Starše, Tinje, Ivančna Gorica in Kamence. Sistem tekmovanja,

kjer ekipe tekmujejo istočasno na dveh vzporednih progah, poteka na izpadanje. Ekipa dobi točko za vsako uvrstitev v naslednji krog, dodatne točke pa prve tri uvrščene ekipe. Z izjemo domače tekme, kjer so ivanške gasilke osvojile 2. mesto, so na ostalih treh dosegle prepričljive zmage. Od štirih izvedenih tekmovanj se odšteje najslabši izmed

njih. V končnem seštevku so tako članice PGD Ivančna Gorica dosegle 100 % izkupiček in po letu 2018 osvojile svoj drugi naslov državnih prvakinja in to le nekaj dni pred njihovo 10. letnico delovanja ženske tekmovalne enote. Čestitke za oba dosežka!!!

PGD Ivančna Gorica

Naj ne bo nikoli pozabljeno!

Tri desetletja skrbi za pozitivne vrednote slovenske osamosvojitvene vojne

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje letos praznuje 30. obletnico svojega obstoja. Zato so v mesecu aprilu, poleg rednega letnega zbora, v Grosupeljskem družbenem domu pripravili še krajšo slovesnost.

Po pozdravnem nagovoru predsednika OZVVS Grosuplje Alojza Potočnika in svečanem veteranskem dejanju so nastopile pevke vokalne skupine Nasmeh, ki so poleg slovenske himne zapele še nekaj pesmi. V kulturnem programu so sodelovali tudi: recitatorja Ivo Puhar in Franci Zorko in slavnostni govornik Marjan Balant. Slavnostni govornik je bil leta 1991 zaposlen na Oddelku za ljudsko obrambo Občine Grosuplje in je bil eden izmed pripadnikov Manevrske strukture narodne zaščite, delujoče na področju takratne občine Grosuplje. Prisotne je spomnil na dogajanja pred in med osamosvojitveno vojno na tem območju. Opozoril je tudi na izredni pomen civilne obrambe, v kateri je

vsekakor najpomembnejšo vlogo odigrala Civilna zaščita občine Grosuplje, ki je pripravila vse potrebno za evakuacijo oz. zaščito prebivalstva v primeru neželenih dogodkov v skladišču streliva in minkoeksplozivnih sredstev v Kamni Gorici, v neposredni bližini Grosuplje. Ti bi lahko imeli katastrofalne posledice za prebivalce večjega dela Grosu-

plja in bližnje okolice.

Na koncu slovesnosti so prisotne pozdravili in Območnemu združenju zaželeli še veliko let uspešnega dela, predstavniki Zveze veteranov vojne za Slovenijo, Pokrajinskega odbora ZVVS Ljubljana – okolica in sosednih območnih združenj iz Liti-

je in Ribnice

Prisotni člani Območnega združe-

nja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje so nato nadaljevali z rednim letnim zborom združenja. Na njem so se seznanili s poročilom o delu in finančnim poročilom za leto 2023 ter ju soglasno potrdili. Sprejeli pa so tudi program dela in finančni načrt za leto 2024.

V razpravi je bilo opozorjeno na problem sofinanciranja dela tovrstnih združenj, ki imajo izreden pomen za ohranjanje pozitivnih vrednot slovenske osamosvojitve in krepitev domoljubja, ki ne more

biti odvisno od trenutne politične volje v posameznem lokalnem okolju.

Po podelitvi priznanj najaktivnejšim članom in predstavitvi letošnje strokovne ekskurzije v kraje, kjer so se zgodili pomembni dogodki v času osamosvojitvene vojne, so se prisotni člani in gostje še kar nekaj časa zadržali ob druženju ter tako udeležali znano geslo »Soborci v vojni – prijatelji v miru«.

Franci Zorko

Foto: Matjaž Goričar

Letošnja prvomajska budnica

Na prvo majsko jutro nas je v nekaterih krajih v občini z budnico prebudila Godba Stična. Pri budnici se igrajo koračnice, da glasna glasba prebudi še tako velike zaspance. V Stični je res tradicionalna, saj že vse od leta 1978, godbeniki igrajo, da nas popeljejo v praznične dni. Štirje člani godbe Stična se spominjajo nastopov od prvega leta in tudi letošnji se jim bo zapisal v spomin. Ta tradicionalni nastop je za vsakega »pravega« godbenika najlepši, veseli se ga celo leto. Godbeniki se zberejo ob 5.45, preverijo svoje instrumente in ko ura odbije šest, zadoni budnica. Skozi vse jutro in dopoldne se igra že kar po ustaljenih postojankah. Povsod jih pričakajo prebivalci občine s kavo, pijačo in domačimi dobrotami. Spet in spet vstopajo v avtomobile in se vozijo od kraja do kraja, od naselja do naselja. Pred leti so obiskali vse večje kraje v občini, vendar so ugotovili, da je dan prekratek za potepanje, zato se sedaj držijo le Stične in njene okolice.

Vedno pa njihovo prostovoljno delo ni cenjeno. Pred leti so se po občini vozili s čebelarškim tovornjakom. Za varnost na predelanem tovornjaku je poskrbel nekdanji godbenik Marko, vozil jih je šofer avtobusa Janez. Ko so se pripeljali na zgornjo ulico »novega« Vira, so prav kmalu prejeli klic: »Tukaj policija. Sporočamo vam, da ste prijavljeni, ker se vozite

s čebelarškim avtobusom. Mi vas iščemo, a vas ne najdemo.« V dolini je res krožil policijski avto. Budnice je bilo takoj konec in nekoliko grenak priokus je ostal še danes.

V Godbi Stična vedno zmaga dobra volja, zato nas vseeno vsako leto razveseljujejo in prinašajo dobro voljo v naše kraje.

Irena Brodnjak

Utrinki kresovanja v Dobu

Prvomajsko kresovanje v Dobu pri Šentvidu že vrsto let pripravlja gasilska mladina Prostovoljnega gasilskega društva Dob pri Šentvidu. Tudi letos so trud mladih gasilcev z obiskom izkazali številni obiskovalci. Poleg bogate kulinarčne ponudbe in pogledu na veličasten kres, so za veselo vzdušje poskrbeli člani ansambla Yunick.

Gašper Stopar

Foto: Pavel Gregorič (Foto Pavel)

Letovanje upokojencev v Izoli

Kot vsako leto v mesecu aprilu smo se tudi letos člani društva upokojencev odpravili na organizirano letovanje proti morju, natančneje v hotel Delfin v Izolo. Letošnje letovanje je potekalo od 11. 4. do 18.

4., že petnajstič po vrsti. Na dan odhoda smo se v dopoldanskem času podali na pot, nekateri z lastnim prevozom, nekaj pa z organiziranim prevozom, letos s kombijem. Vsi smo srečno prispeli na željeno loka-

cijo. Po opravljenih formalnostih na recepciji, smo se namestili po lepo urejenih sobah, ki omogočajo prijetno bivanje. Vsaka soba ima svoj balkonček, s katerega seže pogled na morje, bogato izolsko marino, stari del mesta Izola in še daleč na okrog.

Hotel Delfin se nahaja ob morju nad izolsko marino. Mimo hotela tik ob morju vodi lepo urejena sprehajalna pot v smeri proti staremu delu mesta, v drugi smeri pa vse tja do Simonovega zaliva. Po tej prijetni poti se lahko sprehodimo in nadihamo morskemu zraku. Lepo je proti večeru, ko malo poseliš na nameščenih klopcih in občuduješ sončni zahod, ko se nebo dotika morja v vseh čudovitih barvah. Ob hotelu je tudi miren zeliščni kotiček – Knajpov vrt in pa velik zunanji bazen, ki pa je ob tem času še zaprt. V hotelu Delfin imajo vedno pri-

pravljen pester program. Vsako jutro je organizirana telovadba v bazenih z ogrevano morskovo vodo, lahko se udeležimo nordijske hoje, izleti v širšo okolico, večeri s glasbo, zborovsko petje, razne razstave in pa seveda petkov in sobotni delfinov ples. Lepo je posedeti v veseli družbi, se zavrteti ali pa samo občudovati plesne pare. Nedeljsko popoldne pa je zapolnila znana in hudomušna kuharica Emilija Pavlič s svojimi kulinarčnimi nasveti. Velja pa omeniti naše dopoldansko druženje ob kavi v hotelski avli ob zvokih orglic g. Toneta, ki vedno rad kakšno ureže. Mi pa zapojemo, petje ni ravno ubrano, prihaja pa iz srca. Kakor koli že, imamo se prijetno in lepo, tudi kakšnega aplavza smo deležni. Vremo je bilo letos lepo in toplo, najpogumnejši so se kopali v morju.

Letos nas je letovalo 27. Z nami

je letovala tudi naša predsednica Milojka Zadel, z vnukinjama, ki se dobro počutita v Delfinu, zlasti ob zvokih orglic. Prepričana sem, da je v vsej tej ponudbi vendarle vsak nekaj našel za svojo sprostitev. Ob prijetnem druženju in sproščenih klepetih je teden hitro minil in prišel je četrtek, dan slovesa.

Da pa smo se imeli lepo, se moramo zahvaliti društvu, posebno naši Jožici Klemenčič, ki je letovanje skrbno in natančno organizirala. Joži iskrena hvala! Hvala tudi šoferju Niku za varno vožnjo v obe smeri.

Dragi člani in prijatelji, pridružite se nam naslednje leto od 3. do 10. 4. Izboljšajmo si kakovost življenja, saj druženje pripomore k boljšemu počutju vseh nas. Torej se vidimo naslednje leto v še večjem številu. Želim vam lepo in mirno poletje.

Milena Potokar

Babica ponoči pesmi piše

Medgeneracijsko sodelovanje DU Šentvid pri Stični z otroci iz vrtca Videk Šentvid.

Vzgojiteljice vrtca Videk so v okviru medgeneracijskega povezovanja medse povabile tudi člane DU Šentvid pri Stični. Za to priložnost so izbrale otroško poezijo domačinke Darinke Vidic, Babica ponoči pesmi piše. V projektu so sodelovali: otroci iz vrtca Videk, otroška pesnica Darinka Vidic, MPZ DU – Sončni žarek in povezovalka prireditve, upokojena učiteljica Majda Verbič. Kar dva popoldneva, v torek, 16. aprila, in v sredo, 17. aprila, so vrtčevski otroci na prireditvi povabili svoje babice in dedke. S hudo mušno pesmico o babici, ki ponoči ne more spati, je gospa Darinka pritegnila pozornost otrok. Razigrani nastopajoči so prihajali

na oder samozavestno in ponosno ter s pogledi iskali svoje babice in dedke. Povezovalka prireditve Majda Verbič je na igriv način spodbujala otroke, za aplavze pa tudi babice in dedke. Vsi smo uživali v veselem razpoloženju. Pesmi in ples so se dopolnjevali z zanimivimi vložki in koncentracija v malih glavicah je bila popolna. Predstavile so se vse skupine: Polžki, Rakci, Žabice, Ptiki, Ovčke, Medvedki, Zajčki, Ježki ... Potovali smo z Radovednim polžkom, z Oblačkom Pohajačkom, Lužo mlakužo, Mavrico, Kokodakom. S pesmico Kresničke so otroci z dodatno opremo, lučkami, prikazali prave kresničke.

To pa še ni vse! Darinkino pesem Kresničke je uglasbil gospod Stane Fuks, profesor glasbe, ki vodi MPZ DU Šentvid pri Stični – Sončni žarek. Z velikim veseljem so se predstavili in zapeli Darinkino pesem. Po močnem aplavzu so dodali še pomladno Na zelenem travniku. Za zaključek prireditve smo prisluhnili Plesno – ritmičnemu vlaku. S plesnimi koraki so potovali po Evropi. Zaslužili so si bučen aplavz. In prav je tako! Medgeneracijsko druženje je bilo uspešno. Drobne niti so se povezale in nastala so mala prijateljstva in zanimive vezi druženja. Se srečamo še kdaj!

Zapisala Majda Verbič

Spomini

Spreminjajo se časi in z njimi tudi mi, ostajajo spomini na naše mlade dni. Zdaj čuvajmo jih v srcu, čuvajmo skrbno, da na jesen življenja v mladost nas poneso. Spomini so kot pesem, pozabljeni nikdar, negujmo jih v srcu, kot rože zna vrtnar. In kadar temne misli prekrijejo srce, naj lepi spet spomini z mladosti ožive. Piše jih življenje, ki usodo nam kroji, ostanejo z nami do konca naših dni.

Darinka Vidic

Kri – dar, ki rešuje

Kri je tekoče tkivo, njeno delovanje in pomen pa sta tako zapletena, da je kljub vsem spoznanjem še vedno nismo sposobno umetno izdelati. Je nenadomestljivo in neprecenljivo darilo. Po zaključku štiridnevne aprilske krvodajalske akcije na našem območju se iskreno zahvaljujemo vsem 350 krvodajalcem, ki so se odzvali vabilu in prišli darovati kri v osnovno šolo Videm – Dobropolje, v župnijsko dvorano v Šentvidu pri Stični, v Družbeni dom Grosuplje, v Srednjo šolo Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici ali direktno na Zavod za transfuzijsko medicino v Ljubljani.

Hvaležni smo tudi vsem, ki so nam nudili prostore in pomagali pri pripravi in pospravljanju prostorov, razdeljevanju malice in napitkov, pri obveščanju, ali so kakor koli drugače pripomogli k lepi udeležbi in prijetnemu vzdušju. Tudi v Šentvidu pri Stični smo imeli spet pravo krvodajalsko malico s klobaso. Pred nami je 4. junij, dan slovenskega krvodajalstva v spomin na odvzem in konzerviranje prvih doz krvi v novonastalem transfuzijskem oddelku v Ljubljani leta 1945. V Sloveniji daruje kri skoraj 5 % prebivalcev, vsak delovni dan okoli 350 - 400 krvodajalcev, da zadostimo

dnevnim potrebam zdravstva po krvi. Krvodajalci so z darovano krvjo že marsikatero žalostno zgodbo spremenili v srečno, so neopazni heroji, ki vsakodnevno rešujejo življenja. Zato se ob 4. juniju, Dnevu krvodajalcev v Sloveniji ter bližajočem 14. juniju Svetovnemu dnevu krvodajalcev iskreno zahvaljujemo vsem številnim anonimnim krvodajalcem in krvodajalcem, ki so s svojo plemenitostjo pomagali reševati zdravje in življenja tisočih bolnikov in poškodovancev. Zahvaljujemo se vsem prostovoljcem RK, iskrena zahvala tudi vsem, ki po svojih najboljših močeh podpirate to najbolj množično solidarnostno akcijo.

Na svidenje spet v začetku oktobra.

Anica Smrekar in Matjaž Marinček
RKS – Območno združenje Grosuplje

»Najlepši glagol je živeti« (Janez Menart)

Kri je tekoče tkivo, ki opravlja v telesu pomembne naloge, zato je nepogrešljiva pri zdravljenju bolnikov. Oskrbo s krvjo zagotavljajo krvodajalci, ki so nepogrešljiv del zdravstvenega sistema, saj dnevno rešijo na stotine življenj.

Prostovoljke KORK Šentvid pri Stični so 10 krvodajalcem jubilarantom, ki so darovali kri desetkrat, dvajsetkrat, štiridesetkrat, devetdesetkrat v zahvalo izročile jubilejno priznanje RKS. Med njimi je 40-krat darovala kri Cirila Kastelic, 90-krat pa Sebastijan Peček. Iskrene čestitke vsem jubilarantom. Pesnik Janez Menart je zapel: »Najlepši glagol je živeti. Rad bi ga spregal večne dni.« Pa ga dajmo še mi z našimi zvestimi krvodajalci. Spregajmo veselo in radoživno, zdaj in svoje prihodnje dni, ta lepi glagol ŽIVETI.

Anica Volkar

Preverjanje znanja prve pomoči za osnovnošolske ekipe

Na OŠ Dobropolje smo 24. aprila 2024 uspešno izvedli lokalno preverjanje osnovnošolskih ekip prve pomoči. Sodelovalo je dobrih 60 otrok, razdeljenih v 12 ekip. Delovne točke in ocenjevanje izvedbe so pripravili predavatelji in prostovoljni bolničarji prve pomoči RKS – OZ Grosuplje, ob pomoči učiteljev OŠ Dobropolje z opravljenim tečajem za bolničarje. Sodelovale so ekipe iz OŠ Stična, Višnja Gora, Šentvid pri Stični in Dobropolje. Soočili so se z različnimi stanji, kjer je bilo nudenje pravilne prve pomoči odločilno, pisali pa so tudi test. Večinoma v kroških sodelujejo učenci tretjega in četrtega razreda s srčno željo, da bi znali pomagati. Pokazali so zelo dobro znanje, marsikaj pa so se ta dan tudi naučili.

Hvaležni smo OŠ Dobropolje za gostoljubje in mentorjem za odlično delo in motiviranje otrok. Želimo si, da bi kmalu zaživel kroški prvi pomoči še na ostalih šolah.

Anica Smrekar

Svet hišnih ljubljencev

Vloga hišnih ljubljencev pri razvoju otrokovega čustvenega in fizičnega zdravja

Ob odraščanju ob štirinožnem prijatelju ima otrok številne koristi. Psi so idealni sopotniki za otroke, saj spodbujajo njihov socialno-emocionalni razvoj ter prispevajo k fizičnemu zdravju. Druženje s hišnim ljubljencevkom omogoča otroku priložnosti za učenje odgovornosti, sočutja in krepi njegovo samozavest. Psi so idealni sopotniki za otroke iz več razlogov. Prvič, psi so zvesti in ljubeči spremljevalci, ki otroku nudijo neizmerno ljubezen in podporo. Poleg tega igrajo pomembno vlogo pri spodbujanju otrokovega gibanja in aktivnosti. Otroci se lahko igrajo s psom na prostem, kar pripomore k njihovem fizičnemu zdravju. Psi tudi pomagajo otrokom razvijati socialne veščine, saj jih učijo odgovornosti, sočutja in empatije. Poleg tega imajo lahko hišni ljubljenci terapevtski učinek na otroke in jim pomagajo zmanjšati stres ter anksioznost.

To so lepe, vendar tudi strupene znanilke spomladi

Pomladanske cvetlice nam lahko zelo polepšajo trenutke med sprehodi s štirinožnimi prijatelji. Zavedati pa se moramo, da so nekatere spomladanske rože strupene za pse in mačke. Najbolj strupeni del rastline je navadno čebulica rastline. Zato bodite tudi pri sajenju na vrtu previdni, da jih pes ne izkoplje in zaužije. Najbolje, da pri tem opravilu niti ni prisoten in vam tako ne bo želel »pomagati« oziroma posnemati vaših dejanj. Najbolj strupene cvetlice, s katerimi lahko psi pridejo v stik na sprehodih in v okolici domovanja so navadni zvončki, spomladanski žafran, narcise, tulipani, hijacinte, listi azaleje, ciklame, iris in hortenzije. V kolikor vaš pes (ali mačka) zaužije eno izmed omenjenih rastlin ali obstaja sum, da jo je pojedel, se posvetujte s svojim veterinarjem.

Povečana stopnja zabave in gibanja pri otrocih

Otroci, ki odraščajo ob štirinožnih prijateljih, imajo zagotovljeno več zabave in gibanja. Psi so energični in radi se igrajo, kar spodbuja otroke k bolj aktivnemu življenjskemu slogu. Skupne igre in sprehodi z ljubljencevkom otroku omogočajo, da se sprosti, izrazi svojo energijo ter krepijo mišice in motorične sposobnosti. S tem se izboljšuje tudi njihovo zdravje in splošna telesna kondicija.

Zmanjšanje stresa in anksioznosti pri otrocih ob pomoči štirinožnega prijatelja

Študije so pokazale, da imajo otroci, ki odraščajo ob štirinožnem prijatelju, zmanjšano stopnjo stresa in anksioznosti. Interakcija s psi lahko pomaga otrokom sprostiti se, zmanjšati tesnobo in povečati občutek varnosti. Že samo božanje in crkljanje psa lahko sprosti hormone sreče, kot je serotonin, kar ima pozitiven vpliv na čustveno stanje otroka. Prisotnost psa lahko tudi deluje kot neke vrste terapija za otroke z anksioznostjo ali socialno fobijo. Otroci razvijajo močne in ljubeče odnose s psom, kar jim pomaga izgraditi samozavest in občutek varnosti. Poleg tega se otroci učijo odgovornosti in sočutja do živali ter se zabavajo in gibajo skupaj s svojim hišnim ljubljencevkom.

Otroci razvijajo močne in ljubeče odnose s svojimi psi. To pripomore k oblikovanju trdne vezi med njimi, ki temelji na zaupanju, ljubezni in sprejemanju. Skupno preživljanje časa, igra in skrb za psa krepijo to vez ter spodbujajo otrokovo empatijo in sočutje. Otroci se naučijo brati pasje signale in se učinkovito sporazumevati s svojim štirinožnim prijateljem. Takšen odnos prinaša otroku občutek toplote, varnosti in sprejetosti ter mu pomaga razviti socialne veščine.

Kako izbrati pravega psa za družino z otroki?

Pri izbiri pravega psa za družino z otroki je pomembno upoštevati nekatere dejavnike. Najprej se prepričajte, da je pasma primerna za otroke in ima prijazen in potrpežljiv temperament. Prav tako preverite, ali pes dobro sodeluje z otroki in je vaje živahnosti. Pomembno je tudi

razmisliti o velikosti psa in njegovi energijski ravni, da se ujema z aktivnostmi družine. Ne pozabite na potrebe psa glede gibanja, usposabljanja in oskrbe ter se posvetujte s strokovnjakom za pomoč pri izbiri prave pasme.

Priprava na odgovorno lastništvo psa in vzgojo otrok z ljubljencevkom Preden prinesete psa v svoj dom, je pomembno, da se ustrezno pripravite na odgovorno lastništvo. To vključuje izbiro primerne pasme glede na vaše potrebe in življenjski slog ter zagotavljanje primerne prostora, hrane in oskrbe za psa. Prav tako je pomembno vzgajati otroke o pravilnem ravnanju s psom, vključno z upoštevanjem meja in spoštovanjem živali. S tem boste zagotovili srečno in varno okolje za vašo družino in štirinožnega prijatelja.

Vsebinsko omogoča trgovina za male živali Petish iz Ivančne Gorice

»Lučkarska« mama

Gibanje VERA IN LUČ se je rodilo leta 1971 na romanju v Lurd iz želje, da bi osebam z duševno prizadetostjo in njihovim družinam pomagali odkriti njihovo mesto v cerkvi in družbi. V skupinah se redno mesečno srečujemo osebe z duševno prizadetostjo, ki jim pravimo lučke, njihovi starši in drugi sorodniki ter prijatelji. V Sloveniji gibanje obstaja od leta 1983 in šteje 37 skupin, od leta 2001 deluje tudi skupina v Stični. Vera in luč je v Sloveniji od leta 2022 priznana tudi kot humanitarna organizacija.

Marca se na dan Marijinega oznanjenja spomnimo tudi naših mam.

MAMA JE ENA SAMA,
PRVA RADOST JE MAMA,
PRVI SPEV NINA-NANA,
PRVA BESEDA: MAMA!
(Tone Pavček)

Mama lučke pa je še posebej srčna, prava borka, ki s pokončno glavo in ljubeznijo premaguje izzive, ki jih prinaša življenje.

Lučke so nam na srečanju poklonile prav posebne rože, izdelane iz papirja. Vsak cvet je nosil posvetilo:

»Nežna, čuteča, prijazna in mila
do svoje družine si vedno bila.
Morda tok ljubezni boš zdaj občutila,
ki zate obilno nam vre iz srca!«

Ne smemo pa pozabiti na prav tako predano in častno skrb skrbnic naših lučk.

Prijatelji lučk pa v naši sredi odigrajo prav posebno vlogo.

Med drugim je prijateljica lučk s skupino papirčkaric iz Doba poskrbela tudi za obdarovanje mam.

Skupina Vera in luč Stična

OBVESTILO

Pisarna Rdečega križa Slovenije - OZ Grosuplje deluje od aprila 2024 dalje v prostorih Gasilskega centra, na Gasilski cesti 6 v Grosupljem (stranski vhod pri spomeniku osamosvojitve).

Ker smo zaradi narave dela tudi veliko odsotni, nas pred prihodom pokličite na tel. št.: 051 380 351, ali nam pišite na el. naslov: grosuplje.ozrk@ozrks.si.

Zaradi pomanjkanja prostora ne sprejemamo več oblačil in drugih uporabnih predmetov.

Hvala za razumevanje.

Sekretarka RKS – OZ Grosuplje
Anica Smrekar

Ivankine Spominčice

12 DEJAVNIKOV TVEGANJA ZA RAZVOJ DEMENCE

Demenca je neozdravljiva bolezen, ki jo zaznamuje postopna izguba kognitivnih funkcij in postopna nezmožnost samostojnega življenja. Število oseb z demenco narašča, saj se življenjska doba dviga, starost pa je največji dejavnik tveganja za nastanek demence. Svetovna zdravstvena organizacija je tudi zato razglasila demenco za prioriteto javnega zdravstva 21. stoletja. Zato je pomembno, da **prepoznamo dejavnike tveganja za razvoj demence**, na katere lahko vplivamo. Študija The Lancet Comission je odkrila 12 dejavnikov tveganja za razvoj demence.

Študija je že leta 2017 prepoznala devet dejavnikov tveganja za nastanek demence: manjša izobrazba, hipertenzija, okvara sluha, kajenje, debelost, depresija, telesna nedejavnost, sladkorna bolezen in socialna izolacija. Leta 2020 pa so dodali še tri dejavnike tveganja za razvoj demence: čezmerno uživanje alkohola, travmatska poškodba možganov in onesnažen zrak.

Ali poznate 12 dejavnikov tveganja za razvoj demence?

Tako lahko govorimo o dvanajstih dejavnikih tveganja, ki vplivajo na razvoj demence. Raziskava pa je tudi pokazala, da lahko z vplivanjem na te dejavnike in z zdravim življenjskim slogom, kar za 40 odstotkov zmanjšamo tveganje za razvoj demence oziroma preložimo njen razvoj na kasnejše življenjsko obdobje.

12 dejavnikov tveganja za razvoj demence:

1. NIŽJA IZOBRAZBA
2. IZGUBA SLUHA
3. TRAVMATSKA POŠKODBA MOŽGANOV
4. POVIŠAN KRVNI TLAK
5. ČEZMerno UŽIVANJE ALKOHOLA
6. DEBELOST
7. KAJENJE
8. DUŠEVNO ZDRAVJE
9. SOCIALNA IZOLACIJA
10. TELESNA NEAKTIVNOST in NEZDRAVA PREHRANA
11. ONESNAŽEN ZRAK
12. SLADKORNA BOLEZEN

Na kaj lahko vplivamo?

Nekateri dejavniki tveganja kot so diabetes, povišan krvni tlak, poškodba glave, kajenje, onesnažen zrak in debelost (sploh v srednjih letih) pa tudi pomanjkanje telesne aktivnosti, prekomerno uživanje alkohola in nagnjenost k depresiji lahko povzročajo nevropatološko škodo. S prilagoditvami življenjskega sloga lahko te dejavnike zmanjšamo in s tem pripomoremo k zmanjšanju te škode.

Nekateri dejavniki tveganja kot so pomanjkanje telesne aktivnosti, prekomerno uživanje alkohola in nagnjenost k depresiji pa tudi poslabšanje ali izguba sluha in vseživljenjsko izobraževanje pa vplivajo na kognitivno rezervo. Z vplivanjem na te dejavnike lahko okrepimo in vzdržujemo kognitivno rezervo, s čimer zmanjšamo tveganje za demenco.

Kognitivna rezerva je na nek način zaloga sposobnosti, ki so si jo možgani razvili tekom življenja.

Vloga kognitivne rezerve pri demenci je sposobnost možganov, da za svoje delovanje uporabijo različne informacije, strategije za vzdrževanje miselnih procesov in maksimalno storilnost umske sposobnosti, ko je to potrebno. Bolj kot se možgane uporablja, boljše kognitivno rezervo ste ali pa boste ustvarili. Večja kognitivna rezerva upočasni umski upad.

Pogovori, druženje in socialne interakcije

spodbujajo ohranjanje možganskih funkcij in krepijo kognitivno rezervo. Zgodnji dejavniki, kot je izobrazba, vplivajo na nastanek kognitivne rezerve, medtem ko dejavniki v srednjih letih in starosti vplivajo na s starostjo povezano kognitivno upadanje. Tako je pomembno, da začnemo skrbeti za svoje možgane že zgodaj v življenju.

Zdrav življenjski slog in gibanje podaljšujeta čas aktivnosti in samostojnost pri vsakodnevnih aktivnostih posameznika. Starejši posamezniki, ki vzdržujejo aktivni življenjski slog, kažejo boljše kognitivne rezultate in manjše tveganje za demenco v primerjavi s tistimi, ki so manj aktivni.

Vadba lahko prispeva k zmanjšanju tveganja za sladkorno bolezen, izboljša kardiovaskularno delovanje in spodbuja nevrogenezo. Kajenje in onesnažen zrak pa sta škodljiva za možgane in vaskularni sistem. Kar je dobro za srce je tudi dobro za možgane!

Po izsledkih študije je znano, da je za preprečevanje demence nikoli prezgodaj in nikoli prepozno. Zato je pomembno, da začnemo spreminjati svoje življenjske navade že danes, saj lahko s tem zmanjšamo tveganje za nastanek demence ter izboljšamo svoje zdravje in kakovost življenja v prihodnosti.

Vir: <https://edemence.si/12-dejavnikov-tveganja-za-razvoj-demence/>

Vabljeni k ogledu dveh videoposnetkov, ki ju je na predavanjih v organizaciji Ivankinih Spominčic posnel Vaš kanal in sicer:

- Hrana, hoja in možgani - https://www.youtube.com/watch?v=cv7_kiOLGQE&t=125s

- Demenca in inkontinenca - <https://edemence.si/12-dejavnikov-tveganja-za-razvoj-demence/>

Prilpavila: Anja Žitnik, Ivankine Spominčice (031 670 337)

Nasveti za večjo varnost motoristov

Na tem mestu objavljamo koristne napotke, namenjene voznikom enoslednih motornih vozil.

Vsem voznikom enoslednih motornih vozil svetujemo, naj bodo predvsem izjemno previdni, hitrost svoje vožnje pa naj prilagodijo razmeram na cesti! To velja še zlasti spomladi, na začetku motoristične sezone, ko je asfaltna površina še vedno hladna in ne omogoča optimalne oprijemljivosti pnevmatik, zaradi zime pa je lahko na vozišču veliko udarnih jam in peska od zimskega posipa. Motoristi naj se poleg tega tudi zavedajo, da njihove sposobnosti obvladovanja motornega kolesa najverjetneje še vedno niso na ravni tistih iz prejšnjega leta.

Prav tako svetujemo voznikom drugih vozil (osebnih in tovornih avtomobilov), naj vozijo previdno, pri čemer naj bodo pozorni tudi na motoriste. Spomladi se po »zimskem spanju« na ceste vrnejo motoristi. Najbolj neučakani sedejo na motor ob prvih sončnih žarkih, ko razmere na cesti še zdaleč niso idealne. Da bi bila motoristična sezona prijetna in varna, se morate nanjo ustrezno pripraviti. Nikar ne preskočite priprav.

Zelo pomembno je, da lahko motorno kolo vozijo le osebe, ki posedujejo veljavno voziško dovoljenje ustrezne kategorije, saj lahko policisti v nasprotnem primeru na podlagi 23. člena ZPrCP opravijo zaseg motornega vozila.

Vozniki motornih koles in mopedov!

- Pred vožnjo preverite zračni tlak v pnevmatikah in jih v prvih kilometrih vožnje primerno ogrejte.
- Pri vožnji dosledno uporabljajte zaščitno motoristično čelado. Pravilno si jo zapnite. Čist vizir vam omogoča potrebno vidljivost.
- Ne pozabite na oblačila s ščitniki.
- Motorno kolo je ozko, zato vas pri večji hitrosti drugi prometni udeleženci hitro lahko spregledajo. Naj bo vaša hitrost primerna okoliščinam, da vas bodo drugi pravočasno opazili, pa tudi vi njih.
- Poskrbite tudi, da boste čim bolj vidni. Na motornem kolesu imejte vedno prižgane luči. Nosite zaščitna oblačila s čim več odsevniki (nalepkami, trakovi) in čelado svetle barve. Nosite tudi odsevni brezrokavnik.
- Pri vožnji skozi levi ovinek se odmaknite od ločilne črte na sredini vozišča, sicer bo vaša glava brzela tudi meter globoko po smernem vozišču za nasprotni promet.
- Hitrost in način vožnje motornih koles še posebej prilagodite v prvih minutah dežja.
- Če vaše motorno kolo nima zavornega sistema ABS, v dežju ali na spolzkem vozišču ne zavirajte na talnih označbah.
- Izogibajte se asfaltnim površinam, na katerih je posut pesek, razlito olje ali podobno (predvsem v ovinku).
- Reakcijski čas v idealnih pogojih je 0,6 - 0,8 sekunde, v cestnem prometu v povprečju 1 sekundo, pri nezbranem ali utrujenem vozniku pa že 2 sekundi ali več.
- Zavorna pot do ustavitve je pri hitrosti 100 km/h 40 metrov. Pot ustavljanja je seštevek reakcijske in zavorne poti.
- Ne vozite, če ste uživali alkohol, mamila, psihoaktivna zdravila ali ste utrujeni. Sicer to lahko hitro postane vaša zadnja vožnja.

Damjan Lenček
pomočnik načelnika PP Grosuplje

Dreamcatcher
LEPOTNI STUDIO

Lea Frank s.p.
041530767
Mleščevo 1, 1295 Ivančna Gorica
@dreamcatcher_lepotni_studio

Manikura
Permanentno lakiranje
Geliranje nohtov
Podaljševanje
Korektura

Obri in trepalnice
Laminacija obrvi z barvanjem
Vijanje trepalnic z barvanjem

Klasičen masaž
Masaža hrbta
Masaža nog
Masaža celotnega telesa
Masaža s čokolado

Učenci šentviške osnovne šole z muzikalom Ujemi svoje sanje popeljali publiko v svet spominov in glasbe

V četrtek 16. maja je v dvorani kulturnega doma v Šentvidu pri Stični potekala premiera muzikala Ujemi svoje sanje v izvedbi učenk in učencev OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični. Mladostniška energija in znani ritmi skupine Abba so na oder prinesli pravi »evrovizijski« spektakel.

Premierno izvedbo novega glasbenega projekta je več kot petdeset nastopajočih namenilo staršem in njihovim družinskim članom, sledili pa sta tudi dve ponovitvi za širšo javnost 17. in 21. maja. Delček programa iz muzikala bodo mladi predstavili tudi na osrednji svečanosti ob občinskem prazniku in zagotovo še ob kakšni ponovitvi. Filmsko zgodbo z naslovom Mam-

ma Mia je za najstniški svet priredila učiteljica Nejka Omahen Šikonja, na oder pa postavile učiteljice Jelka Rojec, Simona Zvonar in Nika Gjerek. Skupina igralcev, plesalcev in mladinski pevski zbor šentviške šole so z zimzeleno glasbo večno popularne skupine Abba in z dinamičnimi koreografijami popeljali gledalce v svet svojih sanj in mladostne iskrivosti.

Ob koncu predstave se je mentoricam, sodelujočim sodelavcem in nastopajočim zahvalila ravnateljica Angelca Mohorič, v imenu staršev pa predsednik sveta staršev Robert Koritnik. Kot je dejala Rojčeva, mladi znajo pokazati česa so sposobni, le priložnost morajo dobiti.

Matej Šteh

Reševalne enote in prvošolci OŠ Stična

V ponedeljek, 22. 4. 2024, smo se vsi prvošolci OŠ Stična zbrali v Gasilskem centru Stična. Tam smo se srečali z gasilci, policisti in reševalci, ki so nam predstavili svoje delo.

Poslušali smo predstavitev posameznih enot, ogledali smo si gasilsko, policijsko in reševalno opremo, pri tem pa seveda aktivno sodelovali, spraševali in se veliko novega naučili.

Pri policistih smo lahko preizkusili alkotest, čelado, lisice in si ogledali, kam zaprejo lumpe, ki jih morajo policisti odpeljati v zapor. Pri policistih konjenikih smo pobožali prava policijska konja in si ogledali njuno opremo, vodnika policijskih službenih psov pa sta nam odgovorila na vsa naša vprašanja. Povedala sta nam, da pse uporabljajo predvsem za odkrivanje prepovedanih drog, pri iskanju pogrešanih oseb in za odkrivanje dokazov na kraju zločina, saj so pasji smrčki boljši od vsakega detektorja. Obiskali smo tudi domače gasilce. Všeč nam je bilo brizganje z gasilskimi cevmi in pre-

izkušanje naprave za rezanje pločevine. Preizkusili smo tudi opremo, ki jo gasilci uporabljajo na inter-

vencijah in ugotovili, da morajo biti zelo močni, da lahko vse to nosijo. Reševalec nam je pokazal, kako je videti reševalno vozilo znotraj, kaj vse imajo v njem in nam razložil, za kaj potrebujejo različne pripomočke. Z nami se je pogovoril tudi o tem, kako lahko sami poskrbimo za svojo varnost.

Učenci in učiteljice 1. razredov OŠ Stična se iskreno zahvaljujemo policistom Policijske postaje Grosuplje, vodnikom policijskih službenih psov in policistoma konjenikoma, reševalcema z Reševalne postaje Ljubljana ter gasilcem PGD Stična. Pričarali so nam čudovit, nepozaben in poučen dan. V šolo smo se vrnili polni novih, pozitivnih vtisov.

Učenci in učiteljice
1. razredov OŠ Stična

Vseslovensko petje s srci na OŠ Ferda Vesela

V torek, 23. aprila, smo se »ferdovci« na matični in podružnični šoli Temenica priključili projektu Vseslovensko petje s srci. Projekt, ki že sedmo leto zapored združuje generacije po vsej naši deželi, je nastal v želji, da s skupnim prepevanjem po vrtcih, osnovnih, srednjih šolah spodbudimo domovinsko pripadnost in izkažemo hvaležnost za naš jezik, kulturo in tradicijo, ki so jo naši predniki skrbno čuvali, negovali in ohranili vse do današnjih dni, hkrati pa z dogodkom povežemo vse generacije v Sloveniji in izven njenih meja. Prepevali smo med 10. in 11. uro ob prazniku svetega Jurija, ki po tradiciji prinaša v naše domove zeleno vejico za dobro letino.

Vseslovensko petje združuje petje himne ter ponarodele pesmi Lipa zelenela je ter Reginine skladbe Naj ljubezen združi vse ljudi. Navdušeno smo jih zapeli tudi vsi učenci v šentviški osnovni šoli in podružnici ter nadaljevali z venčkom ljudskih ter ponarodelih, ki so jih zanosno spremljali naši učenci harmonikarji! Na petje smo se že prej skrbno pripravili pri urah glasbene umetnosti.

Šentviška in temeniška šolska avla sta doneli kot še nikoli, petje je povežalo vse naše učence, učitelje ter druge zaposlene v eno ter poneslo pozitivno sporočilo iz naših src tudi drugim. Naj pesem in ljubezen združi vse ljudi, dobrohotno sporočilo pa čim prej spet povežeta, smo bili složni!

Simona Zvonar, v imenu OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

Pohod najmlajših na Celjsko kočo

Končno je prišla pomlad in z njo toplejše vreme. Na sončno soboto, 23. 3. 2024, smo se Cicipaninci v okviru projekta Cicipan planinec odpravili na pohod na Celjsko kočo. Vodil nas je Janez Čebular v sodelovanju s Planinskim društvom Polž Višnja Gora. Tanja Gabrijel, vzgojiteljica v vrtcu Sončnica pri osnovni šoli Veliki Gaber, pa je povabila otroke iz vrtca in prav radi smo se odzvali povabilu na pohod. Celjska koča je del Posavskega hribovja. Območje opredeljuje šest izrazitih vrhov in štiri doline oz. soteske. Naša pot se je začela v kraju Zagrad. Hodili smo po prijetni, lahki in dobro označeni poti do samega vrha. Na vrhu smo se predali sončnim žarkom in prijetnem klepetanju drug z drugim. Najmlajši pohodniki niso bili preveč utrujeni, saj so prosti čas na vrhu dobro izkoristili z igro. V objemu narave smo pomalicali in se nato polnega srca odpravili proti vznožju. Hvaležni smo se poslovili in si obljubili, da se z veseljem odzovemo še kakšnemu povabilu na podoben pohod.

Andreja Kocijančič

London, prihajamo!

Učenci OŠ Stična smo že pravi svetovljani – ogledali smo si Dunaj, Pariz, Benetke, Hirschaid in sedaj London. Prva skupina devetošolcev si je svetovno prestolnico ogledala pred nami, London pa je bil naš od 12. 4. do 14. 4. 2024.

Na strokovno ekskurzijo smo se tako učenci devetih razredov kot učitelji Igor Rajner, Katja Tomažinčič, Viktorija Hribovšek, Petra Žerovnik in ravnatelj Marjan Potokar pridno pripravljali. Na delavnicah smo učenci s pomočjo učiteljev pripravili opise znamenitosti Londona v angleškem jeziku in dobili vse potrebne informacije o potovanju.

Končno je prišel petek, a najprej še k pouku, ki mu seveda nismo sledili. Že na avtobusu, ki nas je peljal na letališče v Zagreb, smo prekipevali od navdušenja, še bolj pa je bil vznemirljiv polet z letalom. Kar prehitro smo se znašli v angleški prestolnici. Spet smo sedli na avtobus, kjer smo prvi srečneži že predstavili nekatere znamenitosti. Sledila je namestitvev v hotelu, nato pa skok na metro do trga Piccadilly. Tam smo po lastni izbiri okusili pri angleški obrok in začutili vrvež velemeda.

Sobotno jutro smo začeli z odličnim angleškim zajtrkom. Nato smo se polni energije in pričakovanj odpravili v mestni predel Tower Hill. Ogledali smo si več znamenitosti, mene pa sta najbolj navdušila Tower Bridge in stolpnica Shard. Tower Bridge je kombinacija dvignega in visečega mostu, ki prečka reko Temzo in v višino meri kar 65 metrov. Shard pa je 87-nadstropni nebotičnik, ki velja za najvišjo stavbo v Združenem kraljestvu in šesto najvišjo v Evropi. Potem smo se odpravili do znamenite tržnice Greenwich in si privoščili

slastno kosilo. Izjemno doživetje se je nadaljevalo s sprehodom skozi prekrasen park do observatorija, kjer so nastale izjemne fotografije na ničelnem poldnevniku. Seveda nismo spregledali znamenitih angleških črnih taksijev, rdečih telefonskih govornic in dvonadstropnih avtobusov, s katerim smo se tudi zapeljali. Ogledali smo si tudi Monument in Milenium bridge. In spet smo pri hrani, tako pester dan zaključujemo na trgu Piccadilly. Atraktivno tridnevno doživetje Londona naš zadnji dan zaznamuje ogled mogočne Buckinghamske palače, kraljeve rezidence v Londonu in upravni sedež monarha Združenega kraljestva. Sprehodili smo se

tudi ob Big Benu in čez St. James park ter se nato odpravili v muzej voščeneh lutk Madame Tussauds in v naravoslovno zgodovinski muzej. Toliko izjemnih zanimivosti je ostalo neodkritih, da se bo treba v London še vrniti.

Že smo sedli na avtobus in se poslovili od čarobnega mesta. Tokrat smo bili že pravi strokovnjaki na letališču. V Zagreb smo prispeli v poznih urah. Na poti do doma, kjer je seveda najlepše, smo urejali vtise, bogatejši za nova spoznanja in prijateljavanja. Izjemna ekskurzija ob zaključku osnovne šole s prijaznimi učitelji bo shranjena med naše najlepše mladostne spomine.

Nika Lampret 9.b

Prireditve ob prazniku pomladi in materinskem dnevu

V četrtek, 4. aprila 2024, se je v telovadnici OŠ Zagradec odvila prireditev ob prazniku pomladi. Voditelja Nika Šinkovec in Žiga Perko sta številne obiskovalce v uvodu pozdravila s pomladno pesmijo Dragice Šteh, ki med drugim pravi takole: »Pride in s svojim dihom prikljiče življenje, prebudi dotike, prižiga svetlobo, nariše barve in čez svet razlije upanje.«

Po uvodnem nagovoru ravnateljice so nas prvi na zabavo v dežju povabili otroci Vrtca Ivančna Gorica, enota Sonček. S pisanimi dežniki in gumijastimi škornji so nam pričarali pravcato pomladno vremensko dogajanje. Temu je sledil nastop naših štirih pevskih zborov, in sicer mladinskega in otroškega pevskega zbora z matične šole Zagradec pod mentorstvom Žige Jernejčiča in Vanje Peček Janoš ter dveh podružničnih pevskih zborov pod mentorstvom Tončke Rajer in Žige Jernejčiča. Vsak izmed zborov nas je z usklajenim petjem in izborom zanimivih pa tudi zabavnih pesmi popeljal v čudoviti svet glasbe.

Ker se po dobri glasbi prileže tudi ples, so nam učenci 3. in 4. razreda, ki obiskujejo plesno-gibalni krožek, pripravili živahno plesno točko. Vrhunec prireditve je bila točka drugošolcev, ki je zagraško občinstvo dokončno razvnela s poskočno in zabavno pevsko-plesno točko na pesem Zetor ansambla Ravbarji.

Na koncu je nastopil še mladinski pevski zbor iz Ambrusa s pesmijo Odpelji me. Voditelja sta prireditev sklenila z zahvalo vsem mamam, ki nam v lepih in težkih trenutkih stojijo ob strani.

Zapisala: Silvia Valenčič

25. marec: dan evropskih avtorjev na OŠ Zagradec

Osnovna šola Zagradec se je 25. marca 2024 pridružila Ministrstvu za kulturo, Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje, Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije in Andragoškem centru Slovenije, ki so se tudi letos pridružili pobudi Evropske komisije za praznovanje dneva evropskih avtorjev.

Dan evropskih avtorjev je pobuda, s katero želimo mlajše generacije dodatno spodbuditi k branju knjig ter jim pomagati odkriti raznolikost evropske literature. Namen praznovanja je ozaveščati otroke in mlade, kako pomembne so knjige in kako lahko branje kakovostne literature prispeva k njihovem celostnemu razvoju.

Osnovna šola Zagradec se je pridružila praznovanju v vseh razredih pri pouku slovenščine in z dejavnostmi v šolski knjižnici.

Iskanje evropskih avtorjev med knjižnimi policami

V prvem triletnju smo se osredotočili na slovenske avtorje, ki so tudi evropski avtorji. Učenci prvega razreda so iz šolske knjižnice dobili slikanice in učne liste. Z učiteljico so se pogovorili, kakšna je razlika med ljudskimi in avtorskimi pravljicami in da so pisatelji ter pesniki avtorji. Za najmlajše učence je pri slikanicah zelo pomembna ilustracija, saj lahko tudi otroci, ki še ne znajo brati, ugotovijo, o čem govori slikanica. Zato so prvošolci bolj podrobno spoznali 10 slovenskih ilustratorjev (Jelka Reichman, Kostja Gatnik, Alenka Sottler, Ančka Gošnik-

Vpisovanje evropskih avtorjev na plakat

-Godec, Lidija Osterc, Marjanca Jemec-Božič, Marjan Manček, Damijan Stepančič, Roza Piščanec, Gorazd Vahen in Marlenka Stupica). Iz naslovnih slikanic so morali poiskati ilustratorja in njegovo ime prepisati na svoj učni list, kjer so imeli tudi pobarvanko priljubljenih knjižnih junakov (npr. Maček Muri, Muca Copatarica ...). Da so si ilustratorje lažje predstavljali, pa so na koncu pripravili še razstavo slikanic, na katere so pritrčili fotografije ilustratorjev.

V drugem in tretjem razredu so učenci iz slikanic poiskali in prepisali tudi imena pisateljev in pesnikov (Ela Peroci, Leopold Suhodolčan, Saša Vegri, Fran Levstik, Svetlana Makarovič, Josip Jurčič, Dragica Šteh, Tone Pavček, Anja Štefan, Kajetan Kovič in Niko Grafenauer), se urili v prepoznavanju, katere slikanice so od posameznega avtorja, naredili razstavo slikanic in se še sami preizkusili v vlogi avtorja ilustracij nekaterih bolj znanih del.

V četrtem in petem razredu so učenci raziskovali posamezne evropske avtorje. V četrtem razredu so naredili plakat in razstavo del svetovno znanega danskega pravljicarja Hansa Christiana Andersena, v petem pa nemškega pisatelja Ericha

Kästnerja. Učenci petega razreda matične šole so v šolski knjižnici po policah stopnje P in M iskali tudi knjige avtorjev iz držav nemškega jezikovnega področja in jih razstavili na policah v šolski knjižnici.

Na predmetni stopnji so učenci pri urah slovenščine obravnavali različne evropske avtorje (Lev Nikolajevič Tolstoj, Antoine de Saint-Exupéry, Sue Townsend, Michael Ende in Raymond Queneau), del ure pa so iskali knjige evropskih avtorjev v šolski knjižnici.

V šolski knjižnici so sodelovali pri izdelavi plakata Evropski avtorji v šolski knjižnici in knjižnici Zagradec. Osnovo za plakat sta dva učenca 8. razreda naredila že teden dni prej, in sicer pri likovnem pouku s projiciranjem preko projektorja.

Na dan evropskih avtorjev, 25. 3. 2024, smo se v šolski knjižnici pogovorili o treh večjih jezikovnih skupinah v Evropi ter evropske države razdelili v različne jezikovne sklope. Učenci so izmenično v skupinah iskali evropske avtorje na policah stopnje P in M. Avtorje so s pomočjo tablic razvrstili v ustrezne države, jih zapisali na plakat in nato knjige po državah razstavili na knjižne police. S to praktično dejavnostjo so učenci spoznali bogastvo evropskih avtorjev v šolski in splošni knjižnici Zagradec.

Branka Lah

Razstava izdelkov in plakata v šolski knjižnici

Jezikovna ekskurzija v London

Na začetku marca smo učenci in učitelji OŠ Zagradec končno dočakali našo prvo jezikovno ekskurzijo v London, ki smo se je veselili že celo šolsko leto. Zanimanje je bilo ogromno, tako da se je tja odpravilo kar petinšestdeset osmošolcev in devetošolcev s petimi spremljevalci. Ekskurzijo je organizirala agencija LTA s Pragerskega, po Londonu sta nas vodila njihova vodnika Klavdij in Gašper.

V soboto, 2. marca, smo se z dvonadstropnim avtobusom v zgodnjih jutranjih urah izpred šole odpeljali proti Benetkam. Že potovanje z letalom je bila za večino učencev nova, zanimiva izkušnja. Po dvehurnem poletu smo srečno pristali na letališču Gatwick, kjer nas je pozdravilo pregovorno muhasto angleško vreme. Na srečo ni deževalo prav dolgo in preostanek bivanja nam je vreme šlo na roko.

Po kratkem postanku v hotelu smo se z vlakom odpeljali v center Londona, kjer smo se najprej sprehodili mimo slavne dvorane Royal Albert Hall in parka Kensington Gardens, nato pa obiskali dva veličastna muzeja, kjer so na svoj račun prišli navdušenci nad naravoslovjem, zgodovino in znanostjo. V poznopopoldanskih urah smo skozi kitajsko četrt prišli do najbolj znanih nakupovalnih ulic, kjer smo kar nekaj časa preživeli v eni najstarejših trgovin z igračami Hamley's. Večinoma smo igrače le občudovali, saj so tam cene kar dobro zasoljene. V hotel smo se vrnili zadovoljni, a močno utrujeni, tako da smo kar popadali v postelje.

Naslednji dan smo si najprej želodčke napolnili s tradicionalnim angleškim zajtrkom, nato pa se v središču mesta dobili z angleškima vodnikoma, ki sta nas z zanimivimi zgodbami in anekdotami popeljala na zanimivo raziskovanje znamenitosti Londona. Med drugim smo si ogledali menjava straže pred Buckinghamsko palačo, občudovali ogromen stolp s prepoznavnim zvonom Big Ben in v Narodni galeriji občudovali mojstrovine Vincenta van Gogha, Clauda Moneta in ostalih slikarskih mojstrov. Posebna izkušnja je bila polurna panoramska vožnja z ogromnim kolesom London Eye, na kateri smo si malce odpočili utrujene noge in si z višine ogledali središče mesta. Nadaljevali smo s sprehodom ob reki Temzi mimo zgodovinskih pa tudi modernih londonskih stavb. Zvečer nas je očaral pogled na Tower Bridge, z lučmi osvetljen veličasten londonski most, še posebej pa smo se po prehojenih dvajsetih kilometrih razveselili dobre večerje.

Zadnji dan nas je čakala še ena 'poslastica'. V muzeju voščenenih lutk Madame Tussaud's smo se lahko fotografirali z znanimi osebnostmi iz sveta glasbe, filma, športa in politike ter se z vlakcem popeljali skozi londonsko zgodovino. Obisk muzeja smo zaključili z ogledom kratkega 4D filma z znanimi superjunaki in se nasmejali, ko nas je premetavalo po stolu, špricalo z vodo in nam na trenutke povzročalo kurjo polt. Trije dnevi so kar prehitro minili, a domov smo se vrnili polni vtisov, saj smo v Londonu doživeli prvovrstno izkušnjo, ki je ne bomo nikoli pozabili.

Silvia Valenčič

Presenetljiv razplet državnega četrtfinala v odbojki

V sredo, 28. februarja 2024, je Osnovna šola Zagradec premierno gostila četrtfinale državnega prvenstva v odbojki za starejše dečke. Poleg odbojarske ekipe naše šole sta bili v četrtfinale uvrščeni še ekipi Osnovne šole Kanal in Osnovne šole Antona Ukmarja iz Kopra.

Po odpeti slovenski himni učenke Neže Zajc in nagovoru ravnateljice Barbare Maver je gledalce v šolski telovadnici dodatno ogrela plesna skupina Vision Dance Team. Prvo od treh tekem v tem dnevu so odigrali zagraški fantje in sicer proti odbojkarjem OŠ Antona Ukmarja. Naša ekipa je prikazala odlično igro, močni servisi, v kombinaciji z dobro organizirano igro, so bili recept za uspeh. Glasni domači navijači so poskrbeli za dodatno spodbudo in fantom dali še več zaleta. Tekmo je tako dobila domača ekipa z 2:0.

Naslednja tekma med gostujočima ekipama se je izkazala za bolj napeto, saj je proti koncu prvega seta prišlo do težje poškodbe igralca iz ekipe OŠ Kanal, ki z igro ni mogel nadaljevati. Kljub temu, da v ekipi niso imeli ustrezne zamenjave, so nadaljevali z igro in tako je po točkah OŠ Kanal tekmo dobila z 2:0.

Na tretji tekmi so bili ponovno na parketu naši fantje, ki so se sedaj pomerili še z OŠ Kanal. Prvi set je bil zelo izenačen, a se je na veliko žalost vseh v dvorani zaključil s točko prednosti za nasprotnike. V drugem setu je naša ekipa začela zaostajati in na koncu klonila pred močnejšim tekmečem.

A prava drama se je začela odvijati

ti šele po odigranih vseh tekmah. Izkazalo se je, da je pri menjavi poškodovanega igralca z OŠ Kanal prišlo do napake. Tako je bil uraden končni vrstni red sledeč: na prvem mestu je pristala OŠ Antona Ukmarja iz Kopra, na drugem mestu je bila naša šola, šele na tretjem pa zmagovalci obeh tekem po dobljenih točkah – ekipa OŠ Kanal. Za najuspešnejšega igralca turnirja je bil izbran Maj Mugerli z OŠ Kanal. Skupaj s svojimi športnimi pedagogi sta se ekipi OŠ Antona Ukmarja in OŠ Zagradec odločili, da se nastopu v polfinalu odpovesta in tako je v polfinale napredovala ekipa OŠ Kanal, ki je v tem četrtfinalu prikazala najboljšo igro.

Učitelj Bogdan Vrhovec, trener ekipe OŠ Zagradec, je po tekmi povedal: »Imeli smo vrhunski športni dogodek, zmaga je odbojka. Ponosen sem, da smo dali vse od sebe. Zmagovalni ekipi želimo uspešno tekmovanje naprej. Vse čestitke nasprotnikom za zmago. Vse čestitke in pohvale navijačem, da so v športnem duhu podpirali našo ekipo.«

Mi pa pravimo takole: »Naši fantje in trener, ponosni smo nad vašo požrtvovalnostjo in kvaliteto igre. Nadaljujte tako srčno še naprej in uspeh je zagotovljen. Veselimo se naslednjih zanimivih tekem.«

Učenci in učenke šolskega novinarstva

Izmenjava z Realschule Hirschaid

V ponedeljek, 15. 4. 2024, smo se ob 7.30 učenci Osnovne šole Stična in Zagradec ter dijaki Srednje šole Josipa Jurčiča z avtobusom odpravili na devet ur dolgo vožnjo do Hirschaida na severnem Bavarskem v Nemčiji. Tja smo prispeli okrog petih in pri šoli sta nas najprej pozdravila njihova učitelja, ki sta nas s pomočjo slovenskih učiteljev vodila skozi dogodke v tednu. V šoli so nas razdelili h gostujočim družinam, s katerimi smo se potem odpravili domov in se tam namestili.

V torek, 16. 4., smo morali biti v šoli ob 7.50, saj se takrat pri njih začne pouk. V njihovi učilnici smo imeli spoznavno igro, nato pa smo se z avtobusom odpeljali do kraške jame blizu kraja Pottenstein, Teufelshöhle. Po ogledu smo se odpravili nekaj sto metrov višje v adrenalinski park, kjer smo se najprej dobro najedli in nato odšli na adrenalinski spust po tirnicah. Nato je bil načrtovan pohod, a je bil zaradi slabega vremena odpovedan. Predčasno smo se vrnili v šolo, kjer smo v skupinah morali opraviti nalogo. Končali smo ob petih in se odpravili domov k družinam.

V sredo, 17. 4., smo se zjutraj dobili pri avtobusu in se odpravili proti največjemu mestu v bližini Hirschaida, Nürnberg. Tam smo si najprej ogledali planetarium in se nato odpravili po kulinarčni poti skozi mesto, kjer smo poskusili njihove medenjake, nemške klobasice s

kruhom in njihove značilne preste. Nato smo se ustavili pri cerkvi sv. Lovrenca, kjer so nam učitelji dali prosti čas za samostojno raziskovanje mesta. Sledil je povratek k družinam in priprave na zadnji skupni dan.

V četrtek, 19. 4., smo dan pričeli z obiskom pouka, nato pa nas je avtobus odpeljal v bližnje mesto Bamberg. Tam smo se v mešanih skupinah z i-padom podali v mesto, saj smo morali najti zanimivosti in se pri njih tudi fotografirati. Po opravljeni nalogi smo tudi tukaj imeli prosti čas. V četrtek smo zaključili prej in smo bili pri družinah že ob 13.00, zato da smo lahko popoldne preživeli z njimi.

V petek se je avantura približevala koncu, saj smo se ob 7.20 že dobili

na parkirišču in se poslovili od nemških družin in se polni lepih vtisov vrnili nazaj v Slovenijo.

Izmenjava s Hirschaidom poteka že skoraj 25 let in vsako leto so učenci in dijaki zelo zadovoljni. Letos nam je bil všeč tako prosti čas v mestih kot tudi aktivnosti, ki smo jih imeli, še posebej adrenalinske vožnje. Ampak najbolj všeč pa nam je bil prosti čas z družinami v četrtek. Zahvaljujemo se vsem učiteljem, ki so nam pomagali z aktivnostmi, pa tudi občinam, ki so nam pomagale finančno razbremeniti naše starše. Velika zahvala pa tudi vozniku avtobusa, ki nas je vsak dan varno peljal do vsake destinacije in se mu za to posebej zahvaljujemo.

Max Pavlič, 1. c SŠJJ

Dijaki Srednje šole Josipa Jurčiča odkrivajo bogato škotsko dediščino

Dijaki Srednje šole Josipa Jurčiča so nedavno doživeli nepozabno strokovno ekskurzijo na Škotsko, kjer so se potopili v bogato zgodovino, kulturo in dediščino te osupljive dežele. Med štiridnevnim potovanjem so obiskali številne znamenitosti, ki so ključne za razumevanje škotske identitete in zgodovine. Ekskurzijo so začeli z obiskom ene najbolj ikoničnih znamenitosti Škotske - Edinburškega gradu. Ta impozantna trdnjava, ki se dviga nad mestom Edinburgh, je bila priča številnim zgodovinskim dogodkom. Dijaki so se sprehodili skozi njene utrdbe in zgodovinske sobane ter prisluhnili zanimivim anekdotam o preteklosti gradu, ki sega vse do 12. stoletja. Grad je igral ključno vlogo v škotski zgodovini, zlasti med vojnam za neodvisnost, in predstavlja pomemben simbol narodnega ponosa. Drugi dan je bil namenjen obisku gradu Stirling, ki je bil pomemben

sedež škotskih vladarjev, bivališče dinastije Stuart ter prizorišče kronanja več škotskih kraljev in kraljic. Dijaki so si ogledali grajske prostore in se seznanili z njegovo ključno vlogo v škotskih bojih za neodvisnost. Poleg gradu Stirling so obiskali tudi spomenik Williamu Wallacu, škotskemu nacionalnemu junaku, ki je bil ključna osebnost v boju proti angleški prevladi, ter spomenik Robertu de Bruce, kralju, ki je slovel kot junak v bojih proti Angležem v vojni za neodvisnost Škotske. Popoldne smo preživeli ob obisku slikovitega Loch Lemonda in v mestu Glasgow, kjer smo se poglobili v sodobno škotsko kulturo. Tretji dan ekskurzije so dijaki raziskovali dva zgodovinska gradova, ki igrata pomembno vlogo v škotski dediščini. Grad Blair je v lasti athollskih grofov in vojvod že osmo stoletje. Danes velja za enega najrazkošnejše opremljenih zasebnih gradov na Škotskem, ki so odprti za ogled.

V tridesetih sobah, ki se razprostirajo v treh nadstropjih, je mogoče občudovati pohištvo, orožje, slike in bogato notranjo opremo, ki pričajo o nekdanjem življenju škotskih graščakov. Prvotni grad je bil postavljen leta 1269, kasneje pa so ga zelo razširili, okoli njega so postavili številne nove zgradbe in jih povezali med seboj. V 18. stoletju je iz srednjeveškega gradu nastalo prijetnejše bivališče. Porušili so obrambne stolpe, preuredili sobe ter uredili razkošne parke in vrtove. V preteklem stoletju so ga prilagodili sodobnim potrebam, predvsem z ureditvijo kopalnic, z električno napeljavo in s plinskim ogrevanjem. Med prvo svetovno vojno je v njem delovala bolnišnica, med drugo svetovno vojno pa šola. Blair je bil eden prvih gradov, ki so ga odprli za ogled že leta 1936 in je danes eden najbolj obiskanih v Veliki Britaniji. Ker je z njegovim vzdrževanjem veliko stroškov, nekatere sobane oddajajo tudi za ekskluzivne prireditve in poroke. Gostje lahko prespijo v različnih obnovljenih hišah ali bungalovih na posestvu in v okolici. Najcenejši obisk teh krajev pa ponuja avtokamp, ki se razprostira na obrobju velikega grajskega posestva. Nadaljevali smo z obiskom gradu Glamis, ki je globoko vpet v škotsko folkloro, mit in zgodovino. Dolga stoletja je bil navdih za številne legende in ljudsko izročilo. Na gradu naj bi strašila množica duhov, v grajski kapeli tudi prikazen z imenom Siva gospa, ki naj bi umorila angleškega kralja. Siva dama naj bi bila Janet Douglas, lady Glamis.

Druga legenda, legenda o grofu Beardieju, pripoveduje, kako je igral karte s hudičem. Grof je bil gost v gradu Glamis. Neke noči je bil pijan in želel igrati karte. Bila je nedelja in nihče drug ni hotel igrati na sveti dan. Lord Beardie je bil tako jezen, da je rekel, da bo sam igral s hudičem. Na grajska vrata je potrkal neznanec in vprašal, ali bi lord Beardie z njim igral karte. V eni od sob sta začela igrati. Kasneje so služabniki slišali kričanje in preklinjanje, ki je prihajalo iz sobe. Eden je pokukal skozi ključavnico, vendar se je skozi ključavnico zasvetila svetloba, ki ga je oslepila. Neznane je izginil in s seboj odnesel grofovo dušo. Še danes se menda kdaj slišita kričanje in zvok metanja kock, saj grof kdaj pa kdaj še vedno igra karte s hudičem. Grad je tudi prizorišče drame Macbeth Williama Shakespeara. Tam Macbeth umori kralja Duncana. Po

vseh zanimivih zgodbah smo bili očarani nad mističnim vzdušjem, lepoto gradu ter njegovo zgodovino. Zadnji dan ekskurzije smo obiskali kapelo Rosslyn. Kapelo so začeli zidati leta 1446, vendar predstavlja le majhen del celotne sheme, saj je nikoli niso uspeli dokončati. Kapelo povezujejo z najbolj globokimi skrivnostmi, ki se navezujejo na viteze Templarje, na Sveti gral in protozidarje. V tej vlogi jo je prikazal tudi Dan Brown v svojem romanu The Da Vinci Code iz leta 2003. Celotna strokovna ekskurzija na Škotsko je bila nepozabna izkušnja, ki je dijakom omogočila razširitev njihovega znanja in razumevanja škotske zgodovine, kulture in dediščine. Takšne izkušnje so ključne za njihov osebni in akademski razvoj ter jim bodo ostale v spominu za vedno.

Mojca Saje Kušar, prof.

Pogovor z evropskim poslancem Milanom Zverom

V petek, 5. aprila 2024, smo na Srednji šoli Josipa Jurčiča zaključili sklop »Pogovori z evropskimi poslanci«. Šolo je obiskal evropski poslanec Milan Zver. V pogovoru z njim smo izvedeli, kako deluje evropski parlament, poleg tega pa smo govorili tudi o aktualnih temah in politiki.

Poslanec Zver nam je natančno predstavil svoje delo v evropskem parlamentu. Govoril je tudi o prednostih in slabostih obstoječega sistema odločanja v evropskem parlamentu in izpostavil pomembnost izvajanja obeh vrst volitev, tako konsenznih kot demokratičnih, saj te, po njegovih besedah, kljub dolgotrajnosti procesa zagotavljajo sprejemanje dobrih odločitev.

Z nami je delil svoje bogate politične izkušnje in poudaril pomen vključenosti mladih v politiko. Povedal nam je, kako sam doživlja svojo funkcijo in nas poučil, da imamo Slovenci veliko veljavo v evropskem parlamentu – tako poslanci kot država. Poudaril je pomen medsebojnega povezovanja v izobraževanju, še posebej program Erasmus+, za katerega je bil pred kratkim dvakrat povečan proračun, kar je omogočilo povečanje številnih projektov.

Kot nekdanji minister za šolstvo in nekdo z bogatimi izkušnjami s področja izobraževanja je vrtce in osnovne šole označil kot pohvalne, srednje šole in univerze pa kot nekaj, kar bi lahko sledilo izboljšavam. Sledila so še vprašanja dijakov in sodelujočih. Ob koncu pogovora so se dijaki poslancu Milanu Zveru zahvalili za obisk in poučne ter zanimive odgovore na vprašanja in mu podarili pulover s sloganom »Jurčič nas povezuje«.

Tonja Smole, 3. a

Letni koncert Mešanega mladinskega pevskega zbora Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

V četrtek, 25. 4. 2024, smo se zbrali v Kulturnem domu Stična, kjer je svoj letni koncert pripravil Mešani mladinski pevski zbor naše šole. Koncert z bogatimi in raznolikimi repertoarjem smo poimenovali po pesmi z naslovom Petelinček je zapel. Koncerta so se udeležili starši in sorodniki nastopajočih, sedanji in upokojeni profesorji naše šole ter podžupan občine Ivančna Gorica Tomaž Smole.

Na začetku koncerta je zbrane nagovorila ravnateljica Ajda Erjavec, ki je poudarila pomen ohranjanja kulture in zborovskega petja na naši šoli. Zahvalila se je dolgoletnemu zborovodji Milanu Jevnikarju za spodbujanje naklonjenosti do zborovske glasbe ter zborovodji Aneju Černetu za njegovo delo z mladimi. Sledil je lep glasbeni večer, kjer smo poleg pesmi, kot so Petelinček je zapel, O Radiant Dawn, O Magnum Mysterium, Bogorodice djevo in številnih drugih, lahko prisluhnili tudi nastopu fantovskega zbora s pesmimi Vse najlepše rožice, Gozdnič je že zelen in Karlinca je štemana. Prireditve so obogatili tudi instrumentalni nastopi Erazma Jerebica na saksofonu s pesmijo Aria ter klavirski izvedbi pesmi znane skupine ABBA, ki sta ju za nas pripravila Marija Grandovec in Matic Garbas. Dogodek sta povezovali Katarina Glavan in Zala Zorman, za scenarij pa sta poskrbela profesorica Dragica Šteh in profesor Anej Černe. Po odličnem koncertu je sledilo skupno druženje ob različnih dobrotah, ki so jih za nas pripravili starši nastopajočih.

Dunja Kostić, 3. a

Okoljevarstvene dejavnosti na Srednji šoli Josipa Jurčiča

Na Srednji šoli Josipa Jurčiča smo v mesecu aprilu veliko pozornosti namenili ekološkemu ozaveščanju. Izvedli smo veliko dejavnosti (tudi v okviru programa Ekošola), ki smo jih v celoti poimenovali kar EKO APRIL.

Tako smo v 1. tednu aprila veliko pozornosti namenili čiščenju okolišnice šole in pravilnemu ločevanju odpadkov.

V 2. tednu smo izvedli izmenjevalnico rabljenih, a še uporabnih oblek. Veliko oblačil je dobilo nove lastnike, kar je bil tudi naš cilj, preostale obleke smo oddali Humani Slovenija, ki z zbiranjem oblačil pridobiva sredstva, s katerimi pomaga revnejšim prebivalcem sveta do dostojnejšega življenja. V drugem in zadnjem tednu aprila smo na šoli izvajali delavnico na temo Eko šolski izlet. Na delavnicah smo spoznavali in načrtovali, kako izvesti okolju čim bolj prijazen izlet, s kar najmanjšim negativnim vplivom na okolje. V tem tednu so dijaki 2. ekonomskega letnika organizirali tudi pogovor z gozdarjem Matejem Lahom in ga predstavili vsem dijakom 2. letnika na šoli. Matej Lah je govoril o gozdu kot ekosistemu, o njegovem varovanju in ohranjanju zanamcem. Spregovoril je tudi o študiju gozdarstva ter o poklicih v tej stroki.

V 3. tednu aprila smo imeli zbiralno akcijo starega papirja. V akciji smo zbrali 2,6 tone starega papirja in ga oddali v odkup Javnemu komunalnemu podjetju Grosuplje. Z zbranim denarjem bomo šoli pomagali do nakupa košev za ločeno zbiranje odpadkov, ki jih bomo postavili po učilnicah.

Zadnji delovni teden v aprilu je bil

še posebej zapolnjen z različnimi okoljevarstvenimi vsebinami. V ponedeljek, 22. aprila, smo ob dnevu Zemlje vsem dijakom predvajali kratek okoljevarstveni dokumentarni film. Ta teden je na šoli potekala delavnica Mikroavantura. Dijaki so načrtovali, kako trajnostno potovati, kako takšno »Mikroavanturo«, ki je cenovno dostopna vsem organizirani ter spoznavati nove, a lepe kraje naše dežele. Obiskalo nas je tudi posebno vozilo E-transformer. Dijaki 1. letnika so bili poučeni o krožnem gospodarstvu predvsem na področju elektronike, zbirali smo še delujoče in nedelujoče elektronske aparate, ki se bodo oddali v popravilo oz. reciklažo. 24. aprila smo obeležili Dan brez zavržene hrane. Dijake poskušamo navajati na to, da razumejo, kako pomembna je hrana in kaj pomeni zavržena hrana. V Sloveniji v povprečju vsak od nas letno zavrže okrog 70 kg hrane. Raziskave kažejo, da je 40 % od tega še užitne hrane. Zavržena hrana pomeni zavrženo vodo,

energijo, delo in naravno bogastvo. Zato moramo iskati rešitve, da bi bilo tudi na področju prehrane odpadkov čim manj. Dijaki so ta teden vsak dan posebej tehtali in beležili količino zavržene hrane na naši šoli. Pri okoljevarstvenih aktivnostih nas je spodbujala in podpirala tudi ravnateljica Ajda Erjavec, za kar se

ji zahvaljujem. Rad bi se zahvalil tudi številnim sodelavkam in sodelavcem, ki so aktivno sodelovali pri projektih, predvsem Marti Fister, knjižničarki Ani Furjan, Dragici Eržen, Mojci Flajs, Lei Kastelic, Mateju Lahu in Tini Quechon.

Simon Bregar

Z rdečim dežnikom na potep

Še en dokaz odličnega sodelovanja staršev in strokovnih delavcev vrtca. Ker iz majhnega (projekta) raste veliko.

Avtorica Swati Sharma je dejala, da je najboljši način za pridobitev samozvesti to, da storite tisto, česar se bojite storiti. Že v lanskem šolskem letu so strokovne delavke vrtca Sonček Zagradec, na roditeljskih sestankih vrgle kost – bi bili starši pripravljeni organizirati zaključek vrtčevega leta (junij 2023). Ne bi bilo prvič in glede na dobro prakso verjamem, da ne zadnjič. Prisotni starši smo se malo spogledali in prikimali. Imeli smo proste roke pri organizaciji, a nekako smo čutili, da bi bila predstava, dramska uprizoritev, tista pika na i. Vrtca Sonček Zagradec, enota matičnega Vrtca Ivančna Gorica, ima tri različno stare skupine otrok. Iz vseh treh skupin smo se predstavniki staršev povezali in zbrali ekipo zainteresiranih staršev za pomoč in samo izvedbo igre. Meseci so minevali ... Pa saj vsi poznamo občutek, »ah, saj junij je še daleč«. No, le-ta se je hitro bližal. Ni lepšega kot iskric v očeh otrok, ko ponosno opazujejo in prepoznajo svoje starše na odr. Vse to je bilo za naše otroke presenečenje. Hkrati pa presenečenje tudi na zbrano ekipo. »Ali je možno, da bi to zaigrali tudi pri nas, na tem dogodku?« itd. Povabilo je bilo, interes pa tudi. Tako je naš medved z rdečim dežnikom in pisano družino prijateljev (zajec, srnica, miška, veverica in lisica) prvič razveselil še vse ostale zagraške otroke pred gasilsko veselico v Zagradcu v juniju 2023. A zgodba se tu ne konča.

V ekipi so se nam namesto nekaterih staršev pridružili otroci, ki kot pravi profesionalci spremljajo naše živali na malih inštrumentih. Poleg premierne uprizoritve so bile živali na pikniku v Zagradcu, na Dvoru, v Ambrusu, na povabilo Mestne knjižnice Grosuplje so napolnile dvorano v knjižnici v Grosuplju, marca letos še v Ivančni Gorici v Hiši Jakoš. Hvala Damjani, pri kateri smo imele v Hiši Jakoš tudi tako imenovani »team building«, kjer smo se podružile in si z njeno pomočjo naslikale cvetoči travnik. Kot pravi Simon Sinek: »Ekipa ni skupina ljudi, ki samo delajo skupaj. Ekipa je predvsem skupina ljudi, ki zaupajo drug drugemu.«

Kmalu bo minilo eno leto od prve uprizoritve, a naše živali imajo menda že načrt, kje se bodo povesile in naslednjič otrokom pričarale nasmeh na obrazu.

Zapisala Sabina Vovk

Dijakinje SŠ Ivančna Gorica ekipne državne prvakinje v streljanju z zračno puško

Ekipa Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica v postavi Tjaša Kužnik, Lana Kužnik in Alja Božič je 4. aprila 2024 v Ljubljani po naslovu regijskih prvakov osvojila še naslov ekipnih državnih prvakov oz. prvakinj v streljanju z zračno puško (ekipo šole lahko sestavljajo tako fantje kot dekleta, torej je ekipa lahko po spolu mešana).

Posamično je Tjaša Kužnik osvojila naslov državne podprvakinje, njena sestra Lana Kužnik je bila tudi odlična, 5., Alja Božič pa je osvojila prav tako dobro 17. mesto. Kot zanimivost: državni prvak med fanti bi v konkurenci deklet osvojil šele 5. mesto. Tjaša je na državnih srednješolskih prvenstvih že osvojila 1. in 4. mesto, sedaj pa je osvojila še srebrno medaljo, z Lano ter Aljo pa prvič tudi ekipno zlato medaljo.

Na tekmovanju smo imeli tudi dijake Timoteja Slaka in njegovi uvr-

stitvi sta bili prav tako odlični. V streljanju z zračno puško je bil 7., v streljanju z zračno puško pa 11. Bil je tudi rezerva naše šolske ekipe v streljanju z zračno puško.

Na državnem prvenstvu je v kategorijah standardna zračna puška,

serijska zračna puška in zračna pištola nastopilo več kot 150 dijakov in dijakinj.

Tjaši, Lani, Alji in Timoteju za uspehe iskreno čestitamo!

Simon Bregar

Prireditve ob prihodu pomladi v Stični

V Stični so otroci z vzgojiteljicami iz vrtca Miška in učiteljicami iz podružnične šole Stična 21. marca skupaj priredili prireditev ob prihodu pomladi.

Skrbimo, da se med seboj prepletajo vse generacije, zato smo povabili družine, vključno z babicami in dedki. Napolnili smo dvorano v kulturnem domu in s pestrim kulturnim programom obeležili ta dan. Prvi na oder so stopili najmlajši, zaplesali so Abrahama sedem sinov, barvito uprizorili Žabjo svatbo in skupaj s starejšimi otroki iz vrtca zapeli ljudsko pesem Imam dolino zeleno. Nadaljevali so predšolski otroci z glasbeno-plesno točko Petelinček je na goro šel in deklamacijo ob ilustracijah Kaj sem prislužil. Učenci iz prvega razreda so uprizorili pravi muzikal zgodbe o Mačku Muriju. Učenci iz drugega razreda so zapeli

ob igranju na Orffove inštrumente Mamica je kakor zarja in doživetje povedali deklamacijo Prijatelj. Učenci iz tretjega razreda so zapeli angleško pesem Behind the tree. Dekleta so posvetila pesem vsem očetom z naslovom Oda očetom, fantje pa vsem mamam s pesmijo Materinska. Nastop so zaključili s poskočnim ljudskim plesom Rašplja.

Za konec smo povabili vse navzoče in ob kitari zapeli venček ljudskih. Ponos in zadovoljstvo je bilo videti na obrazih vseh nastopajočih in prav tako njihovih družin. Veselimo se, skoraj lahko že rečemo, tradicionalne prireditve v naslednjem letu.

Teja Rigler

Vrtec Ivančna Gorica, enota Miška

Mlado Klasje

GLASILO MLADIH NOVINARJEV OBČINE IVANČNA GORICA 2024

Biti učitelj je poslanstvo

Z dolgoletnim priljubljenim ravnateljem Milanom Jevnikarjem o mladih danes in nekoč, o odgovornosti in spoštovanju

Gospoda Milana Jevnikarja poznamo v vlogi uspešnega ravnatelja Srednje šole Josipa Jurčiča, ki jo je kot ravnatelj vodil kar 20 let. Aktiven je še na mnogih drugih področjih. Njegovo prvo poslanstvo pa je bilo in še vedno je pedagoško delo. Po 44 letih delovne dobe še vedno rad prihaja med dijake. Po vsem tem času in vztrajanju v pedagoškem delu, me je zanimal vpogled v njegovo kariero.

Lani decembra se je izteklo 20 let vašega ravnateljstva na Srednji šoli Josipa Jurčiča, pred tem pa ste že poučevali na isti šoli. Koliko časa pa je že minilo od vašega prvega poučevanja in kje ste začeli?

Na Jurčiču oz. takratni Gimnaziji Josipa Jurčiča Stična, ki je delovala v enem traktu samostana Stična, sem začel poučevati 1. 9. 1980, še kot študent. Na »svojo« gimnazijo sem se vrnil štiri leta po maturi. Redno sem se za polovični delovni čas zaposlil 1. 2. 1981 in 1. 9. 1981 za polni delovni čas. Tedaj smo se tudi preselili v nov šolski center, tu na mejo med Stično in Ivančno Gorico, kjer šola še danes deluje. Ves čas, do konca leta 2003 sem poučeval matematiko v vseh programih in bil vedno tudi razrednik.

Zakaj ste se odločili za pedagoški poklic?

Že kot otrok sem imel idejo oziroma željo, da bi bil učitelj. Svoje otroške prijatelje sem vedno rad posedel za mizo in jim »dajal« naloge, jim predaval. Mislim, da nikoli nisem mislil, da bi postal karkoli drugega kot učitelj, le malo sem kolebal med študijem tujih jezikov, nemščine in francoščine, in matematiko. Pedagoški poklic je bil moj življenjski cilj in res nikoli nisem obžaloval, da sem se odločil zanj. Včasih mi je kdo od sošolcev ali prijateljev dejal, le zakaj nisi študiral česa bolj »donosnega«, saj si bil ja odličnjak in bi lahko študiral karkoli. Moj odgovor je vedno bil, da je za učitelje komaj odličnost dovolj dobra in tako je moje stališče še danes, čeprav se naša družba tega nikoli ni zavedala ...

Kaj se vam zdi, da je v tem poklicu najlepšega?

Učiteljski poklic sem vedno razumel kot poslanstvo, predajati znanje novim in novim generacijam, jim odstirati pogled v neznan, posebej v ne najbolj priljubljen in pogosto težaven svet matematike, se veseliti ob njihovem navdušenju nad uspešno rešenim problemom, biti ponosen, ko nekomu odženeš strah pred matematiko ... To so doživetja, ki človeka v popolnosti izpolnjujejo. No, vsaj mene so! Neprecenljivo je tudi, da na cesti 40 in več let srečuješ ljudi, ki so pred kratkim ali pa že pred 40 leti sedeli v tvojem razredu, ki se te spominjo in želijo s teboj izmenjati spomine na vsa skupna doživetja v srednji šoli. In naprej, koliko veselja v šolo prinesejo srečanja z otroki svojih nekdanih

dijakov, ... pa vsi nepozabni trenutki na obletnicah matur ... Obiskujem že 40-letnice ...

Pri vsakem delu pa se včasih zgodi tudi kaj neprijetnega. Ste kdaj, glede na to, da ste tako sončna, pozitivno naravnana oseba, doživljali tudi slabše trenutke?

Jasno, da sem imel tudi kak tak trenutek, marsikdaj sem moral prikriti kakšno svojo osebno težavo, a me je srečanje z dijaki navadno zelo pomirjalo. Sem pa znal biti neugoden za dijake, če so včasih testirali moje potrpljenje z nedelanjem nalog, z izmikanjem obveznostim, da niso delali nalog ... Nikoli nisem z lahkoto nekoga ocenil z nezadostno oceno, posebej ne na koncu leta, a je bilo tudi popravnih izpitov kar nekaj, tudi ponavljati je kdaj kdo moral zaradi ocene pri mojem predmetu, a mislim, da nimam sovražnikov, vsaj srečal nisem nikogar, ki bi mi po dolgih letih očital krivico ... Mislim, da se je vedno vse dobro izteklo. Ko so generacije odhajale, smo se vedno razšli v prijateljstvu in v naklonjenosti.

Od začetka do danes se je skozi šolske klopi zamenjalo že veliko generacij. Kako bi vi opisali razlike med generacijami v začetku vaše kariere in današnjo generacijo?

Bistvenih razlik v odnosu dijakov do šole, do šolskih obveznosti ne opažam. Vedno je treba nekaj truda, da dijake prepričaš, da je sproti delo boljše od kampanjskega, da domače naloge niso kaprica, ampak nujnost. Vedno si dijaki želijo predstaviti kakšno ocenjevanje, nimajo moralnega mačka, če uporabijo kakšen »plonkec«. V vseh časih ste dijaki veseli pohvale, uspeha in da si želite doseči svoj cilj. Je pa dejstvo, da je danes življenje bistveno drugačno, kot je bilo pred 44 leti, ko sem začel poučevati. Na mlade ljudi preži veliko več pasti, kot tedaj ...

Ena zelo bistvena sprememba pa se je zgodila v teh štirih desetletjih. Danes ste mladi veliko bolj odprti za pogovor. Učitelju ste pripravljeni zaupati tudi svoje osebne stiske, razmišljanja, morebitne težave. To nam učiteljem zelo olajša delo, saj vam drugače lahko pridemo nasproti, lahko vam olajšamo življenje z upoštevanjem vaših stisk in težav. Tega včasih ni bilo. Tudi učitelji smo bili morda manj dostopni, bolj vzvišeni in se je lahko res kdaj zgodila napaka, krivica, ki jo danes lahko obidemo, ker se več in popolnoma odkrito pogovarjamo.

Na kaj ste pri svojem delu najbolj ponosni in kaj vam vzbuja najlepše spomine?

Zagotovo sem ponosen, da sem do konca zdržal v svojem poklicu, da grem tudi še danes z največjim veseljem v razred, da rad pristopim h kateremkoli dijaku naše šole, na hodniku, v avli, kjer rešuje matematično nalogo, in ga pohvalim za pravilno reševanje, ali pa

Josip Jurčič in Taylor Swift

Kaj imata skupnega slovenski pisatelj in novinar iz 19. stoletja, ki je v našo literaturo prinesel nove literarne oblike, tudi roman in tragedijo, in ameriška pop zvezdnica Taylor Swift? Odgovor je preprost: Muljavo in mlade novinarje na delavnici na Jurčičevi domačiji. V marčnem dopoldnevu, ki smo ga preželi skupaj, smo govorili o Josipu Jurčiču in o Taylor Swift. O vojni v Ukrajini. In o Tini Maze ... O vsem, kar mlade zanima in kroji njihove svetove.

Da, tudi mlade novice zanimajo, pa čeprav pogosto slišimo, da ne berejo časopisov ali poslušajo radijskih ali televizijskih informativnih oddaj. Mogoče res ne spremljajo novic na način, kot jih spremljajo njihovi starši ali stari starši, a vedo, kaj se dogaja okoli njih. Na šoli, v njihovih klubih, v kraju, kjer živijo ... Njihov pogled pa s pomočjo spleta seže tudi zelo daleč. Po naši delavnici na Jurčičevi domačiji so nastali novinarski izdelki, ki jih lahko, spoštovani bralci, preberete

v tej prilogi. Mladim novinarjem ni bilo težko izbrati tem in sogovornikov in ko sem nekatere članke dobila na vpogled, sem lahko v odgovor napisala le: bravo, odlično opravljeno! Kako zanimiv je svet mladih, ki pišejo o svojih šolah in učiteljih, o športnih dosežkih svojih sovrstnikov, o knjigah in ponosu, o porazih in zmagah ...

Morda bodo med mladimi novinarji, ki so se udeležili naše delavnice, nasledniki Jurčiča. Zanimale jih bodo tudi težje in zahtevnejše teme, ki oblikujejo naš svet, in ga delajo, takšnega, kot je. In morda bo kdo od njih oblikoval tudi naš svet prihodnosti. Kot je na Slovenskem v 19. stoletju s svojim ustvarjanjem odmeval Josip Jurčič in kot danes na globalnem in povezanem svetu pečat pušča Taylor Swift, mlado dekle, rojeno v ameriškem kraju West Reading, kjer je po zadnjem številu živelo nekaj več kot 4500 prebivalcev.

Uživajte v branju in če koga od mladih novinarjev, ki so podpisani pod

članke, poznate, ga naslednjič, ko ga srečate, pocukajte za rokav in mu povejte kaj spodbudnega. To ni nikoli odveč.

MANICA J. AMBROŽIČ,
mentorica delavnice,
TV voditeljica, novinarka in urednica

z namigom pokažem pot do prave rešitve ...

Ponosen sem na to, da sem imel priložnost sodelovati pri odrasčanju in poučevanju več tisoč mladih ljudi, s katerimi imam danes lep spoštljiv, celo prijateljski odnos.

Zelo sem vesel, da sem vsaj 30 let povezoval poučevanje matematike z vodenjem šolskega pevskega zbora, kjer sem dijake spoznaval iz drugega zornega kota, in kar mi je neznansko pomagalo, tako pri poučevanju kot zadnjih dvajset let pri ravnateljstvu. Dijaki so bili zame vedno najpomembnejši, seveda sem rad hvalil bolj uspešne, a z enako naklonjenostjo sem se vedno posvečal tudi tistim, ki so imeli težave, ki so bili malo manj prilagojeni šolskim pravilom.

Mislim, da ni pretirano, če rečem, da sem vse dijake vedno imel iskreno rad, da sem se za vsakega boril po najboljših močeh, da bi mu omogočil varen vstop v odraslost. To zavedanje me res osrečuje in prepričan sem, da ga vse generacije mojih dijakov tudi tako dojemajo.

V današnjem času se mladi očitno zelo težko odločajo za ta (pedagoški) poklic. Zakaj mislite, da je tako?

Pri odločanju za pedagoški poklic so bila vedno neka nihanja. Včasih je za to poskrbela tudi štipendijska politika, ko je bilo pomanjkanje učiteljev največje. Danes je učiteljski poklic spet zelo iskan, mnogi razpisi ostanejo neuspešni.

Poklic res ni enostaven. Ni dobro nagrajevan, zahteve za učitelja pa so vsak dan večje. Učitelj mora biti odličen strokovnjak, voljan se mora biti razdajati za svoje dijake, nikoli nisi neopažen, prenesti je potrebno veliko kritik javnosti, saj se zelo rado posplošeno govori, da je za neuspeh slehernega dijaka kriv učitelj ipd. Gotovo je stresno, če moraš pretirano izgubljati čas z disciplinskimi problemi, ker je domnevno neprimerno dijakom po-

stavljati zahteve, jasna pravila in omejitve ...

Vendar so vse to netočni stereotipi, ki obremenjujejo premišljevanja o našem poklicu. Samozavesten učitelj, ki ima znanje in ki ve, kaj hoče in je pravičen in pošten do vseh svojih učencev, ki ima svoje učence rad in jim to tudi pove, ne bo imel nobenih večjih stresov in težav, ki sem jih omenjal zgoraj ...

Kakšen nasvet bi dali mladim, ki še niso čisto odločeni oz. se še odločajo za ta poklic?

Poklic učitelja je poslanstvo, to ni navaden poklic. Če imate v sebi čut za delo z mladimi, če vam je izziv prenašati znanje na druge, vzgajati mlade ljudi in jih spremljati v odraslost, ne zamudite priložnosti, da boste postali učitelji. Ne boste si zaslužili jaht in vil na morski obali, vse to vam bo nadomestila hvaležnost učencev in vsi srečni in veseli trenutki v sožitju z dijaki, učenci in kasneje vsa srečanja z njimi v nadaljnjem življenju.

Kako se ponovno počutite v vlogi profesorja matematike?

Ker sem starejši, bi verjetno malo težje poučeval polno učno obveznost, takole pa mi je poučevanje dveh razredov ob tem, da sem pomočnik novi ravnateljici, strokovni izziv in me lepo izpolnjuje pri počasnem »odklapljanju« od delovnih obveznosti in počasnem odhodu v pokoj.

Sedaj, ko niste več obremenjeni z ravnateljstvom, imate zagotovo več časa za bolj sproščeno preživljanje časa. Mi mogoče lahko izdate, kateri so vaši najljubši trenutki?

Prav dosti več prostega časa še nimam, to se bo res zgodilo, ko ostanem doma, torej naslednje šolsko leto. Je pa dejstvo, da sem odložil funkcijo ravnatelja in jo predal naslednici, zelo razbremenjujoče zame. Ni več tako velike odgovornosti, resnično ni več treba vsak trenutek »misliti na vse«. To so, ob dejstvu, da imamo polno

šolo, da imamo vse ustrezne učitelje, da imamo urejene odnose, lep učni uspeh in zgledno vzgojene dijake, res osrečuje in pomirjujoče okoliščine, ki me resnično napolnjujejo z neko hvaležnostjo, da sem kot ravnatelj uspel šolo pripeljati v varen pristan. Z velikim veseljem in zaupanjem gledam v prihodnost šole in se veselim vseh uspehov novega vodstva šole, novih profesorjev in novih generacij dijakov!

Imate kakšen nasvet za mlade, ki se odločajo za svojo karierno pot?

Seveda imam, saj sem vendar učitelj! Mlad človek mora imeti svoj cilj, mora najti tisto, kar ga bo v življenju osrečevalo ob tem, da si mora cilj postaviti realno. Če npr. nisi dober matematik in fizike, si je malo preveč lahkomišelnost postaviti cilj, da bi postal teoretični fizik ali teoretični matematik, pa šalo na stran.

Ko se odločate za študijsko smer, naj vas ne zavede modnost naziva, smeri, ampak pomislite, kaj bi radi delali, kakšne možnosti za kariero nudi posamezna študijska smer. Danes ni nujno, da vas študijska smer ali , diploma, ukalupita za opravljanje le enega poklica. Diploma je pogosto le okvir, stopnja izobrazbe, ki ti daje kompetenco za neko odgovorno delovanje, kje pa potem človek najde svojo zaposlitev, je odvisno od njegove celostne naravnosti, interesov in znanj. Eno pa je pomembno. Če boste na delo vedno odhajali z nasmeškom, z veseljem, nikoli s »kamnom v želodcu« ali »cmokom v grlu«, kot se radi izražamo, ste gotovo dosegli pravi cilj. Meni je bilo to dano vsa ta dolga leta ...

Zahvaljujem se vam za intervju in želim vam še veliko zadovoljstva med dijaki.

Zala Žerovnik, Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

»Morda nas kultura lahko naredi večne«

Ime Dragica Šteh je v ivanški občini kar dobro poznano in velikokrat slišano. Dragico bi lahko opisali s toliko besedami: mama, profesorica matematike, pisateljica, pe-snica, kulturnica in še in še. Uspehi se v njeni karieri kar vrstijo. Nedavno je postala osebnost leta Televizije Novo mesto. Z ambasadorko naše občine sem opravila krajši intervju.

Postali ste osebnost leta. Kaj za vas to pomeni? Ali imate kdaj občutek, da se od vas po takih dosežkih veliko pričakuje?

Predvsem je tak naziv zanimiva in malo drugačna potrditev dobro opravljenega dela. V tem primeru je vse skupaj nastalo iz zanimivega projekta IMYB 2023, kar pomeni kratico za Mednarodno srečanje mladih čebelarjev. Po zaslugi župa-na občine Ivančna Gorica Dušana Strnada in predsednika Čebelarске zveze Slovenije Boštjana Noča sem se namreč znašla na mestu glavne koordinatorke tega projekta. Re-snici na ljubo si ob sprejetju te na-loge nisem najbolj predstavljala, v kako velike čevlje bo treba stopiti, a je bila k sreči številna ekipa sode-lavcev iz občine, čebelarске zveze, domačih čebelarskih društev, pa tudi iz stiškega samostana, iz OŠ Stična in naše Srednje šole Josipa Jurčiča res izjemna in se jim na tem mestu ponovno zahvaljujem za ves trud in sodelovanje. Akcijo Osebnost leta sicer organizira te-levizija Vaš kanal, kjer vsak mesec na podlagi odmevnih dogodkov ali izpeljanih projektov gledalci z glasovanjem izberejo tako imeno-vano osebnost meseca, nato pa med temi 12 osebami ponovno z glasovanjem izberejo osebnost leta. Štejem si v veliko čast, da je moja nominacijo podprlo toliko ljudi. Zato hvala vsem, ki se potr-pežljivo in vztrajno glasovali. Kar se pa tiče pričakovanj ob osvojenih nazivih in priznanjih, pa se mi zdi, da so predvsem takšna prijetna in motivacijska tudi zame.

Matematika in besedna umetnost načeloma veljata za nasprotji. Ob vašem delu pa se prepletata. Od kod izvira ljubezen, strast do obeh? Ali kdaj snov za pisanje čr-pate tudi iz svojega poklica, pou-čevanja matematike?

Ljubezen do matematike je pri meni povezana predvsem z ljube-znijo do učiteljskega poklica. Na nek način se mi poučevanje ma-tematike od vseh predmetov zdi najlažje. Naša ljuba matematika je namreč tako logična, predvidljiva, podkrepljena z aksiomi, izpeljava-mi in dokazi. To je ena sama zane-sljiva in prepričljiva lepota. Se pa moram za tak odnos zahvaliti tudi

dvema vzornikoma, ki sta brez dvo-ma zasejala to veselje do matema-tike; v času osnovne šole je bila to učiteljica Anica Golf, na srednji šoli Josipa Jurčiča pa seveda legendar-ni Milan Jevnikar.

Besedna umetnost pa – tam imajo vsake oči svojega malarja in vsak človek svoj literarni okus. Pri meni se to odraža predvsem v želji, da bi naš edinstven slovenski jezik živel v svoji najboljši verziji. Ustvarjalen, drugačen, sočen, poln simbolike in besednih iger. Tak jezik tudi v matematiki najde mnogo izzivov in navdihov. In moje pisanje brez dvoma marsikdaj najde zanimive teme in motive tudi v vsakdanjih razrednih dogodkih in drugih šol-skih dogodivščinah.

Od kod prihaja vaš navdih za pisa-nje? Morda iz domačega okolja ali iz šolskih klopi? Kdo od slovenskih literatov vam je v največji navdih? Ali vas kdaj navdihuje naš Jurčič ali morda ljudsko slovstvo?

Navdih je včasih samo en droben vtis iz okolja, spet drugič je misel, ki se dolgo časa kotali po možga-nih, se brusi in kleše, in šele potem najde pot na papir ali vse večkrat v Wordovo datoteko. So ideje, ki imajo že zelo dolgo zgodovino, pa se nikakor ne uresničijo in so ta-kšne, ki v nekem na videz običaj-nem večeru postanejo pravljica, zgodba ali pesem. Slovenske lite-rate imam iskreno rada. Od poetov so mi zelo blizu Gregorčič, Minatti, Gradnik ... Naš Josip Jurčič pa me pravzaprav spremlja že od osnov-nošolskih let, ko nam ga je s svojo pronicljivo besedo predstavila in približala učiteljica z veliko začet-nico Marta Orel. Že takrat me je navdušil Jurij Kozjak, v srednji šoli pa so me ob profesorici Bredi Kra-mar povsem očarali Jurčičevi ro-mani, med njimi še vedno najljubši Cvet in sad. Modrosti teh romanov so resnično brezčasne in zato se vsako leto veselim poletnih upri-zoritev, ki jih na Jurčičevi domačiji pripravlja muljavsko kulturno dru-štvo. In nenazadnje me je menda dokončno osvojil leta 2021, ko smo praznovali vseslovensko Jurčičevo leto in sem imela čast pripraviti scenarij veličastne predstave v or-ganizaciji Zveze kulturnih društev

občine Ivančna Gorica, z naslovom Sin slovenskega naroda.

Kako misli prenesete na papir? Ali gre za dolgotrajen postopek? Imate vedno pri sebi svinčnik in papir, da si idejo zapišete ali ima-te posebej določen čas za ustvar-janje?

Sem čedalje bolj vezana na raču-nalnik. Včasih kaj pristane tudi na papirju ali v beležki na telefonu. Pišem večinoma zvečer, ko se vse umiri in misli včasih tečejo kar same od sebe.

Opus vaših del in dosežkov se ne-zadržno veča. Vsi umetniki besede pa so si različni. Vsak piše v svo-jem slogu in izbranem žanru. Kaj pa vi najraje napišete? (dramsko igro, muzikal, poezijo, otroško li-teraturo, prireditve ...)

Vse te stvari se s časom spremi-njajo. Bilo je obdobje pravljic in kratkih zgodb, potem čas pisanja dramskih iger in muzikalov, zadnje čase prevladuje pisanje pesmi. Scenariji za prireditve pa so kar ne-kakšna stalnica, če dobro pomislim že skoraj 30 let. Morda bo počasi čas za kak nov žanr.

Zelo ste aktivni na kulturnem po-dročju. Kaj je kultura za vas?

Kultura je način mišljenja, delova-nja, življenja. Je vse, kar nas dela boljše, bolj odgovorne, bolj hvale-žne, bolj ustvarjalne, bolj pleme-nite. Morda nas kultura celo lahko naredi večne ...

Kaj pa najraje prebirate? Sloven-sko ali tujo literaturo?

Na tujo literaturo se zelo malo spoznam. Imam nekaj priljubljenih avtorjev kot sta Dostojevski in Fla-ubert, medtem ko se pri domači li-teraturi trudim vsako leto prebrati vse, kar je na seznamu za Cankarje-vo tekmovanje in za maturo.

Če bi morali izbrati eno izmed svo-jih del in ga opredeliti kot najbolj-še, katero bi izbrali?

Mislim, da najboljše delo še čaka 😊.

Zahvaljujem se vam za pogovor in vam želim še veliko uspehov.

Meta Dremelj, Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

Srčnost in učenje

Pogovarjali smo se s Tino Smolej, učiteljico, ki pouču-je učence v prilagojenem programu na Osnovni šoli Stična.

Zakaj ste se odločili za delo z otroki s posebnimi potrebami?

Za delo učiteljice prilagojenega programa sem se odločila, ker so ti otroci zelo srčni, saj me veliko naučijo in dajo mojemu delu dodatno vrednost.

Kaj vam je najtežje pri vašem poklicu?

Najtežje pri mojem delu je vzpostavljanje ravnovesja med redom in sproščenostjo pri pouku.

Kako potekata vaš dan in vaš pouk?

Naš dan se začanja normalno kot v ostalih oddelkih s prvo šolsko uro ter po normalnem urniku. Vsak ponedeljek si vzamemo prvo šolsko uro za družabne igre in se pogovarjamo o tem, kaj smo počeli čez vikend. Ve-likokrat odidemo tudi na sprehod v naravo, večinoma pa pouk poteka normalno kot v ostalih razredih. Če je potrebno, si med uro vzamemo tudi čas za pogovor.

Kaj naredite v primeru, ko vrstniki zbadajo otroke s posebnimi potre-bami?

Večinoma sovrstniki ne zbadajo otrok s posebnimi potrebami, če pa pride do tega, pa jim razložim, kdo so otroci s posebnimi potrebami.

Ali je vaše delo naporno?

Včasih je zelo naporno biti učiteljica na oddelku prilagojenega progra-ma, ampak kljub temu so otroci zelo vodljivi in se z njimi lahko zelo lepo dela.

Bi še kaj dodali?

Pri poklicu mi je všeč, da smo v redni osnovni šoli, da se spodbuja inklu-zija med normalnimi otroki in otroki s posebnimi potrebami, saj se tako lahko eni od drugih marsikaj naučijo.

Zala Adamlje, Osnovna šola Stična

Izzivi in radosti učenja na osnovni šoli s prilagojenim programom

Obljube učiteljev so pomembne

Učiteljica Zdenka Ograjšek, ki poučuje otroke s posebnimi potrebami na Osnovni šoli Stična, je povedala, kako poteka šolanje otrok.

Kdaj začnete s poukom?

S poukom začnemo ob 7.30. Pred tem pa zlasti mlajši učenci prihajajo v jutranje varstvo, kamor jih pripeljejo starši.

Ali otroci končajo šolo pri isti starosti kot vrstniki?

Lahko končajo pri isti starosti. Pogosto pa se zgodi, da gredo naši otroci eno leto kasneje v šolo ali pa kakšen razred ponavljajo.

Ali imate isto število ur kot ostali vrstniki na šoli?

Število ur je približno enako kot v osnovni šoli. V 7., 8., in 9. razredu je v prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom celo več ur kot v rednem osnovnošolskem izobraževanju. V teh razredih imajo več ur praktičnih predmetov, kot sta gospodinjstvo in predmet tehnika in tehnologija.

Ali se otroci med seboj razumejo?

Otroci se ne razumejo vedno, včasih se skregajo, si povedo tudi nepri-merne besede... Učitelji jim pomagamo, da se pogovorijo, se opravičijo, se pomirijo. Učimo jih, kako pomagati drug drugemu, kako sodelovati v skupini. Vemo tudi, da se imajo radi, da se znajo veliko stvari dogovoriti.

Kaj se vam zdi, da si najbolj zapomnijo?

Otroci si zagotovo najbolj zapomnijo dejavnosti, ki so jim bile prijetne. Nekaterim je bil všeč športni dan, drugi so najbolj veseli, ko jim uspe izdelati dober izdelek pri tehniki in tehnologiji... Vsi pa si zapomnijo, kaj je obljubil učitelj, če ta obljube še ni izpolnil.

Ali jih učite na drugačen način?

Zagotovo poteka naše učenje na drugačen način. Več je izkustvenega učenja. Uporabljamo veliko ponazoril, slikovnega gradiva. Pri pouku se poslužujemo različnih iger, s katerimi motiviramo učence.

Želimo, da se učenci pri pouku dobro počutijo. Vsak njihov uspeh na-gradimo s pohvalo.

Kaj poizkusite naučiti otroke?

Sodoben pristop izhaja iz ugotovitve, da moramo pri vzgoji in izobraže-vanju naših otrok izhajati iz obstoječih možnosti in preostalih potenci-alov. Kako dolgo bodo otroke spremljale težave pri učenju, je odvisno od vzroka teh težav (bolezen, govorne motnje, psihične motnje...) in od pedagoških postopkov.

V prilagojenem programu z nižjim izobrazbenim standardom imamo učne načrte za posamezne razrede in določene standarde znanj, ki naj bi jih učenec dosegel.

Otroke učimo komunikacije, branja in pisanja, računanja, naravoslov-ja, družboslovja, skratka imamo podobne predmete kot v osnovni šoli. Razlika je v tem, da pri nas učenje poteka bolj počasi, postopno, z več ponovitvami... Ključno vlogo pri tem imajo poleg pedagogov tudi starši, ki z učenci utrjujejo učno snov tudi doma.

Ema Zupančič, Osnovna šola Stična

Manj obiskovalcev šolske knjižnice

V zadnjih letih vse manj šolarjev obiskuje šolsko knjižnico. Spremenile so se nava-de branja, ugotavlja Kristijan Rešetič, knjižničar na OŠ Stična.

Knjižnico najpogosteje obiskujejo učenci iz prve triade, pridejo organizirano, torej ves razred. Najredkejši obi-skovalci so učenci tretje triade.

Mlajše učence najbolj zanimajo slikanice in pravljice, starejše pa fantastične in pustolovske knjige.

Otroci raje berejo bolj moderne knjige kot pa staromodne. Večinoma knjige berejo doma, nekateri pa jih berejo v knjižnici. Učenci se večinoma pridejo v knjižnico družiti in pogovarjati, nekateri igrajo družabne igre, pridejo po nasvete ali pa se učijo.

Tjaša Novak Rudič, Osnovna šola Stična

Umetna inteligenca v modni industriji

Dandanes skoraj ni več področja človekovega dela, kjer umetna inteligenca (v nadaljevanju UI) ne bi bila vključena. Naju pa je zanimalo, kako je s prisotnostjo UI v modni industriji. Postavili sva nekaj vprašanj večkrat nagrajenemu modnemu oblikovalcu Petru Movrinu, ki trenutno živi in ustvarja v Parizu. Kaj si on misli o UI v modi?

Ali ste se srečali z UI v modni industriji?
Če da, kako se jo uporablja? Na katerih področjih?

Osebnost se z UI še nisem srečal, kar se tiče dizajna, sem pa sodeloval z ljudmi, ki so nam predstavljali koncept fotografiranja za novo kampanjo kolekcije. In so naredili vse z AI (ang. za artificial intelligence) oz. z UI. Spomnim se, da je napravilo kar precejšen vtis name, sem vedno odprt za nove stvari. Vem, da moji kolegi UI kar veliko uporabljajo, sploh v Aziji. UI se večinoma uporablja za izdelavo oz. predstavitev konceptov za kolekcije, torej neke izhodiščne ideje. Ampak potem je seveda, ker je v modi veliko ročnega dela, treba veliko detajlov narediti z rokami. **Kaj so po vašem mnenju prednosti in slabosti uporabe UI v modni industriji? Je več prednosti ali slabosti?** Problem je v tem, da otroci, mladina oz. študenti s katerimi tudi včasih delam, ne znajo več ločiti, kaj je Instagram, kar je bilo objavljeno oz. narejeno v parih minutah s pomočjo UI in kaj je verodostojna informacija. Npr., preden je knjiga izdana, je morala iti čez veliko oči in veliko misli »možganov«, da so ljudje potrdili, da gre lahko v tisk. Pri UI in objavah, objavljenih na

internetu, temu ni tako. Vsak, ki ima pet minut časa, lahko objavi nekaj. Se mi zdi, da je sploh pri mlajših generacijah težava, tako kakor sem že rekel, da ne znajo ločiti, kaj je resnica in kaj ne, tudi zaradi premalo izkušenj. **Ali ste se kot študent učili o uporabi UI v modni industriji?** Ne, sam se nisem učil o UI oz. nič o njej tekom mojega študija oz. magistrirja, ne v Londonu ne v Sloveniji. **Ali poznate koga, ki je uspel v modi s pomočjo UI?** Uspel v modni industriji z UI, ne vem, če prav zares. Se mi zdi, da ljudje v modni industriji, sploh ustvarjalci znamk, če pomislim na moje prijatelje, ki delajo v Franciji, močno cenijo ročno izvajano obrtništvo. Rokodelska spretnost ima tako veliko moč in spoštovanje, da vsi UI nekam na stran potiskajo oz. jo uporabljajo na začetku, kakor sem že rekel, ko se gradi koncept za fotografiranje izhodiščne kolekcije, da si ga ljudje, predvsem tisti, ki delajo v finančah in morajo projekt podpreti, lažje predstavljajo. **Kakšen sloves imajo oblikovalci, ki uporabljajo UI?** Veliko lažje postaviš in predstaviš koncept, greš do direktorja in rečeš, tak bo koncept fotografiranja, tako bo

ozadje, manekenka bo zgledala tako, taka bo maska; potrebujemo toliko in toliko denarja. Če postavimo zahteve brez vizualnih podkrepitev, potem najverjetneje ne bomo dobili denarja. V ta namen, da smo lahko predstavili, smo včasih predvsem izdelali kolaže pa še kaj. Danes se to lahko naredi z UI. Tako da me zdaj vedno bolj mika, bolj ko o tem govorim, mislim da je vredno poskusiti. **Ali je UI grožnja za modno industrijo?** Z UI je lahko vse v redu, če se je ne izkorišča v slabe namene. Recimo, z UI se lahko prikrije kakšne stvari ali pusti stvari določene privide resničnosti. Na ta način bi lahko bila UI grožnja za vse, tudi za modno industrijo, saj predstavlja odmik od realnosti. Kot sem že rekel, za nekatere stvari, za lažjo ponazoritev ideje, koncepta, je UI super, v redu, zelo dobrodošla. Za druge pa toliko manj oz. sploh ne. Rajše stavim na možgansko inteligenco. **Ali bi še kaj dodali glede te teme?** Predvsem se mi zdi UI vredno preizkusiti in presoditi, ali je v redu ali ne.

Valentina Čejvanović,
Teona Dimovska,
Strokovni center Višnja Gora

S trenerjem Francijem Zidarjem o smelih načrtih ivanških rokometashev

Pogovarjali sva se s trenerjem Rokometnega kluba SVIŠ, Francijem Zidarjem.

Kaj je cilj letošnje sezone?
»Cilj letošnje sezone je predvsem, da mlajše selekcije iz tekme v tekmo napredujejo. To pomeni, da na tekmah pokažejo nekaj novega, kar smo se naučili na treningih. V mlajših selekcijah imamo dve zelo močni generaciji, ki se želita uvrstiti med štiri najboljše ekipe v Sloveniji.«

Ali se vam zdi, da imate dovolj podpore s strani lokalne skupnosti?
»Da. Ravnatelj šole je tudi predsednik kluba in nekateri učitelji so bivši rokometasi. Mladina pa se kar pridno nabira.«

Ali bi si morda želeli kaj več podpore, morda kaj novega?

»Morda malo več terminov, da bi imeli še eno telovadnico in še kakšen časovni termin več za trenin-

Na čem se v klubu najbolj trudite delat?

»Trudimo se na vseh področjih, pri redu, disciplini, pri krepitvi fizične moči in spoštovanja ter sodelovanja. Smo ekipa.«

Ali imate visoka pričakovanja za to sezono?
»Seveda. Moj cilj je vedno zmaganje, če se le da. Če pa ne zmagamo, se iz tega poraza poskusimo nekaj naučiti.«

Ali v teh mladih vidite prihodnost kluba?
»Da, nekaj fantov ima kar velik potencial. Za tri fante dam roko v ogenj, da bo Slovenija še slišala o njih.«

Kaja Žnidaršič in Hana Blatnik,
Podružnična šola Višnja Gora

Foto: <https://images.app.goo.gl/1Tcr3gFDVJUKRLH59>
Trener je dal soglasje za objavo te fotografije.

Prvi četrtfinale za OŠ Zagradec v ekipnih športih

OŠ Zagradec je v šolskem letu 2023/2024 dosegla velik uspeh v ekipnih športih in mi smo se z mladimi odbojkarji iz Zagradca pogovarjali o njihovi poti do lepega uspeha: »Naše priprave na četrtfinale so se začele že v sedmem razredu, ko smo bili področni podprvaki v Brezovici. Nato smo pridno trenirali, a smo z bivšimi učenci iz 9. razreda nato dosegli tretje mesto na medobčinskem tekmovanju. Bili smo razočarani. Ampak takrat so se priprave šele zares začele. Prišel je tudi trener Bojan Brulec. Letos je bilo najprej občinsko tekmovanje v Zagradcu, na katerem smo bili že na samem začetku absolutni favoriti. Seveda smo zmagali in se s tem uvrstili na medob-

činsko tekmovanje, ki je bilo v Dobropolju. In s tem so se začeli tudi jutranji treningi in prijateljske tekme z ekipo iz Žužemberka. Na eni od teh tekem se je eden izmed naših ključnih igralcev žal hudo poškodoval. V Dobropolju smo zmagali, čeprav smo v to zmago morali vložiti malo več truda, a večjih težav ni bilo. Nato smo se odpravili na tekmo v Brezovico, kjer smo premagali Kočevje, za tem pa smo izgubili proti ekipi Stare Cerkve, in to po zelo napeti tekmi. Zmaga nad Brezovico je bila za nas ključna. Tako smo se uvrstili v četrtfinale državnega prvenstva v odbojki. Četrtfinale je bil pri nas, v Zagradcu. Nanj smo se pripravljali z nekaj težavami, ker smo bili brez ključnega igral-

ca. A soigralec, ki ga je nadomestil, je svojo nalogo odpravil zelo dobro. V četrtfinalu smo se spopadli z ekipama iz Kopra in Kanala ob Soči. Koper smo premagali z 2:0. Nato pa je prišla za nas ključna tekma proti Kanalu ob Soči, ki pa ima zelo uigrano in močno ekipo. Na koncu nas je od polfinala ločila le ena točka, ampak se nam žal ni izšlo. Zmagal je Kanal ob Soči in se uvrstil v polfinale v Žužemberku. Odbojko treniramo še naprej in smo zelo ponosni, da smo osvojili drugo mesto v četrtfinalu državnega prvenstva. To je sicer prvi večji športni dosežek naše mlade šole Osnovne šole Zagradec.«
Ela Ahlin Glavica in Pina Perpar,
OŠ Zagradec

Ženske v formuli 1

Ni trajalo dolgo, da je najnovejša serija Želja po preživetju (v originalu Drive to survive) prevladala na Netflixovih lestvicah – in nismo presenečeni. Polna je drame. Vendar je v svetu formule 1 šokantno pomanjkanje žensk, kljub poročilom, da je oddaja znatno povečala žensko gledanost formule 1. Pogovarjala sem se z Jasmino Kastelic, mamo avtomobilskega športnika Marka Kastelica, ki je bil včasih kartist, a tudi danes ostaja v motošportu. Na srečo sem ji imela priložnost zastaviti nekaj vprašanj, ki so me že dolgo zanimala. Prvo vprašanje Jasmini je bilo, ali imajo ženske prihodnost v formuli 1. Odgovorila mi je, da imajo po njenem mnenju ženske iste sposobnosti kot moški in tudi veliko možnosti za napredovanje: »To je industrija, ki ni ločena od žensk. Je težka pot, vendar moraš še naprej trkati na vrata in trdo delati. In nekatera vrata se zaprejo, druga pa se bodo odprla. In ja, če je to tisto, kar želiš početi, potem bodo, če trdo delaš, stvari prišle na vrsto in se moraš samo še naprej truditi.« Nadaljevala sem z vprašanjem, ali meni, da je ženska lahko kos nalogam v tem športu. Odgovorila je, da imajo ženske veliko potenciala in so sposobne delati iste naloge, a z več fizične priprave v primerjavi z moškimi za iste naloge. Zanimalo pa me je tudi, kako bi lahko povečali interes žensk v formuli 1 in nje- ne besede so: »Sedaj dobijo dobre dirkačice več pozornosti od sponzorjev in ponudb ekip formule 4 kot pa fantje, ki imajo sicer zaenkrat boljše rezultate od njih; in to le zato, ker so ženske. Očitno želijo povečati zastopanost žensk v tem športu in to je hkrati eden od načinov, da jim dajo priložnost, da se izkažejo. Če pa bo kateri uspelo priti do formule 1, bomo pa še videli.« Marka Kastelica pa sem vprašala, ali so ženske v tem športu enako sprejete kot moški: »Mislim da so enako sprejete, vsaj v moji karieri nisem opazil, da bi ženske kako drugače obravnavali kot moške.«

Patricija Motnikar, Strokovni center Višnja Gora

Nogometne priprave nogometašic Olimpije

V četrtek, 29. 2. 2024, ob 9. uri, smo se s klubom ŽNK Olimpija odpravile na nogometne priprave v mesto Lignano. Z nami sta šla trenerja Robert in Klemen ter vodja Barbara. Vozili smo se dve uri in med vožnjo smo se pogovarjali o taktikah in o tem, kako bomo izkoristile prosti čas. Ko smo prispele v hotel, smo se razdelile po sobah. Jaz sem bila v sobi s Saro in Tiso. Potem smo šle na kratek sprehod preverit okolico in kje bomo igrale. Po kosilu smo se odpravile na prvi trening. Trening smo imele na naravni travi. Po končanem treningu smo bile vse zadovoljne. Ko smo prišle v hotel, smo pojedle večerjo in odšle spat. V hotelu so bili še drugi klubi, zato nismo smele biti preveč glasne. V petek nismo bile ravno naspane, saj je bila za nekaterimi zelo kratka noč. Zjutraj smo naredile jutranjo gimnastiko in pojedle zajtrk. Po zajtrku smo imele naporen trening. Nato smo imele prosti čas. Nekatere so se pridno učile za šolo, nekatere so pospravljale, saj smo imeli preverjanje sob. V naši sobi je bila Tisa, ki ni marala pospravljati. Zato je čistilkam rekla, če lahko pomijejo še našo sobo. Vedno smo dobile oceno 4 od 5, zato smo bile kar zadovoljne. Sara je sicer trdila, da ni pravično, saj so mlajše dobile lepše ocene. Zvečer ob 19.30 smo imele tekmo proti estonski ekipi Ararat. Kljub močnemu boju smo morale priznati poraz. Estonska družina se je hotela slikati s Tiso. Po tekmi smo šle na večerjo in spat, saj smo bile zelo utrujene. V soboto smo šle v trgovino po hrano. Imele smo jutranji trening, kasneje pa tudi fitness. S Tiso sva morali pomagati na tekmi tudi mlajšim igralkam. Pojedle smo kosilo in imele smo počitek, saj smo se morale pripraviti na najpomembnejšo tekmo proti Italijankam. Tekma se je pričela. Pošteno sem bila že utrujena, ampak sem vedela, da moram še malo potrpeti. Žal smo spet izgubile. Poklapane smo se vrnile v hotel in pojedle večerjo. Pogovarjale smo se o tem, da nimamo take kondicije, da bi zdržale dva ali več treningov na dan in zvečer še tekmo. V nedeljo smo pojedle zajtrk. Trenerja sta hotela, da gremo na bazen. Igralke pa smo prosile, če bi šli raje na plažo. Na plaži smo igrale odbojko, ustvarjale iz peska, gledale konje in se namakale v morju. Kasneje smo odšli na pico. Pica je imela mogoče malo preveč tanko testo in preveč sira. Ko smo odšli, smo s puncami ugotovile, da sem jaz v gostilni pozabila nogavice. A smo bili že predaleč, da bi jih šli iskat. Z avtobusom smo se vračali domov. Večji del poti smo spale. Mislim, da so nas priprave še bolj povezale in da smo odlično pripravljene na ligo.

Mija Perpar, Osnovna šola Stična

0 nogometni šoli Ivančna Gorica

Naši nogometaši imajo kar štirikrat na teden treninge, ki trajajo po uro in pol in vse leto potekajo na zunanjih nogometnih igriščih. Trenerji so večino časa zelo prijazni in se tudi veliko hecajo, če pa otroci ne poslušajo ali pa ne spoštujejo trenerjev, pa znajo biti ti tudi strogi. Mladi nogometaši skrbijo drug za drugega in se podpirajo; tako ohranjajo motivacijo za celo sezono. Ob sobotah in nedeljah imajo tekme po vsej Sloveniji, včasih pa so tudi domače moštvo, torej igrajo v naši Ivančni Gorici. Po tekmah imajo malo bolj sproščene treninge, ki pa so ob začetku tedna in po počitnicah bolj naporni. Dekleta nimajo svoje ekipe, zato trenirajo skupaj s fanti. Igralci morajo imeti ustrezno nogometno opremo, saj brez nje ne morejo trenirati. Treningi odpadejo, če močno sneži ali dežuje. Najboljše mlade nogometaše uvrstijo tudi na tekme višjih selekcij.

Tamara Majkić,
Osnovna šola Stična

Slavnostni koncert ob 50. obletnici Glasbene šole Grosuplje

V petek, 18. maja, je potekal osrednji slavnostni koncert ob 50. obletnici delovanja Glasbene šole Grosuplje, ki se ga je v imenu občine Ivančna Gorica udeležil tudi podžupan Tomaž Smole. V bogatem glasbenem programu v Športni dvorani Brinje so se obiskovalcem predstavili orkestri in zbori glasbene šole, ob zaključku pa se jim je pridružila izjemna vokalistka Nina Strnad.

ga dela Glasbene šole Grosuplje in njenih podružnic. Ob praznovanju okrogle obletnice uspešnega delovanja iskreno čestitam vodstvu in

zaposlenim, vsem učencem in staršem. Hvala, ker s svojo predanostjo, trudom in strastjo ustvarjate izjemno glasbeno dediščino in bogatite

kulturno življenje naše občine. Vaša ustvarjalnost in ljubezen do glasbe sta navdih tudi za nas. «

Gašper Stopar

Priprave na uprizoritev Jurija Kozjaka na Muljavi v polnem teku

Na Muljavi ljubitelji gledališča na prostem z veliko vnemo pripravljamo uprizoritev Jurčičeve povesti Jurij Kozjak, slovenski janičar.

Kdor se v teh majskih dneh spreho-di po Jurčičevi poti ali s kolesom pripelje na Muljavo, se z zanimanjem ustavi na Jurčičevi domačiji, kjer nastaja uprizoritev Jurija Kozjaka. Kot smo že objavili v februarški številki Klasja, gre za uprizoritev Jurčičeve zgodovinske povesti iz 15. stoletja, po kateri je scenarij napisal Danijel Zupančič, ki delo tudi režira.

Kakih 60 igralcev je na vajah trikrat tedensko cel marec in april vadilo govor in ton ter ob tem utrjevalo tekst. Lektorske vaje je vodila Lidija Zajc, sicer pa vse poteka po urniku vaj. Z majem so se že pričele vaje na prizorišču. V dolinici pod Tokčevim borštom so pod vodstvom Branka Glavana in njegove ekipe nastala prizorišča: grad Kozjak, klošter v Stični, tabor na Muljavi, Krška jama, Breznikov kozolec in tudi dvorišče sultanove palače. Skupina pod vodstvom Boruta Furlana oblikuje poslikavo na objektih in opazovalci že prepoznajo arhitekturo tistega časa. Pod spretnimi rokami Staneta Kovačiča so nastali estetsko oblikovani rekviziti; od turških sabelj, viteških mečev, sulic, cepcev in drugih potrebnih stvari. Avtentični kostumi pod spretnimi rokami kostumografke Marije Zaman so v celoti ukrojeni, večina jih je tudi že sešitih po postavah oseb, ki jih bodo nosili. Glasbeno opremo pripravlja Igor Adamič, ki je tudi vodja prireditve. Osvetljevanje pripravlja družina Glavan (Branko, Robi in Katarina), tonski mojster je prekaljeni Tine Bele, ozvočenje pa zagotavlja

Scena – grad Kozjak

Vaja s konji na ranču Prebil

Jani Hauptman. Čeprav smo sredi digitalne preobrazbe družbe, ki nas vse bolj oddaljuje drug od drugega, pa smo sodelujoči v projektu tesno povezani. Med nami vlada duh skupnega sodelovanja in vse bolj smo vznemirjeni, saj se zavedamo, da bo letošnja uprizoritev spet nekaj posebnega. Ob večerih se med meglicami in v večernem hladu zasliši burni prihod ciganov, smeh teric, krik ljudi v procesiji in janičarjev v napadu, topot kopit pod konji turških konjenikov in tudi nenavadno

srečanje očeta Marka, meniha in sina Jurija, slovenskega janičarja. Konji lastnikov Staneta Berčona ter Jureta Strune in Tanje Omahen z ranča Prebil so izbrani in so prestali prvi test ježe v soju stroboskopa. Z vsakim novim večerom smo bližje končni podobi uprizoritve, ki bo dramatična in spektakularna. Vese-limo se premiere, 21. junija, prve ponovitve 22. junija in še naslednjih treh petkov in sobot, vsakokrat ob 21. uri.

Danijel Zupančič v imenu KD Josipa Jurčiča Muljava

Glasbena šola Grosuplje se je v pol stoletja delovanja iz dveh oddelkov in le nekaj deset učencev razvila v raznoliko glasbeno skupnost z več kot 650 učenci, številnimi komornimi skupinami, štirimi orkestri in pevskim zborom. Danes je Glasbena šola Grosuplje javni vzgojno-izobraževalni zavod z matično šolo v Grosupljem in tremi podružnicami: v Ivančni Gorici z dislocirano enoto Zagradec, v Dobropolju in v Škofljici. Po besedah ravnatelja Deana Teliča Zavašnika so pol stoletja dolgo glasbeno dediščino zaznamovali predvsem nadarjeni učenci, izjemni glasbeni talenti in predani pedagogi. V vseh teh letih je šola ves čas rasla in se razvijala. Tu gre velika zahvala tudi njegovim trem predhodnikom, ki so ustanovili glasbeno šolo. V nadaljevanju sta prisotne nagovorila še župan Grosuplja dr. Peter Verlič in državna sekretarka na Ministrstvu za vzgojo in izobraževanje, Janja Zupančič. »S ponosom lahko rečem, da je delovanje Glasbene šole Grosuplje zgodba o uspehu. Zgodba, ki temelji na harmoniji in sodelovanju mnogih,« je uvodoma povedala Zupančičeva in v nadaljevanju izpostavila: »Med nji-mi pomembno vlogo igrajo župani štirih občin ustanoviteljic - Grosuplja, Ivančne Gorice, Dobropolja in Škofljice, ki skrbite za prostore, opremo in investicije ter tako omogočate, da se lahko otroci, mladostniki in tudi odrasli v lokalnem okolju glasbeno izobražujejo in kakovostno preživljajo svoj prosti čas.« Zahvalo je izrekla tudi ravnatelj šole, ki šoli vdihne dušo, ter seveda glasbenim pedagogom, ki iz učenč in učencev naredijo glasbene virtuozne in s tem bogatijo kulturno življenje lokalnih skupnosti.

Izsek voščila župana Dušana Strnada v biltenu ob 50. obletnici Glasbene šole: »V Občini Ivančna Gorica smo ponosni na svoje glasbene sestave in glasbenike, ki so bodisi predani ljubiteljskemu glasbenemu ustvarjanju ali pa so v glasbi našli svoj poklic. Vsakoletni kulturni program v naši občini ne mine brez prireditev in nastopov naše godbe, godalnega orkestra, pevskih zborov in drugih glasbenih zasedb. Vse to se odraža v številnih kulturnih dosežkih in prireditvah tudi na širšem, nacionalnem nivoju. Zavedamo se, da vsega tega ne bi bilo brez dolgoletnega, kontinuiranega in kakovostne-

Pevci iz naše občine na mednarodnem festivalu v Bjeljini

Združeni moški pevski zbor, sestavljen iz Moškega pevskega zbora KD Vidovo, Moškega pevskega zbora Dob, ter pevcev iz Škofje Loke, je od 10. 5. do 12. 5. nastopal na festivalu Majske muzičke svečanosti, ki se je odvijal v Bjeljini v Bosni in Hercegovini.

Zbor je dosegel odličen rezultat in zlato medaljo. Strokovna komisija je zbor nagradila tudi z nastopom na zaključni podelitvi, kar je posebna čast, saj za to izberejo le najboljše.

Gašper Stopar

50 let
Vsi različni.
Vsi odlični.

Pridruži se nam na sprejemnih preizkusih Glasbene šole Grosuplje

25. maja in 1. junija od 9. do 12. ure ter 23. maja od 18. do 20. ure v prostorih SŠ Josipa Jurčiča in OŠ Zagradec.

www.gsg.si

GLASBENA ŠOLA GROSUPLJE

Kratke iz knjižnica Ivančna Gorica

Knjižnica Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
01/78 78 121, 051 236 436, izposojaivg@knjiznicagro.si, www.gro.sik.si
FB: Knjižnica Ivančna Gorica, IG: knjiznicaivancnagorica
Biblos

MEDNARODNI DAN KNJIG ZA OTROKE (2. april) smo praznovali v družbi številnih mladih bralcev in njihovih staršev v knjižnici v Zagradcu. Ander-senove pravljice so nas popeljale v svet domišljije in vsem znanih knjižnih junakov. Ob tej priložnosti naj vas spomnimo, da je splošna knjižnica v Za-gradcu odprta dvakrat tedensko, ob torkih in četrtek med 15. ter 17. uro.

ESEJ NA MATURI – Da se bodo maturanti lažje spopadli z esejem na maturi, je naša knjižnica organizirala štiri delavnice priprav, ki jih je vodil pisatelj, literarni kritik in novinar Andrej Tomažin. Kar 15 dijakov četrth letnikov, večinoma obiskujejo Srednjo šolo Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, je pridno prihajalo na delavnice in držimo pesti, da jim bo 7. maja esej stekel kot po maslu.

RAZSTAVA TEMENIŠKIH LIKOVNIKOV, ki ponuja prav posebno kulinarično in vizualno doživetje, bo v prostorih knjižnice na ogled do konca maja. Likovna dela so izdelali v sklopu projekta Okusi preteklosti, navdihli sedanosti – hrana kot del naše kulture. Likovne mojstrovine, prav vse so na velikih formatih, so nastale na petih likovnih delavnicah, ki jih je vodila profesorica likovne umetnosti Jelka Rojec (na fotografiji). Kot je pojasnila mentorica, so se povabili na likovne delavnice odzvali udeleženci iz širše okolice Temenice, najmlajši je star dobrih 20 let, najstarejši pa nekaj čez 60. Delali so v dveh tehnikah. Najprej so ustvarjali tihožitje s kolažiranjem, uporabili so akrilne barve, naravne materiale (česnovne in čebulne olupke, ličkanje) ter valovito lepenko. Druga tehnika je bila asemblaž, na plošči so povezali različne elemente, ki so nekoč služili drugim namenom, zdaj pa so jih estetsko uredili v nove zgodbe.

Ko pride pomlad, ne pojo veselo samo ptički

»Ko pride pomlad, ne pojo veselo samo ptički, ampak tudi otroci.« S temi besedami voditeljice Klare Miklič smo 8. aprila 2024 v športni dvorani Osnovne šole Stična pričeli Območno revijo otroških in mladinskih pevskih zborov. Območno srečanje malih in velikih pevk in pevcev je potekalo v organizaciji JSKD OI Ivančna Gorica ter Osnovne šole Stična. Pesem je zazvenela iz skoraj tristoletnih ogrelih grl in združila nastopajoče iz vseh šol občine Ivančna Gorica. Srečanje je strokovno spremljal Matjaž Vehovec, izkušen zborovodja, ki dobro pozna delo z otroškimi in mladinskimi zbori. V uvodu je prisotne pozdravil Marjan Potokar, ravnatelj Osnovne šole Stična. Nastopajočim je zaželel ubrano petje, predvsem pa veliko veselja in pozitivnosti pri njihovem nastopanju tudi v prihodnosti. V nadaljevanju smo prisluhnili glasbi in besedilom zapetih pesmi, ki so

nam dajala navdihe in nas popeljala v različna občutja. Nastopili so: Otroški pevski zbor Podružnične šole Ambrus z zborovodjo Žigo Jernejčičem, dva Otroška pevka zbora Osnovne šole Stična (1. in 2. razred ter 3. do 5. razred) pod vodstvom Bojane Mulh, Mladinski pevski zbor Podružnične šole Višnja Gora z Robertom Kohkom na čelu, Otroški pevski zbor Osnovne šole Zagradec z zborovodkinjo Vanjo Peček Janoš, Otroški pevski zbor Osnovne šole Ferda Vesela Šentvid pri Stični pod vodstvom Simone Zvonar, Otroški pevski zbor Podružnične šole Krka z zborovodkinjo Tončko Rajer, Otroški pevski zbor Osnovne šole Dobropolje z zborovodkinjo Majo Hrovat in Mladinski pevski zbor Osnovne šole Zagradec pod vodstvom Žige Jernejčiča. Poseben čar je prireditvi dodala skupna pesem Ljubezen naj ta svet vrti v izvedbi združenih otroških in

mladinskih pevskih zborov ob dirigiranju Bojane Mulh in glasbeni spremljavi Urške Petek. »Veseli smo, ljubezen naj ta svet vrti, bodimo vsi prijatelji ...« Tako je ob znakovnem jeziku za gluhe in naglušne osebe zazvenel refren na melodijo Mateja Kastelica in besedilo Dragice Šteh. Ljubezen naj ta svet vrti je glasbena noviteta, ki ji bomo v izvedbi otroških in mladinskih pevskih zborov prisluhnili tudi na letošnjem nedeljskem koncertu 53. Tabora slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični.

Vsem mentoricam in mentorjem ter pevkam in pevcem čestitamo za njihove nastope in jim želimo še veliko na novo raziskanih melodij in doživetje interpretiranih besedil.

Naj pesem združi vse ljudi!

Saša Koleša,
JSKD OI Ivančna Gorica

ZELENI BRALCI – V maju bomo v sodelovanju z Občino Ivančna Gorica sklenili letošnji projekt Zeleni bralci, s katerim k branju vzpodbujamo vse drugošolce v občini. Šolarji bodo najprej prejeli zelene majice, nato pa jih bomo povabili še na Jurčičevo domačijo na Muljavi, kjer si bodo v družbi župana Dušana Strnada ogledali predstavo Po Sloveniji s popotnikom Jakom.

BREZPLAČNE DEJAVNOSTI – Na naših dogodkih ali pred njimi nas številni sprašujete, ali je za udeležbo treba plačati vstopnino. Naj pojasnimo, da so vse naše dejavnosti brezplačne, torej je vstop prost, kajti knjižnično dejavnost po zakonu financira občina (deloma tudi država), občasno nam uspe pridobiti tudi donacijska sredstva. Ker je

naša občina branju prijazna in to ne samo na papirju, zglede podpira naše dejavnosti in projekte za dvig bralne kulture, za kar se ji tudi zahvaljujemo.

ŠAH v knjižnici je dejavnost za vse generacije (od 7. leta dalje), ki v naši knjižnici poteka vsak petek ob 17. uri v sodelovanju s Šahovskim klubom Višnja Gora-Stična.

BEREMO DOMAČE je projekt domoznanske bralne značke, ki v naši knjižnici poteka od kulturnega praznika do konca oktobra. Vabljeni, da si pri izposojevalnem pultu vzamete letak s seznamom knjig in navodili za sodelovanje.

PAKETNIK IN KNJIGOMAT sta pred oz. v knjižnici zato, da bi vam olajšala izposojanje in vračanje gradiva. Če bi ju radi uporabljali, pa ne veste,

kako, se obrnite na knjižničarje, z veseljem vam bomo pomagali. Sicer pa smo vedno veseli osebnega stika in vaših vprašanj za pultom.

DIGI INFO TOČKA – V prostorih naše knjižnice od novembra deluje Digi info točka. Gre za projekt Območne obrtne podjetniške zbornice Grosuplje, ki ji je bil zaupan s strani Ministrstva za digitalno preobrazbo. Svetovalci na Digi info točkah na razumljiv način nudijo uporabniško podporo s področja uporabe digitalnih javnih storitev. Digi info točko v naši knjižnici lahko obiščete v ponedeljek, torek in četrtek med 8. in 12. uro, ob sredah med 16. in 19. uro, ob petkih pa med 13. in 16. uro.

Capuchini: »Ustvarjanje novih pesmi je za nas sprostitev in pobeg iz realnosti.«

Mlade glasbenike – Katjo Košir, Jana Ropiča, Martina Hundriča in Nejca Stražišarja – povezujejo glasbene vezi, pa tudi ljubezen do kapučina, v bend s prav posebnim imenom. Mladi bend je s svojim nastopom na odru navdušil že številne poslušalce. Poleg izjemne energije in povezanosti, ki jo kažejo s svojimi nastopi, pa poslušalce navdušujejo tudi z izvrstnimi avtorskimi skladbami, ki se jih je v njihovem kratkem obdobju skupnega ustvarjanja nabralo že kar lepo število. V pogovoru so nam zaupali več o izvoru njihovega imena, začetkih ustvarjanja benda in njihovih ciljih za prihodnost. V intervjuju pa vas čaka tudi pravo glasbeno presenečenje.

Kaj bi v nekaj besedah rekli nekemu, ki vas ne pozna, kdo so Capuchini?

Smo mlad bend iz okolice Ivančne Gorice in Grosuplje, združuje nas ljubezen do glasbe in kave.

Vsak član benda igra pomembno vlogo, da pesem zazveni, tako kot mora. Pa bi vas za začetek prosila, da se predstavite našim bralcem in poveste, kaj je vaša naloga v bendu.

Živjo! Moje ime je Jan in sem kitarist. V bendu skrbim za kitarске melodije, ki okrepijo zvok naših pesmi in za ustvarjanje vzdušja skozi svoje igranje kitare.

Jaz sem Nejc, bobnar Capuchinov. Moja naloga je zagotoviti trden ritem in tempo pesmi. S svojim udarnim ritmičnim pristopom prispevam k energiji naših pesmi.

Sem Martin, naš basist. V bendu ustvarjam podlago za našo glasbo z globokimi groovy basovskimi linijami. Skrbim za povezavo med ritmom in melodijo in dodajam globino našim pesmim.

Živjo! Sem Katja, pevka Capuchinov. V naši glasbi izražam čustva in sporočilo pesmi s pomočjo glasu. S svojim izvajanjem dodam čar naši glasbi in pripovedujem zgodbo z besedilom.

Koliko časa že deluje vaš bend? Kako je nastal? Ste se mogoče po-

znali že od prej?

Skupina Capuchini je aktivna že do bro leto. Začetki segajo v leto 2022, ko sta se na Glasbenem maratonu v Stični spoznala Nejc in Martin, bobnar in basist. Oba sta imela željo, da bi igrala v skupini in ustvarjala rock glasbo. Začela sta skupaj vaditi in ustvarjati. Kmalu se jima je pridružil še Jan, kitarist. Nejc in Jan sta se poznala že od prej, saj sta oba dijaka Srednje šole Josipa Jurčiča. Najprej smo igrali rock uspešnice, poskušali pa smo ustvarjati tudi avtorsko glasbo. V obdobju druženja in ustvarjanja smo fantje izbrali ime za band in naš zaščitni znak – opico kapucinko, ki pije kapučino. Skupini je manjkalo še pevec, zato smo v Ivančni gorici in v Ljubljani, kjer imamo prostor za vaje, obesili plakate z vabilom na avdicijo za pevca. Na oglas se je odzvala Katja, ki je avgusta lani v zasedbo prinesla svežo in lahkoten vetrič. Vsak teden se srečujemo na vajah v Ljubljani. Vaje in nastopi so čas, ko se družimo, ustvarjamo in uživamo.

O vas pišejo, da ste zasedba rocka, drugi indie rocka? Kaj pa bi vi rekli, v katero glasbeno zvrst bi se uvrstili?

Mi se ne uvrščamo v nobeno specifično glasbeno zvrst. Menimo da je to bolj subjektivno mnenje posameznika. Mi igramo kombinacijo glasbenega okusa vseh članov v bendu, zato nimamo točno določene uvrstitve.

Zdaj pa eno vprašanje, ki ga dobi čisto vsak bend :). Od kje ime Capuchini? Kdo je dobil idejo za ime?

Ime smo zbirali pri Nejcu doma, kjer smo listali knjige in poskušali najti ime. Nejc je v enciklopediji našel ime opice kapucinke, kar nam je precej padlo v ušesa. Porodila se nam je tudi asociacija s kavo, pa smo se tako odločili za ime Capuchini.

Na vašem repertoarju je že kar pet avtorskih skladb (Kaj te stane, Mirko, Duhovi, Paket in Preveč). Kako so nastale? Kdo je napisal besedilo? Kako je nastala melodija?

Po navadi najprej nastanejo kratke

ideje, ki jih naredi in pokaže Martin, potem pa melodije, ki jih doma napiše kitarist Jan in jih posname na računalnik. Ko nam Jan pošlje posnetke, jih poslušamo in dobimo nove ideje za izvedbo pesmi. Nato skupaj na vajah razvijamo pesmi, dodamo še Katjina besedila in melodije ter jih oblikujemo v celostne skladbe.

Kje dobite navdih za vaše skladbe? So nastale iz lastnih izkušenj, čustev, ki jih doživljate?

Glasba je velik del našega življenja. Navdih za skladbe črpamo iz lastnih izkušenj in doživljanja sveta, okolice in sebe. Pesmi naredimo vsi štirje skupaj. Izhajamo iz odnosov, romantičnih pričakovanj, razočaranj ... iz vsebin, ki so nam blizu. Glasba in ustvarjanje novih pesmi je za nas sprostitev in pobeg iz realnosti, zato se pri ustvarjanju ne omejujemo. Ustvarjamo tako, da vsak doda svoj del. Jan ali Martin akorde, Nejc ritem, besedila pa piše Katja. Nova skladba nastaja kar nekaj časa, saj jo oblikujemo, dokler nam ni všeč.

Katera izmed avtorskih skladb pa je vaša najljubša in zakaj ravno ta?

Naša najljubša avtorska skladba je Duhovi. Pesem je preprosta, a močna. Kombinacija Nejčevih umirjenih bobnov, Janove ambientne kitare, Katjinega močnega vokala in Martinovega nežnega basa povzroči enkratno vzdušje med igranjem te pesmi.

Si želite tudi vi prisluhniti njihovi avtorski skladbi Duhovi? Ekskluzivno za bralce Klasja so Capuchini posneli video, ki si ga lahko ogledate preko spodnje QR kode.

Igrali ste tudi že na kar nekaj odrih, med drugim na Šuba festu pa

na Špil ligi v Kino Šiški. Kakšna je bila ta izkušnja? Kakšna je energija na odru? Imate pred nastopom mogoče kaj treme?

Izkušnja je bila odlična, dogodki so bili dobro organizirani in občinstvo super. Naša energija je na vsakem nastopu boljša in boljša, saj se z vsakim nastopom bolj privajamo na oder. Vsak od nas ima tremo, ampak jo vsak od nas doživlja nekoliko drugače. Za nekatere je ta trema zelo neprijetna, za druge pa precej vznemirljiva, saj smo za nastop neučakani.

Kje vse vas naši bralci lahko najdejo in morda prisluhnejo kakšni vaši pesmi?

Zaenkrat smo aktivni na Instagramu pod imenom capuchini_band. Tam nas lahko spremljate po nastopih in pokukate v naš ustvarjalni proces.

Kakšne so vaše želje, cilji za prihodnost? Kje se kot bend vidite čez pet let?

Naše želja je, da bomo obdržali to energijo in motivacijo za ustvarjanje. Cilj za letošnje leto je, da gremo v studio in posnamemo singel. Mogoče tudi videospot. Želimo si, da bi naše skladbe slišalo čim več ljudi, da bodo na nastopih peli in uživali

skupaj z nami ... Čez pet let na odru razprodanega koncerta.

Če bi do konca življenja lahko poslušali in igrali samo eno pesem, za katero bi se odločili in zakaj?

Vsak od nas ima drugačen okus v glasbi, tako da skupno ne moremo ravno izbrati ene pesmi, ampak če bi morali izbrati eno od naših pesmi, bi se verjetno odločili za Paket, ker je pesem polna energije in tudi po mesecih igranja nas še vedno kdaj preseneti.

Kdo pa bi rekli, da je vaš najljubši bend, vaši vzorniki? Mogoče kakšen bend iz slovenske scene ali bolj kakšni tuji avtorji?

Nimamo nekega skupnega vzornika, toda je nekaj bendov, ki so vzorniki za več članov benda, na primer Foo Fighters. Od slovenskih ustvarjalcev sta za nas precej vplivna MRFY in Joker Out, pa tudi nekateri drugi bendi na slovenski sceni.

Bi za konec radi še kaj sporočili bralcem Klasja?

Veseli smo, da se zanimate za našo glasbo in upamo, da se čimprej vidimo na kakšnem našem koncertu!

Tanja Škufca

Muzejski sprehod po sledih fužine ob Krki

Na prijeten in sončen dan smo se z Muzejem krščanstva na Slovenskem odpravili v naravo. V soboto, 13. aprila 2024, nas je zgodovinar Simon Vidic, kustos v omenjenem muzeju, na kratkem sprehodu popeljal skozi železarsko preteklost Zagradca in Fužine. Pot nas je vodila od kulturnega doma v Zagradcu do mesta nekdanje fužine. Številni vedoželjni obiskovalci so si ob Valvasorjevi skici iz leta 1679 lažje predstavljali obseg in izgled nekdanjega fužinarskega obrata.

Ta je bil v preteklosti izrednega pomena za kraj in okolico, saj je dolga stoletja omogočal živahen razmah gospodarstva, s proizvodnjo žebeljev pa je posegal tudi na tuja tržišča. Ugodna lega ob reki Krki je lajšala pogon zračnih mehov in velikega kladiva, ki se ga je zaradi močne-

ga ropota ob udarcih prijelo ime »norec.« V obsežnih okoliških gozdovih so se pripravljale oglarske kope, furmani pa so po stari rimski cesti s celotne Dolenjske dovažali rudo. Zaradi cvetoče dejavnosti so se priseljevali delavci z družinami, kraj pa je rasel in v imenu Fužina še danes nosi spomin na svojo železarsko preteklost. Fužina ob Krki je bila večino svojega obstoja tudi edino tovrstno podjetje na Dolenjskem, kar je samo po sebi zanimivo in pomembno. Najstarejša arhivska listina z neposredno omembo izvir iz leta 1567, dokončen razpust obrata pa je dokumentiran v letu 1882. Konec 19. stoletja je železnica – na našo srečo ali ne – obšla dolino Krke. Talična peč je za vedno ugasnila, še vedno pa živijo nekdanji železarji v obliki hišnih imen in

priimkov kot so Kovač, Cajnar, Žgajnar in Šlosar.

Lastniki železarne so bili vedno povezani z utripom življenja v Fužini

in Zagradcu ter zgledno skrbeli za svoje moštvo. Poleg zasluga so mu omogočali še zdravniško in duhovno oskrbo. Tudi slednja vez je pu-

stila sledi, saj je v župnijski cerkvi v Zagradcu še ohranjena nagrobna plošča, na kateri beremo o plemeniti gospe Luciji Fonzoj, železarjevi ženi, ki je umrla leta 1684. Na tem mestu smo sprehod zaključili, prav tako pa je pri koncu ta krajši prispevek.

Za pripravljenost in pomoč pri organizaciji se zahvaljujemo Krajevni skupnosti Zagradec, Kulturnemu društvu Zagradec ter Turističnemu društvu Zagradec. Posebna zahvala pa velja vsem obiskovalcem, ki so nam prijazno prisluhnili pri odkrivanju naše skupne dediščine in obogatili srečanje. Vse prav lepo vabimo tudi v Stično, v Muzej krščanstva na Slovenskem!

Simon Vidic
Foto: Marko Okorn

Svetovni dan knjige obeležili z več dogodki

Knjižnica Ivančna Gorica je ob svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic (23. april) pripravila bogat program. Že en teden prej smo na pogovornem večeru gostili izjemna zakonca Štremfelj in pripravili zaključek pravljične sezone, ravno 23. aprila smo imeli bralni klub, na katerem se nam je pridružil režiser in scenarist Danijel Zupančič, dan pozneje pa še slovensko-angleške pravljice.

V sodelovanju s Kulturnim društvom Stična smo 17. aprila 2024 v stškem kulturnem domu predstavili dve alpinistični knjigi: Objem na vrhu sveta, gre za prvenec Andreja in Marije Štremfelj, ki govori o vzponu na Mount Everest, s katerim sta se avtorja kot prvi zakonski par na najvišji točki sveta zapisala v Guinnessovo knjigo rekordov, in Kristali sreče, ki jo je napisal Andrej sam in je njegova avtobiografija. Zakonca sta publiko popeljala v svet alpinizma, kateremu sta zapisana že od mladosti, Andrej je v svoji bogati karieri stal na osmih osemstisočakah (skupaj jih je 14), Marija pa na štirih, izpostavila sta tudi izzive, s katerimi sta se morala spopasti kot alpinista, starša in zakonca ter predstavila aktualne cilje na svoji poti, ki sta jo po upokojitvi usmerila na področje trekingov in gorskega vodništva.

V četrtek, 18. aprila 2024, smo v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Muljava do zadnje pedi napolnili kulturno dvorano na Muljavi, mlada publika pa je uživala v predstavi Pika Nogavička in gusar Val v izvedbi zasedbe Enostavno prijatelji. Na ta način smo zaključili sezono pravljič v knjižnici, ki traja od oktobra do aprila. Mnogo mladih bralcev prav vsak mesec pride k nam na dejavnosti za otroke, zanje pripravljamo kamišibaj in ure pravljič (slovenske ter slovensko-angleške), zaključek sezone pa je bil z omenjeno predstavo za vse otroke iz občine še posebej vesel. Za pomoč pri izvedbi dogodka se zahvaljujemo tudi Kul-

Knjižna presenečenja ob svetovnem dnevu knjige

Bralni klub je obiskal Danijel Zupančič.

turnemu društvu Josipa Jurčiča Muljava. Na svetovni dan knjige se je zadnjič v tej sezoni srečal bralni klub. Govorili smo o povesti Jurij Kozjak, ki jo je Josip Jurčič izdal pred 160 leti. Člani Kulturnega društva Muljava se že pridno pripravljajo, da bodo

v letnem gledališču letos uprizorili prav to Jurčičevo delo. Scenarij je napisal Danijel Zupančič, prav tako je prevzel režijo, kar je bil zelo dober razlog, da smo ga povabili na srečanje. Med prijetnim klepetom o povesti in obdobju, ki ga je Jurčič v njej obravnaval, je Zupančič na-

Zakonca Štremfelj sta nas popeljala v svet alpinizma.

nizal kar nekaj informacij o letošnji predstavi, ki si jo bomo lahko ogledali konec junija in julija. Prav na svetovni dan knjige smo knjižničarji našim bralcem pripravili knjižna presenečenja, to so bile knjige, ovite v časopisni papir in opremljene s posvetilom za Noč knjige. Veseli smo bili, da smo od-

dali čisto vsa »darilca«. Naslednji dan so se otroci zabavali in učili še na slovensko-angleški uri pravljič, ko so spoznavali besede, povezane s knjižnico ter knjigami. Na koncu so izdelali še vsak svojo knjižno kazalko.

Knjižnica Ivančna Gorica

Zadnja slovensko-angleška ura pravljič v tej sezoni

Pika Nogavička je napolnila muljavsko dvorano.

KULTURNO DRUŠTVO VIDOVO

Folklorna skupina Vidovo vabi na

DIRADI ČINDARA

letni koncert z gosti

v petek, 31. maja 2024 ob 20. uri
v Domu kulture Šentvid pri Stični

24. MARATON TREH OBČIN

Grosuplje Ivančna Gorica Dobropolje

2. junij 2024

Kolodvorska cesta Grosuplje

9:00

Kolesarsko društvo Grosuplje

Mladi rokometashi SVIŠ-a zmagali na močnem turnirju v Pragi

V češki prestolnici v Pragi je med 29. marcem in 1. aprilom potekal eden največjih rokometnih turnirjev za mlade PHC 2024. Na t. i. velikonočnem turnirju je sodelovalo več kot 680 ekip iz 23 držav sveta, med njimi so barve naše občine uspešno zastopali tudi mladi iz Rokometnega kluba SVIŠ Ivančna Gorica.

SVIŠ-ovci, ki so tekmovali v treh starostnih kategorijah: mlajši dečki, starejši dečki in kadeti, so se v Ivančno Gorico vrnili z zmagovitim pokalom. Zmage se je veselila generacija mlajših dečkov (letnik 2011 in mlajši), ki so v kategoriji 91 ekip dobesedno pometli s konkurenco. Rokometašem je ob vrnitvi iz Prage poseben sprejem, z vodnim slavolokom gasilcev PGD Ivančna Gorica, pripravilo vodstvo kluba v športni dvorani OŠ Stična.

Gašper Stopar

Otvoritveni teniški turnir na športnem parku

V soboto, 11. maja, je v Športnem parku Ivančna Gorica potekal otvoritveni turnir v teniških dvojicah. Turnir je s podporo Občine Ivančna Gorica organiziral Teniški klub Talent iz Ivančne Gorice.

Med 32 prijavljenimi rekreativnimi igralci sta zmago osvojila mlada in perspektivna igralca Bine Jurečič in Lovro Marinčič. Na drugo mesto sta se uvrstila Matjaž Marinčič in Blaž Trček, tretje mesto pa sta zasedla Anže Ivanjko in Matevž Bregar. Udeleženci so enoglasno pohvalili odlično vzdušje in prijeten ambient Športnega parka, ki je bil živahen tudi zaradi polnih igrišč za odbojko na mivki in drugih športnih površin. Športni dogodek je dodatno popestril nastop skupine navijačic Vision dance team. Novozgrajena teniška igrišča v športnem parku predstavljajo odlično možnost za rekreacijo v prihajajočih poletnih dneh, tudi za tiste igralce z manj teniškega znanja. Vsi, ki bi radi preizkusili tenis v Športnem parku Ivančna Gorica, ste vabljeni, da si rezervirate svoj termin. Rezervacije so možne na telefonski številki 051 691 089, kmalu pa bodo na voljo tudi preko spletne strani občine.

Gašper Stopar

24. KOLESARSKI MARATON TREH OBČIN

Grosuplje, Ivančna Gorica, Dobropolje
nedelja, 2. junij 2024,
start ob 9. uri na Kolodvorski cesti, Grosuplje

IZBIRA RAZLIČNIH TRAS:

- 91 km cestna proga:** zelo razgiban teren | vzpon na 600 m visok Korinj, namenjena dobro pripravljenim kolesarjem;
- 78 km cestna proga:** zelo razgiban teren | brez vzpona na Korinj;
- 56 km cestna proga;**
- 45 km cestna proga:** poteka po asfaltirani cesti od Krke, mimo Luč in se »na šoli« priključi obstoječim progamom;
- 30 km MTB proga:** primerna samo za gorska kolesa;
- družinski maraton:** namenjen družinam in manj pripravljenim kolesarjem | na voljo sta trasi 16 in 27 km | del trase je makedamski.

PRIJAVE IN STARTNINA

Elektronska prijava do 30. maja 2024

- <https://prijavim.se>
- Prijave na dan dogodka | 2. junij od 7:30 dalje:
- startno ciljni prostor

	STARTNINA NA DAN PRIREDITVE	ELEKTRONSKA PRIJAVA
cestni 45 km, 56 km, 78 km, 91 km	30 €	25 €
MTB 30 km	30 €	25 €
za skupine 8 ali več udeležencev	25 €	22 €
družinski (odrasli)	15 €	/
družinski (otroci do 15 let)	0 €	/

START

- 9:00** - cestne proge: 91 km, 78 km, 56 km, 45 km
- 9:10** - družinski maraton: 27 km
- 9:20** - MTB
- 9:30** - družinski maraton: 16 km

Udeležencem maratona s plačano startnino bodo ob progah na voljo okrepčila, potujoča servisna delavnica in ostala spremljevalna vozila. Na križiščih bo po-

skrbjeno za usmerjanje kolesarjev in umirjanje ostalega prometa. Na cilju bo vsak udeleženec prejel medaljo in praktično darilo, deležen bo malice in žrebanja praktičnih nagrad. Žrebanje bo potekalo na zaključni prireditvi med 14. in 15. uro. Nagrade prejmejo samo prisotni. Posebnih priznanj bodo deležne najštevilnejše skupine. Posebej bomo nagradili najboljše kolesarje in kolesarke vzpona na Korinj. Upoštevali bomo Strava odsek 'Mali Korinj Climb'. Maraton bo potekal v normalno odvijajočem prometu ob upoštevanju cestno-prometnih predpisov, navodil in opozoril organizatorja. Udeleženci vozijo na lastno odgovornost. Nekateri spusti so strmi, zato je treba hitrost vožnje prilagajati razmeram na cesti. Posebna pozornost je potrebna pri vključevanju na prednostne ceste. Otroci do 15. leta starosti smejo voziti samo v spremstvu odrasle osebe, ekipe šol pa v spremstvu učiteljev ali staršev. Za vse udeležence je obvezna uporaba zaščitne čelade. Organizator ne prevzema odgovornosti za škodo, ki bi jo udeleženci povzročili sebi ali drugim.

ZA DRUŽINE

Če bi s svojimi najmlajšimi radi aktivno preživeli svoj prosti čas, se nam pridružite na družinskem kolesarskem maratonu. Za najmlajše priporočamo izbiro 16 km trase, za nekoliko starejše otroke pa bo izziv morda 27 km trasa. Na postajališču na Malem Mlačevem in v Grosupljem bo zagotovljena tudi animacija otrok. Na internetni strani www.kdgrosuplje.si bodo sproti objavljene vse informacije v zvezi z maratonom, dodatne pa so na voljo na naslovu maraton3obcin@gmail.com ali na info@visitgrosuplje.si. Vljudno vabljeni!

Kolesarsko društvo Grosuplje in
Zavod za turizem Grosuplje

2. plezalni tabor Gorniškega kluba Limberk v Paklenici

Na 2. plezalnem taboru, ki ga je organiziral Gorniški klub Limberk (27. do 29. april 2024) smo bili priča plezalnemu podvigu, ki so ga izvedli Boštjan Erjavec, Samo Butkovič, Magda Butkovič, Jani Dobnik, Danijela Brečko in Marina Dobnik. Ekipa je svoje plezalne sposobnosti preizkušala v znani plezalni destinaciji Paklenica, ki slovi po svojih raznolikih in tehnično zahtevnih smereh. Plezalna avantura se je začela s preplezanjem smeri »Oliver Dragojevič«, ki velja za klasično smer v tem območju, ki pa je izrazito grebenska. Ta smer ponuja plezalcem možnost, da se »uplezajo« ter preizkusijo v tehnično zahtevnih prehodih, kjer sta potrebna iznajdljivost in vztrajnost.

Sledila je smer »Nosorog«, ki je znana po svoji robustni in zahtevni liniji in kjer adrenalin ekipi ni popustil vse do poznega večera, ko so se vračali na izhodišče. Drugi dan je plezalna ekipa raziskovala krajše smeri zahtevnostne stopnje od 4c do 5b, ki od plezalcev zahtevajo pravo kombinacijo moči in tehničnih spretnosti.

Zaključek 2. Limberk plezalnega tabora v Paklenici sta Boštjan in Samo obeležila z novo smerjo »Flex&Rex«, ki je označena z zahtevnostno stopnjo 5c. Ta smer, znana po svojih trikih in pasteh, je zahtevala še večjo mero koncentracije in tehnične dovršenosti in ob bučnem spodbujanju preostale ekipe, požela tudi

veliko občudovanja mimoidočih obiskovalcev in plezalcev. Plezalni tabor v Paklenici je bil za vse udeležence izjemno doživetje, saj so smeri ponudile pravi spekter izzivov, od tehničnih detajlov do fizičnih preizkušenj. Sodelovanje in timski duh med člani ekipe sta bila ključnega pomena za uspešno preplezane smeri. Vsak član je prispeval svoj del k skupnemu uspehu, kar je omogočilo, da so vsi uživali v zadovoljstvu, ki ga prinaša premagovanje plezalnih izzivov. Po Paklenici se je ekipa odpravila še na otok Krk, natančneje v plezališče Portafortuna, kjer so svoje plezalne sposobnosti testirali na smereh, ki segajo od ocene 4b do 5c+. Raznolikost smeri v Portafortuni je ponudila priložnost za bolj sproščeno plezanje, vendar so še vedno zagotavljale zadostno mero tehničnih izzivov. Plezanje na Krku je bilo sproščujoče zaključno dejanje po intenzivnih dneh v Paklenici. 2. plezalni tabor Gorniškega kluba Limberk tako ni le zgodba o preplezanih smereh, ampak tudi pričevanje o moči sodelovanja, medsebojnega spodbujanja in skupne strasti do plezanja. Plezalne potovanje bo ostalo v spominu vsem udeležencem kot eno izmed bolj razburljivih in izpolnjujočih plezalnih doživetij.

Danijela Brečko

Četrty odperti turnir v namiznem tenisu in memorial Bojana Kuhlja

V nedeljo, 21. aprila, je po, zaradi covida prekinjenemu triletnemu nizu tekmoanj spet potekalo četrtto odperto prvenstvo Stična v veliki športni dvorani OŠ Stična. Tokrat je potekalo v znamenju spomina na dolgoletnega člana ŠD Stična BOJANA KUHLJA, ki je bil zaslužen za igranje rekreativnega namiznega tenisa tako v občini Ivančna Gorica kot tudi širom po Sloveniji. Zato je bil iz strani organizacijskega odbora ŠD Stična vložen dodaten trud in se je tekmovanje organiziralo in odvijalo s pomočjo velikega števila udeležencev. Pomoč so nam nudili tudi prijatelji iz sosednjih namiznoteniških društev s Krke, Velikih Lašč in Dobropolja, za kar se jim dodatno zahvaljujemo. Prvenstva se je udeležilo 90 tekmovalcev iz celotne Slovenije kot tudi iz Hrvaške in Italije. Tako je tekmovanje spet zaznamovano kot mednarodni tip tekmovanja, kar nam je v ponos. Tako ohranjamo stike in vzpostavljamo kontinuiteto prijateljstva. To nam daje dodatno energijo in potrditev, da takšne vrste tekmovanja organiziramo tudi v prihodnosti. Dogovarjamo se, da bi organizirali tudi tekmovanje na višjem nivoju, kar bo pomenilo, da moramo postoriti dodatna dela z ureditvijo dvorane, saj tekmovanja na višjem nivoju zahtevajo temu primerno kvaliteto: osvetlitev, mize (mrežice), semaforji s sodniki kot tudi vodenje v smislu, da imajo igralci kot tudi gledalci možnost boljše spremljave poteka tekmovanja. Predvsem je to pomembno za igralce, saj se tako lahko bolje pripravijo in skoncentrirano igrajo kakovosten namizni tenis. Tu vidimo veliko izzivov, ki se jih bomo lotili v naslednjih tekmovanjih. Poleg dvorane je seveda bil pri celodnevem tekmovanju tako pomemben tudi prostor pred dvorano, kjer se je veselo razpravljalo o namiznem tenisu v naši občini

in v Sloveniji kot tudi o tekmovanjih na najvišjem nivoju. Letos je olimpijsko leto in slovenski namiznoteniški reprezentanci se je ponovno uspelo kvalificirati za to tekmovanje. Prijetno nas je na tekmovanju presenetil tudi udeleženec z omejeno zmožnostjo gibanja, ki je na invalidskem vozičku. Tako smo posvetili posebno pozornost upoštevanju pravil igre, ki narekujejo, da redni igralec prilagodi igro glede na zmožnost igralca z zmanjšano zmožnostjo gibanja. Odigrane so bile kategorije ženske, dvojice in moški posamezno. Za pokal BOJANA KUHLJA se je odigralo superfinale med zmagovalci dvojic do in nad 50 let. To je bilo izvedeno zato, ker je Bojan »BOCI« zelo rad igral dvojice in nas tako prijetno povezoval in družil. Tekmovanja so se udeležili predstavniki podjetja Livar, kjer je Bojan vrsto let služboval. Za udeležbo se jim posebej zahvaljujemo. Prav tako se zahvaljujemo tudi vsem ostalim, ki so kakorkoli doprinesli k organizaciji in izpeljavi tekmovanja. Naj omenim nekaj sponzorjev : Občina Ivančna Gorica, Stela bar, Janez Lampret s.p., Petra Ostanek s.p., Livar d.d., Ranč Prebil, Miha Tomažin ART, Dnevni bar Glorija, Slavko Rekon in drugi.

Dvoboji so se odvijali do 16. ure in s podelitvijo ob 17. uri se je tekmovanje zaključilo z zaključno mislijo in s spominom na Bojana Kuhlja ter obljubo, da se srečamo spet prihodnje leto.

Lep namiznoteniški pozdrav!

Rezultati:

Dvojice do 50 let:

- 1. mesto MATEVŽ ŽGANK, SAŠA IVANOVSKI
- 2. mesto ROBI BRODNIK, LUKA MLAKAR
- 3. mesto MARTIN JANEŽIČ, ALEŠ KNEZ
- 3. mesto UROŠ CERAR, SMILJAN MEKICAR

Dvojice nad 50 let:

- 1. mesto PAOLO PISANI, FLAVIO ARESKA
- 2. mesto BORIS SENEGAČNIK, ANDREJ POTRBIN
- 3. mesto CIRIL KOZJEK, MIRO ŠEMROV
- 3. mesto ZVONE BRODNIK, DARKO JAKOBČIČ

SUPERFINALE ZA POKAL BOJAN KUHLJ DVOJICE: MATEVŽ ŽGANK, SAŠA IVANOVSKI

Ženske:

- 1. mesto LUCIJA GRAD
- 2. mesto DARINKA MALI
- 3. mesto TANJA NIŠAVIČ
- 3. mesto DRAGICA LAPANJA
- tolažilna smer: 1. mesto PIA STAR-MAN

Posamezno do 40 let

- 1. mesto UROŠ CERAR
- 2. mesto TANJA NIŠAVIČ
- 3. mesto LUCIJA GRAD
- 3. mesto SMILJAN MEKICAR
- tolažilna smer: 1. mesto DOMINIK PRIJATELJ

Posamezno 40-50 let

- 1. mesto LUKA MLAKAR
- 2. mesto JURE STRUNA
- 3. mesto DUŠAN VOLKAR
- 3. mesto MATEVŽ ŽGANK
- tolažilna smer: 1. mesto MARTIN TEŽAK

Posamezno 50-60 let

- 1. mesto ANDREJ POTRBIN
- 2. mesto PAOLO PISANI
- 3. mesto TONE STARC
- 3. mesto ALEŠ KNEZ
- tolažilna smer: 1. mesto ZVONE OMAHEN

Začela se je jubilejna, 30. sezona občinske futsal lige

19. aprila se je v Hrastovem Dolu začela že 30. sezona občinske futsal lige. Udeležuje se je tako kot lani, 9 ekip. Liga gostuje po celi občini, najprej je gostovala v Hrastovem Dolu, nato pa potuje po različnih krajih: Krka, Ambrus, Zagradec, Višnja Gora, Šentvid pri Stični in Dob.

Leta 1995, ko smo ligo izvedli prvič so bile vse tekme odigrane na igrišču Šolskega centra v Ivančni Gorici. Takrat je nastopalo 7 ekip, po tesnem razpletu v zadnjem krogu pa je zmaga ekipa Ambrus pred ekipo Mizarstvo Trunkelj Krka. Do leta 2000 se je število udeleženi ekip gibalo med 7 in 9, nato pa se je začelo strmo dvigati. Tako smo še leta 1999 imeli v ligi 8 ekip, naslednje leto-leto 2000 pa kar 16. Po številu sodelujočih ekip je liga dosegla svoj vrh leta 2013, ko je v njej nastopalo kar 21 ekip, nato pa se je začelo spet počasi zmanjševati. Letos se nam obeta zelo zanimiva sezona. V boj za naslov občinske prvaka bodo lahko posegle vsaj 4 ekipe: lanske prvaki – ekipa MSU team, FC Ivančna Gorica Slaščičarna center&Doner King, Avtostoritve Sadar-Turk in Fiziokinn. A tudi ostale bodo prej omenjenim zahtevni tekme, ki jih ne bo lahko premagati. Po prvem delu, ko vsaka ekipa igra z vsako po 1x, se bodo le-te razdelile v dve skupini. V 1. ligi bo igralo 5 najboljših ekip iz 1. dela, v 2. ligi pa preostale štiri. Liga se bo zaključila v začetku oktobra.

Eni od favoritov letošnje lige: ekipa Avtostoritve Sadar-Turk

Trenutni vrstni red po dveh odigranih krogih:

	EKIPA	O. T.	ZM.	REMI	POR.	GOL +	GOL -	RAZL.	TOČ.
1.	FIZIOKINN	2	2	0	0	11	3	+ 8	6
2.	AVTOSTORITVE SADAR-TURK	2	2	0	0	10	2	+ 8	6
3.	MSU TEAM	2	2	0	0	7	1	+ 6	6
4.	FC IV. GOR. SLAŠČ. CENTER	2	1	0	1	8	9	- 1	3
5.	ŠD AMBRUS	2	1	0	1	3	7	- 4	3
6.	HD CITY	1	0	0	1	2	3	- 1	0
7.	SAMASTUR	1	0	0	1	1	4	- 3	0
8.	ŠDM KRKA	2	0	0	2	3	7	- 4	0
9.	ŠD ZAGRADEC	2	0	0	2	4	13	- 9	0

Med strelci trenutno vodi Primož Žnidaršič iz ekipe Fiziokinn, ki je dosegel že 7 golov, drugi je Denis Gale iz ekipe Avtostoritve Sadar-Turk s 4 doseženimi goli. Sledi večja skupina strelcev, ki so dosegli po 2 gola. Več o ligi izveste na spletni strani www.zso.prijetnodomace.si ali v Facebookovi skupini, ki jo ureja Žiga Zajc.

Simon Bregar

Posamezno 60-70 let

- 1. mesto NURDIN SAPARBAEV
- 2. mesto MARJAN MENCINGAR
- 3. mesto IZTOK NADOH
- 3. mesto FLAVIO ARESKA
- tolažilna smer: 1. mesto BRODNIK ZVONE

Posamezno nad 70 let

- 1. mesto CIRIL KOZJEK
- 2. mesto MIRO ŠEMROV
- 3. mesto JOŽE MIKLAVČIČ
- 3. mesto JANEZ ČRNOLOGAR
- tolažilna smer: 1. mesto STANE GLAŽAR

Jernej Stražičar

Naj si tvoja duša odpočije,
srčni mir naj v tebi sije,
dokler se zopet ne snidemo vsi,
nad nami tvoj naj duh bedi.

ZAHVALA

V 57. letu se je od nas poslovila zlata mami, žena, sestra in hči

ANICA ŽINGER,
iz Šentvida pri Stični
(12. 3. 1967 – 14. 3. 2024)

Iskreno se zahvaljujemo vsem bližnjim, prijateljem, sodelavcem, znancem in drugim, ki so nam v teh težkih časih izkazali pomoč in podporo. Hvala vsem, ki ste Anico pospremili na njeno poslednjo pot z lepimi besedami, darovi in pomočjo družini, ko smo se od nje poslovili na pokopališču v Šentvidu pri Stični. Hvala cvetličarni Zvonček, ki je v cvetličnih aranžmajih zajela vse, kar je Anica imela rada. Hvala gospodu župniku, Izidorju Grošlju ter pevskemu zboru, s katerim so skupaj pripravili lepo poslednjo mašo zanjo. Najlepša hvala tudi vsem drugim, ki ste kakorkoli pripomogli k temu, da nam je bilo na dan slovesa malo lažje in hvala tistim, ki nam pomagata tudi po tem, ko naše drage Ani ni več.

Vsi njeni

ZAHVALA

Zapustila nas je draga mama, babica, prababica in sestra

PAVLA PETAN, roj. Vencelj
iz Velikih Pec 24, Šentvid pri Stični
(1933-2024)

Iskrena hvala vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, svete maše, dobre namene ter spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala pevskemu zboru Jutranja danica in ge. Cirili za lep poslovilni govor. Zahvaljujemo se pogrebniemu zavodu Perpar, g. župniku Izidorju Grošlju in pevcem Prijatelji za peto sveto mašo. V naših srcih bo ostala za vedno z nami.

Vsi njeni

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre,
le daleč, daleč je ...
(Tone Pavček)

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

MARIJA KASTELIC, roj. Šinkovec,
iz Velikega Korinja
3. 8. 1934 – 8. 5. 2024

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem in ostalim, ki ste se prišli še zadnjič posloviti od nje, izrekli sožalje ter darovali cvetje, sveče, svete maše ter darove za cerkev sv. Jurija. Zahvaljujemo se vsem, ki ste poskrbeli, da smo se od nje lahko lepo poslovili, Pogrebniemu zavodu Novak, gospodu župniku Dejanu Pavlinu, pevcem in citrarki.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni

Adijo oče ljubljeni-
ljubezen naša ti sledi!
Naj bosta mir in Bog s teboj!
Uživaj blaženi pokoj.

ZAHVALA

V 87. letu življenja se je od nas poslovil naš dragi ata

ALOJZIJ SADAR
Bernardov Lojze s Fužine
22. 9. 1937-5. 4. 2024

Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v žalostnih trenutkih stali ob strani in čutili z nami. Hvala za vse molitve, besede tolažbe, stisk roke, podarjeno cvetje in sveče, mašne namene in darove za obnovo župnišča.

Hvala župnikoma Urošu Švarcu in Mateju Gnidovcu za lepo opravljeno mašno daritev in poslovilni obred, pevcem cerkvenega zbora in Sari Jernejčič za čutno spremljavo na violini.

Hvala vsem gasilcem, Slavku Blatniku za ganljive besede slovesa in pogrebniemu zavodu Novak.

Vsem, ki ste z dejanji, besedami ali mislimi stopali v njegovo življenje, ga pospremili na njegovi zadnji poti in ga ohranjate v lepem spominu, iskrena hvala.

Vsi njegovi

Ujeta v naša srca,
z najlepšimi spomini,
bo vsak naš korak
spremljala v tišini.

ZAHVALA

FRANČIŠKA TRUNKELJ roj. Markovič
iz Krške vasi
6. 1. 1929 – 21. 3. 2024

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečene sožalje, darove in pomoč.

Zahvala osebju ZD Ivančna Gorica za svetovanje, pomoč in namenjen čas.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste pomagali pri izvedbi pogreba. Hvala pogrebniemu zavodu Novak, gospodu župniku Dejanu Pavlinu, Kozinc Anici za govor, pevcem ter gasilcem iz Zagradca, Ambrusa, Korinja, Lukovka in domačemu PGD s Krke.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. S prisotnostjo ste pokazali, da je bila pomembna in spoštovana. Njena toplina bo za vedno ostala v naših srcih.

Žalujoči vsi njeni

ZAHVALA

DRAGO FURDI
Stična 1b
1965 – 2024

Zahvaljujemo se vsem za darove, sveče, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala tudi pogrebniemu zavodu Perpar. Prav tako hvala tudi župniku Branku za obred.

Ohranili te bomo v lepem spominu.

Žalujoči vsi njegovi

Verz jle čas, ki da,
je čas, ki vzame.
Pravijo, da je čas,
ki celi rane.
In je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.

ZAHVALA

V 74. letu se je od nas poslovil

POLDE GRANDOVEC
22. 1. 1951 – 19. 3. 2024
iz Radohove vasi
po domače Andrejev Polde

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem ostalim za izrečeno sožalje, darove za sv. maše in darove za cerkev Sv. Roka.

Zahvala gre tudi zdravstvenemu osebju UKC Ljubljana, župniku Izidorju, Branetu Prazniku za poslovilne besede kot tudi gasilcem, čebelarjem, pevcem, citrarki Evi in pogrebniemu zavodu Perpar.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Težko je pozabiti človeka,
ki ti je bil drag,
še težje je izgubiti ga za vedno,
a najtežje je naučiti se živeti brez njega.

ZAHVALA

MILAN ŠUŠTARŠIČ
1930 – 2024

po domače Malnarčkov Milan iz Mleščevega

Konec aprila je v 94. letu svojega življenja potihno in mirno od nas odšel dragi ata, dedek, pradedek, brat in stric. Ob nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in ostalim, ki ste se v tako velikem številu prišli od njega še zadnjič posloviti in ga pospremiti na njegovi zadnji poti. S tem ste pokazali kako velik, cenjen in spoštovan človek je bil.

Hvala vsem za tolažilne besede, darovano cvetje, sveče, svete maše in dober namen. Zahvala tudi gospodu župniku Dejanu Pavlinu, Pogrebniemu zavodu Perpar ter Pevskemu zboru Zagradec.

Žalujoči: žena Lojzka,
hčerki Alenka in Branka z družinama ter sestra Anica

Slovo pride vedno prekmalu
in vedno boli,
spomin pa ostane, nikdar ne zbledi.

ZAHVALA

MIROSLAV KASTANETO
5. 10. 1961 – 24. 12. 2023

Na božični večer se je ustavil čas zate in tudi za nas. Bolečina je preplavila naše srce in dušo in kar ne moremo se sprijazniti, da te ni več med nami. Verjamemo, da ti je lepo med zvezdicami in da paziš na nas. Zelo te pogrešamo.

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem in njegovim sodelavcem za vsa izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in ste ga imeli radi ter ga boste ohranili v lepem spominu. Iskrena hvala tudi pogrebniemu zavodu Perpar za vso pomoč in organizacijo.

Vsi njegovi

*Bolečino se da skriti,
solze – zatajiti,
le praznina, ki ostaja,
TE – pa se ne da nadomestiti.*

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož in oče

FRANCI KOŠAK

Mestni trg 35, Višnja Gora
(24. 7. 1956 – 10. 4. 2024)

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste bili z nami v bole-
čih in težkih trenutkih ob njegovem slovesu, nam izrekli
sožalje in se z lepimi zapisi spomnili njegovega kratkega
življenja. Največja zahvala velja vsem, ki ste z njim de-
lili dobro in malo manj dobro, mu lepšali trenutke nje-
govega življenja in ste ga v velikem številu – slavnostno
pospremili do njegovega groba. S tem ste pokazali svoje
spoštovanje in srčnost, ki sta neprecenljivi dobroti.

Posebej se zahvaljujemo za izrečene besede govorcema
za lep govor, ki sta ga imela g. Luka Šeme in g. Pavel Gro-
znik, g. župniku Marku iz Police hvala za besede spodbu-
de in lepo poslovlino mašo. Za pomoč in podporo iskren-
na hvala ge. Marti in g. Goranu. Prav tako hvala pevcem
Priatelji in seveda pogrebnemu zavodu Perpar, Lovski
družini Višnja Gora, nosilcem praporjev, rogistom in za
zadnji lovski pozdrav. Naredili ste izjemno lepo pogrebno
svečanost. HVALA.

Hvala vsem, ki se ga spomnite v molitvi, hvala za darova-
ne sveče, maše, cvetje in denarne prispevke.

*Tvoji vsi,
hvaležni, da si za nas skrbel, lajšal naša bremena,
nas vodil in bodril.*

*Življenje sploh ni tisto, kar se zdi,
je le korak na poti k večnosti.*

ZAHVALA

V 86. letu življenja se je poslovila

ANA PLAVEC, roj. Hlebec,
iz Ivančne Gorice.

Hvala lepa vsem, ki ste ji polepšali njeno življenje, pose-
bej vsem zaposlenim v Domu starejših občanov Trebnje,
ki ste se s svojo srčnostjo vsakodnevno zelo trudili, da ji
polepšate dneve in vsem, ki ste pripomogli k uresničitvi
dobrega namena ob njenem slovesu.

Najlepša hvala župniku Juriju Zadniku, p. Nikolaju Aracke-
mu Rosenfeldu za podporo in poslovlilni obred, Perparje-
vim za odlično organizacijo in izvedbo slovesa, pevcem in
trobentaču za lepe pesmi, Cvetličarni Barbara iz Mokro-
noga, ki ji je bila tako blizu srca, za čudovito cvetje, g. Ma-
tjažu Marinčku za poslovlilni govor in pogrebni ekipi JKPG.
Najlepša hvala vsem ostalim, ki vas nismo poimensko
imenovali, ste pa stali ob njej, in ob njenem slovesu ob
nas, z vsem srcem in nesebično podporo.

Vsi njeni

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(T. Pavček)*

V SPOMIN

MARJAN KASTELIC

(8. 5. 1967-18. 5. 2022)
iz Malega Kala 6, Šentvid pri Stični

Minevata že dve leti, odkar te ni. V srcih še vedno kraljuje
žalost, ostajata bolečina in samota. Zelo živ pa je spomin
nate, na tvojo dobroto, prijaznost in neizmerno ljubezen.
Za dobroto tvojih rok ostala je beseda hvala, ki v srcih bo
ostala in bo nate večno lep spomin.

Sin Urh in žena Polona

*Le srce in duša ve kako boli,
ko več te ni.*

V SPOMIN

ALOJZ ZUPANČIČ
Selo pri Radohovi vasi 12

Mineva tretje leto, odkar nas je zapustil mož, oči, dedi,
tast.

Hvala vsem, ki se ga spominjate in stojite pri njegovem
grobu.

Vedno si v naših srcih.

Vsi tvoji

*Razcveta leto za letom se cvetje,
leto za letom dozoreva nam sad.
Narava spreminja se,
znova se vrača,
le človek nikdar se ne vrne nazaj.*

V SPOMIN

MARIJA GARBAS
(1975 - 2004)

Mineva že 20 let, odkar nas je zapustila naša draga hči,
sestra, teta, nečakinja in sestrična.
Čas res celi rane, a spominov nate nam ne vzame. Ti v
naših srcih vedno boš ostala.

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo skupaj z nami ohran-
jate v lepem spominu.

Vsi njeni

*S svojim smehom
vsakega osrečiti si znal,
a pred usodo
sam nemočen si ostal.*

V SPOMIN

SREČKO BELCL
1971-2020

*Štiri leta že v grobu spiš,
a v našem srcu še vedno živiš.
Spomin nate bo večno živeti,
nikoli ti zares nisi od nas odšel.*

Romana, Sandra, Jan

*Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.
Le daleč, daleč je ...*

V SPOMIN

JOŽEFA BERUČAN, roj. Bregar
iz Vrhpolja pri Šentvidu 2
(1929-2023)

Mineva prvo leto, odkar te ni več med nami, a spomin
nate ostaja in bo večno živeti.

Hvala vsem, ki se spominjate naše drage mame, ji prižiga-
te svečke in obiskujete svete maše.
Mama, pogrešamo te.

Vsi njeni

Kam so vse kamnite mize šle, že dolgo tega? (3)

Na kamnite mize v Šentvidu pri Stični in v njegovi okolici so
bili pozorni tudi raziskovalci iz Slovenskega etnografskega
muzeja, ki so v Šentvidu leta 1950 popisovali in s fotoapara-
tom ali z ročnimi risbami dokumentirali stavbe in predmete,
ki so bili takrat še v uporabi. V muzejskem arhivu hranijo ce-
lotno gradivo, ki ga je zbrala muzejska ekipa pod vodstvom
takratnega ravnatelja Borisa Orla.

Podstavek kamnite mize, ki je shranjen pod kozolcem. Foto:
D. Štepec

Med muzejskim gradivom je ohranjena tudi risba kamnite
mize, ki je stala pri Bregarčkovih na Bregu pri Dobu. Miza je
bila posebna po tem, da je imela na površini kamnite plo-
šče izklesan Jezusov monogram, na kamnitem podstavku pa
je bil ščitek z letnico njene izdelave (1819) in z imenom in
priimkom tedanjega lastnika Bregarčkove domačije FRANZ
SHTRS (Štrus?). Mize na Bregarčkovih domačiji že približno 20
let ni več. Ko so pred leti pri hiši prestavljali telefonski drog,
je ta po nesreči padel ravno na mizo in mizo ploščo raz-
bil na več kosov. Mize niso obnovili. Njeni ostanki so danes
shranjeni pod Barbeževim kozolcem v Dobu. Glede na to, da
je njen kamniti podstavek še v celoti ohranjen, bi bilo mizo

Risba Bregarčkove kamnite mize iz 1819. Avtor risbe je Ma-
telič, hrani jo Slovenski etnografski muzej.

vedno ponovno postaviti nazaj na prvotno mesto in ji do-
dati novo kamnito ali betonsko (štokano) ploščo. Tako obno-
vljena miza bi lahko obogatila tudi dvorišče pri Barbeževih v
Dobu.

Dušan Štepec

Pohodniške stezice

Pohodne palice

Pri obiskih gora nam poleg ostale obvezne opreme prav pridejo tudi pohodne palice. Seveda ne v alpinizmu in v zimskih razmerah, saj kaj hitro postanejo nevarne na poledenelih pobočjih in jih raje zamenjamo s cepini. Kopni del leta pa so v gorah pohodne palice skorajda nepogrešljive. Pohodništvo ima številne koristi za naše zdravje. Zmanjšamo tveganje za bolezni srca in ožilja, znižamo krvni tlak, razgibamo sklepe, izboljšamo psihofizično kondicijo.

Z uporabo palic razbremenimo sklepe in mišice nog in povečujemo ravnotežje in stabilnost med hojo. Še posebej na mokri podlagi ali melišču lahko preprečimo padec. Uporaba palic zmanjša zaznavanje napora pri hoji navkreber. Pri hoji navzdol so sile, ki obremenjujejo sklepe ob uporabi palic manjše. Prav tako se zmanjša krčenje mišic ob zaviranju navzdol, ki običajno pripelje do bolečih mišic- »muskelfibra« naslednji dan. Prepreči se otekanje rok in se celo poveča poraba kalorij zaradi dodatne uporabe mišic zgornjega dela telesa. Torej, dobra novica za tiste, ki želijo shujšati! Pa še dober pohodniški tempo lahko vzdržujemo. Tudi pri počitku nam palice pridejo prav, da se naslonimo nanje in razbremenimo trup. Precej so uporabne tudi za čiščenje terena pred sabo (rosa, trnje, veje). Nenazadnje, ob poškodbi postanejo pripomoček za imobilizacijo uda. Po drugi strani strokovnjaki odsvetujejo dolgotrajno vsakodnevno uporabo palic, saj naj bi si ravno s tem kvarili ravnotežje. Poudarjajo nujnost zavedanja gibov med hojo po ravnem. Na kakšen način je torej bolje, mora vsak presoditi sam. Prav tako je bolje, da jih zložimo in pospravimo v nahrbtnik na zelo zahtevnem terenu in se raje zanašamo na svoje roke. Pravilna uporaba palic tudi ni menda tako samoumevna kot sprva zdi. Je ključnega pomena za zmanjšanje

tveganja za poškodbe in povečanje učinkovitosti hoje. Pomembno je, da jih uporabljamo simetrično ob uravnoteženem gibanju telesa. Sledimo naravnemu in sproščenemu gibanju rok in nog. Konico palice postavimo nekoliko pred korak, gibamo se v smeri naprej in prenesemo palico ponovno predse. Leva roka, desna noga ... in ne štorkljamo. Pri spustu soročno spustimo palici naprej in naredimo par korakov. Pri vzponu uporabljamo enak način hoje. Paščka se uporablja izključno pri hoji navzgor. Pri hoji navzdol se raba paščkov odsvetuje. Ob spustu lahko palico pohodimo, nam pride med noge, kar lahko povzroči padec, zlom zapestja, lahko še kaj več. Pri izbiri palic pazimo, da sta primerno dolgi. Le tako sta dovolj učinkoviti. Palici zapičimo približno 15 cm pred čevlji v tla. Komolca morata biti ob pravilni dolžini palice ukrivljena pod pravim kotom, tik ob telesu. Palici naj imata možnost prilagajanja dolžine +/- 5 do 10 cm, da ju lahko prilagodimo naklonu terena. Pomemben dejavnik pri izbiri pohodnih palic je material iz katerega so izdelane. Aluminij je vzdržljiv, prenese veliko pritiska, cenejši, vendar težji od drugih materialov. Ogljikova vlakna- karbon so lahka in udobna za uporabo, je pa cena palic višja. So sicer zelo močna, vendar so manj trpežna kot aluminij. Veliko pohodnih palic je izdelano tudi iz kombinacije aluminija in ogljikovih

vlaknen ter ponujajo ravnotežje med težo, vzdržljivostjo in ceno. Pri hoji v hribe uporabljamo zložljive palice, da jih lahko pospravimo v nahrbtnik, ko jih ne potrebujemo. Nekateri modeli imajo vgrajene blažilce, »anti-shock« sisteme, ki absorbirajo silo med hojo. Blažilci pridejo prav pri spustih in pomagajo pri hoji tistim z oslabljenimi ali poškodovanimi gležnji, koleni ali boki. Zložljive palice so lahko dvodelne, trodelne, štiridelne. Lahko so kombinacija zložljivih in teleskopskih palic. Nekatere so lažje, druge težje, odvisno od materialov iz katerih so narejene. Običajno imajo zunanji sistem zapiranja z ročko, »FlickLock« sistem. Ceneni patent pri palicah lahko povzroči, da se palica nenadzorovano zloži, povzroči izgubo ravnotežja in po-

Todelne zložljive palice- Z sistem zlaganja

veča možnost padca. Konica palice je lahko jeklena ali karbidna- widia. Večina palic ima karbidne konice, saj imajo dober oprijem na vseh terenih, tudi na kamnitem in lednem. Konice se lahko menja. Menja se lahko tudi krplice. Poleti se uporablja manjše krplice, pozimi večje, da se nam palice ne udirajo v sneg. Prav tako je več vrst gumijastih nastavkov za konice, če palice uporabljamo na asfaltu ali tlakovanih poteh. Karbidna konica se na takem terenu hitreje obrablja in jo je dobro zaščititi. Ročaji pohodnih palic so lahko izdelani iz plute, pene ali gume. Pluta je zelo udoben in trpežen material ter preprečuje nastajanje žuljev. Preprečuje potenje rok na vročih poletnih turah. Pena je cenovno ugodnejša, nudi dober oprijem in

Trodelna teleskopska palica z navojnim zapiranjem

udobje. Absorbira vlago iz prepotnih rok in se tako ročaj hitreje obrabi. Najmanj se priporoča gumijaste ročaje saj so najmanj udobni. Roke se ob njih potijo in verjetneje povzročijo žulje, predvsem v poletnih mesecih. Spoznavanje pohodnih palic se bere zelo zapleteno. Res je, da se tudi znanstveniki precej ubadajo s vprašanjem: pohodne palice - da ali ne. Opravljene so bile cele raziskave o koristih in slabostih uporabe palic. Dejstvo pa je, da palice niso najnujnejše za našo hojo. So le pripomoček, ki nam lajša hojo. Predvsem je bistveno, da vzamemo pot pod noge in se dodobra sprostimo in nabereemo energijo v neokrnjeni naravi naših hribov in gora.

Magdalena Butkovič

Trodelne teleskopska palice z zunanjim sistemom zapiranja z ročko

Prehransko svetovanje in meritev sestave telesa na enem mestu

Zelo zanimivo je spoznati, kako smo zgrajeni. Kaj vpliva na sestavo našega telesa? Zgradba našega telesa je gotovo dedno pogojena. Zelo pomembno pa je, kako preživljamo obdobje do 20. leta. Torej, kakšno prehrano uživajo otroci in koliko se gibajo. V grobem lahko to hrano razdelimo na tisto, ki nas kvalitetno gradi in na tisto, ki nas redi. Morda se bo zdelo malce pretirano, vendar je dandanes pri mlajših generacijah opaziti, da kljub široki ponudbi živil v trgovinah, urejeni šolski prehrani, ponudbi športnih dejavnosti, upada giblјivost otrok, telesna sestava se spreminja v prid maščobnim zlogam.

Kaj pa odrasli?

Najbolj pomembno je, da v odrasli dobi skrbimo za ohranjanje mišične mase, ki smo jo pridobili v otroštvu. To pa ne gre brez rednega gibanja, dodajamo tudi vaje za moč. Seveda je zelo pomembno, kako se prehranjujemo. Redni in uravnoteženi obroki so odlična podpora.

Veliko je govora o mišicah, proteinih?

Morda se to res sliši in bere kot reklama za proteine. Glede na to, da nas obkroža industrija različnih diet, so tržno nišo poleg izdelkov brez glutena, brez laktoze ... našli tudi visoko proteinski izdelki. Pri

vsem tem pa smo pozabili, da lahko najbolj visoko kvalitetno hrano pripravimo kar sami. Zrezek, jajca, skuta, fižol, ribe ... Vsa ta in še mnoga živila lahko vsak dan ali pa na zalogo pripravimo v domači kuhinji. Zrezke, golaže, enolončnice s stročnicami, mesne polivke, hitre skutine štruklje ... Vse to lahko pripravimo tudi zvečer za dan vnaprej. Jed lahko skuhamo v velikem loncu in razdelimo na manjše porcije ter postavimo v zamrzovalnik za tiste dni, ko nimamo časa za kuhanje. Poleg pa vedno ponudimo solato in različna polnovredna škrobna živila.

Kako pa je z maščobami?

Za dobro delovanje svojega telesa seveda potrebujemo maščobne zaloge. Težave nastopijo, če je maščob premalo oz. še večkrat, če jih je preveč. Največji problem predstavljajo prevelike zaloge maščob v trebušnem delu. Večkrat se ljudje odločijo za zmanjšanje teh zalog. Uporabijo informacije z Interneta, od ust do ust, uporabljajo t. i. grobe prijeme, po nekaj tednih ali mesecih utrujeno obstanejo in maščobne zaloge se zelo rade vrnejo.

Zakaj je to tako in kaj je po vašem mnenju rešitev?

Pri spopadanju s preveliko telesno maso je res zelo dobro poiskati strokovno pomoč. Vendar si mora tudi prehranski svetovalec pri delu

pomagati z napravo, ki pokaže točno sestavo telesa. Mišice, maščobe, vodo, minerale. Le na podlagi teh meritev lahko pravilno vodi urejanje telesne mase. Namreč, pri hujšanju ne gre le za izgubljanje telesne maščobe. Žal ne. Največji problem je, da se znižuje tudi mišična masa, ki pa je glavni porabnik energije v našem telesu. Torej, če porabnik zmanjšamo, se poraba energije zmanjša. Po zaključeni dieti (katerikoli) pa navadno spet jemo enako kot prej. Kar pa je po novem za naš organizem preveč. In kar je preveč je odveč. Maščobne zaloge se zopet polnijo. Temu rečemo jojo efekt.

Torej, vi zagovarjate t. i. odgovorno urejanje telesne mase?

Ja, bodimo odgovorni do samega sebe. Gotovo pa pri tem potrebujemo podporo. Zato razvijam koncept družinskega prehranskega svetovanja. V družini sta namreč oče in mama. Vsak s svojo genetiko in okoljem, ki ju je določalo do začetka skupnega življenja. Potem so tu njune stare in nove prehranske in gibalne navade. Otroci pridobijo torej njune gene, na sestavo telesa pa ima nadalje vpliv že prehrana mamice v nosečnosti, dojenčka, prehrana doma, v šoli, pri babici ... Torej, lahko rečemo, da se ne de-

dujejo le geni, ampak tudi lonce. V eni družini imamo tako različne postave, sestave telesa. Nekdo lahko poje vse, drugi ne sme pogledati nič. Zato je res zelo dobro, da vsa družina sodeluje pri načrtovanju skupne prehrane. Saj, hladilnik je eden, štedilnik pa tudi. Tako se lažje podpremo. Vemo zakaj pred nekoga ne postavljamo piškotov, zakaj nekoga vzpodbujamo, da je jajca, čeprav mu ne dišijo ...

Kakšne izkušnje imate s starejšimi?

Gotovo je cilj vseh nas, ki smo že odrasli, da bi lahko sami skrbeli zase do konca svojih dni. Ne glede na pridružene bolezni je pomembno, kako smo spretni. Odlični so programi gibanja – 1000 gibov, vse vrste telesnih vadb za starejše, pohodna društva ... Pri tem je zelo pomembna tudi prehrana. Telo je potrebno ustrezno podpreti. Večkrat je eden od zakoncev zdrav, drugi pa kronični bolnik. Zelo pomembno je vedeti, da nam poškodbe in manjša telesna giblјivost, tudi razne bolezni, počasi jemljejo mišično maso, ki je banka našega zdravja. Tako s pari naredimo skupni plan prehranske podpore. Npr. če ima eden od zakoncev slabšo mineralizacijo kosti in nizko mišično maso, je za oba koristno, da uživata npr. skuto, sir, mleko in mlečne izdelke, ribe ... Ve-

lik izziv je svetovati komu, ki želi shujšati, pa ima presežek maščob in premalo mišične mase. Z neustreznim pristopom lahko še poslabšamo stanje – zmanjšamo mišično maso, po t. i. hujšanju pa bo delež maščob v telesu še večji.

Imate torej kar nekaj delovnih izkušenj na področju prehrane in zdravstva. Kako to, da ste se odločili za samostojno pot?

Zelo rada delam z ljudmi, z vsemi generacijami. Tudi gibanje imam zelo rada. Sem namreč vaditeljica nordijske hoje in že dolga leta predajam znanje na območju naše in sosednje občine. Vesela sem, da so ljudje nabavili palice, se povezujejo v skupine in hodijo. Za individualno prehransko svetovanje sem se odločila, ker je zelo težko svetovati skupinam, saj ima vsak človek/ družina svoje navade, posebnosti, želje ... Da ima svetovanje učinek, je najprej potrebno osebo slišati. Težko pa se je izraziti v skupini. Hvaležna sem za znanje, ki sem ga pridobila in ga lahko na samostojni poti delim naprej. Otrokom, mladim športnikom, rekreativnim športnikom, starejšim, pri različnih boleznih ... Lepo je biti slišan in imeti pravega strokovnjaka na poti dobrega zdravja.

Barbara Zajc Tekavec, prehranska svetovalka

"SEVERNA" STRAN

"Tudi jaz sem človek ..."

Razstava ob 30-letnici smrti pesnika Franceta Lokarja (1917–1994) v Knjižnici Ivančna Gorica

Čeprav se je duhovnik in pesnik France Lokar rodil v okolici Višnje Gore (v vasi Polje), marsikdo od naših občanov (širše pa sploh ne) še ni slišal zanj. Vendar pa je predvsem v svojih pesmih pustil tako močne sledi, da je ob obletnici njegove smrti vredno obuditi spomin nanj, kljub temu da je bil že predstavljen v Klasju (v Domoznanski galeriji leta 2008 in 2009). V knjižnici v Ivančni Gorici ta jubilej obeležujemo z razstavo o tem duhovniku in pesniku.

Na razstavi predstavljamo vseh 12 Lokarjevih pesniških zbirk: *Posute ceste* (1966), *Tiha srečanja* (1967), *Okno na vrt* (1969), *Ko pelin cveti* (1970), *Rdeče in sivo* (1975), *Dolina brez imena* (1976), *Kmet* (1978), *Razdejana gnezda* (1980), *Ura abecede* (1982), *Kar dan v sebi skriva* (1986), *Osmrtnice* (1991) in *Obok neminljivega* (1993). **Večino teh zbirk je izdal v samozaložbi in velja za enega najbolj plodovitih slovenskih samozaložnikov, obenem pa ima najbolj obsežen pesniški opus v občini Ivančna Gorica.** Sicer je pisal tudi črtice, novele, ocene in članke, ob tem pa dve poučni deli z religiozno vsebino: *šmarnice Z Marijo in Jezusom v novo tisočletje* (1993) in *Pogled v dušni dosje - Postne misli in premišljevanja o spovedi* (1994).

Njegove pesniške zbirke so ilustrirali znani slovenski likovni ustvarjalci:

Gabrijel Humek, Jože Horvat - Jaki, Stane Jarm, Lojze Perko, Stanislava S. Pudobska, France Slana, Valentin Scagnetti, Jože Tisnikar.

Življenjska pot

France Lokar se je rodil 13. marca 1917 v Svetinovem mlinu v vasi Polje pri Višnji Gori, bil je sedmi od desetih otrok. Leta 1905 se je njegova mati Marija, roj. Kozlevčar, poročila z Antonom Lokarjem. Družina se je preživljala z gruntom in mlinom.

Po končani osnovni šoli (1924–1929) je odšel na škofijsko klasično gimnazijo v Šentvid nad Ljubljano (1929–1937). Po njej se je odločil, da postane duhovnik. Njegova bogoslovna leta oz. študij teologije v Ljubljani (1937–1943) so bila zaznamovana z 2. svetovno vojno, ki je prizadela tudi njegovo rojstno vas Polje. V duhovnika je bil posvečen 4. julija leta 1943, novo mašo pa je imel 11. julija istega leta v Višnji Gori.

Po novi maši je 15. avgusta 1943 prišel za kaplana v Kostanjevico na Krki, tam postal tudi župnijski upravitelj in deloval do leta 1959. V Starem trgu pri Ložu je kot župnijski upravitelj deloval v letih 1959–1970. V Gorenjem Logatcu je službo župnika opravljal od leta 1970 do 1981. Njegovo zadnje službeno mesto pa je bilo na Lipoglavu, kjer je bil župnik 10 let (1981–1991), do upokojitve.

Upokojenska leta (od leta 1991) je preživel v stiškem samostanu in se povezal s slikarjem Gabrijelom Humkom pa tudi s p. Simonom Ašičem, znanim zeliščarjem. 4. julija 1993 je v stiški cerkvi praznoval zlato mašo. 16. februarja naslednje leto je sredi duhovnih vaj, ki jih je vodil za samostansko družino, po pogrebu svoje svakin-

je, zadet od kapi umrl. Po pripovedovanju bivšega opata p. Antona Nadraha imajo na Lokarja v samostanu lepe spomine, saj je bil svetlega značaja in pripravljen pomagati.

Sicer je bil France odprta osebnost, človek velike širine: imel je rad branje, umetnost, etnologijo, z zanimanjem je spremljal dogajanja pri nas in po svetu in vse to vključeval v svoje pridige. Bil je vedrega značaja, komunikativen in šegav: kot tak se je znal približati vsakemu človeku. Zato ne čudi, da se je družil s številnimi ljudmi, tudi z znanimi umetniki, ustvarjalci in znanimi osebnostmi. Veliko je potoval, obiskal je okoli 30 držav sveta.

Ovrednotenje njegovega dela

Že za časa življenja je France Lokar prejel več priznanj oz. odlikovanj.

Za njegovo kulturno in povezovalno delo je bil leta 1974 odlikovan z redom bratstva in enotnosti s srebrnim vencem. Mohorjeva družba mu je leta 1987 podelila Finžgarjevo plaketo, občina Ljubljana Moste - Polje pa leta 1989 srebrno priznanje. Isto leto je prejel tudi priznanje Slovenskega duhovniškega društva.

Ogled njegove pisne zapuščine, ki se nahaja v Nadškofjskem arhivu v Ljubljani, je pokazal na široko pestrost njegovega literarnega in drugega pisnega snovanja: od poezije, kratkih zgodb, novel, potopisnih zapisov, pridig /.../, do člankov, ocen in ostalega. Vse to kaže na vso širino Lokarjeve ustvarjalne in življenjske poti, za kar si avtor zasluži večje zanimanje in prepoznavnost znotraj občine in države.

O Lokarjevi poeziji

Njegove pesmi vsekakor izstopajo iz povprečnosti: Lokarjev pesniški svet je namreč iskren in nepotvorjen v svoji sporočilnosti. Bralca nagovarja stvarnost oz. prizemljenost te literarne govorice, ki izpove tako otožna pesnikova občutja kot tudi zaupanje in vero v življenje:

Prižgal sem svečo, da vzide dan v noči.

*Rad bi rekel nekaj lepega,
radi bi pobožal popotnega in psa,
ki pri sosedu laja.*

*Na štedilniku vre voda in vsakemu rad bi
natočil veliko toplega čaja.*

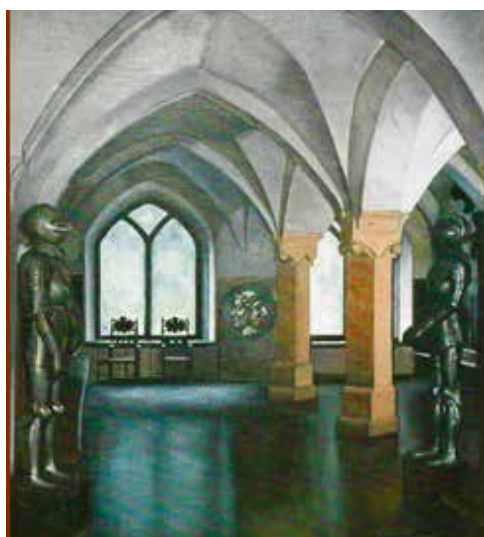
(iz zbirke *Kar dan v sebi skriva.*)

O svoji poeziji pa je avtor povedal kar sam: »Živim sredi življenja. Z ljudmi živim, trpim in spoznavam njihove skrite bolečine, in iščem v sočloveku dobro. /.../ Na srečo sem po naravi vesel človek. Življenje pa me dela potrtega, ko vidim, koliko ljudi trpi.« Iz tega lahko razberemo, da je bil France Lokar sočuten človek, ki se ga je trpljenje ljudi globoko dotaknilo, kar je prelil v svojo poezijo.

France Lokar je napisal precej spodbudnih verzov. Nekaj od teh si lahko obiskovalci vzamejo za domov in se tudi na ta način obogatijo z domačo poezijo.

Razstava (avtor besedil: Roman Rozina, oblikovanje: Maruša Pušnik) je na ogled maja in junija 2024.

Roman Rozina, Knjižnica Ivančna Gorica

Slika Gabrijela Humka v pesniški zbirki *Obok neminljivega*

Srečanja z dediščino

Spomenik prvim padlim talcem v Ljubljanski pokrajini v Radohovi vasi

Ob poti med Radohovo vasjo in Šentpavlom na Dolenjskem stoji eden od treh kulturnih spomenikov, posvečenih spominu dogodkov med drugo svetovno vojno v naši občini. Poleg spomenika v Radohovi vasi stojita kulturna spomenika tega obdobja še na Muljavi in na Velikem Korinju.

Spominsko obeležje v Radohovi vasi sestavljajo kip talca z zvezanimi rokami iz naravnega kraškega kamna, ki je delo akademskega kiparja Stojana Batiča, grobnica 74 borcev narodnoosvobodilne vojne, ki so na tem območju padli v letih 1941-1945 in spominske plošče z imeni padlih, ki so vzdane na opornem zidu.

Zunanja ureditev spominskega obeležja v Radohovi vasi

Kip in grobnica

Kip talca z zvezanimi rokami, delo akademskega kiparja Stojana Batiča

V knjigi *Pomniki NOB* v Občini Grosuplje iz 1987 lahko preberemo, da spomenik obeležuje dogodek, ko je v noči iz 25. na 26. aprila 1942 enota II. grupe odredov pri Radohovi vasi napadla vojaški vlak. Pri tem sta bila ubita dva italijanska vojaka. Italijanska oblast je napad izkoristila kot povod za maščevanje. Iz novomeških zaporov so 27. aprila 1942 pripeljali šest aktivistov OF v Trebnje, naslednji dan pa od tam v Radohovo vas, kjer so jih ustrelili kot prve talce v Ljubljanski pokrajini. Spomenik talcem je postavil Občinski odbor Združenja borcev NOV Trebnje leta 1946.

Na pobudo Krajevnega odbora ZB NOV Šentvid pri Stični so pri spomeniku kasneje uredili še grobnico 74 padlih borcev.

Spominsko obeležje je bilo leta 1987 razglašeno za kulturni spomenik na pobudo Sveta za ohranjanje in razvijanje revolucionarnih tradicij ter spomeniškega varstva pri občinski skupščini SZDL. Njegova okolica je bila v preteklosti večkrat obnovljena, danes zanj skrbi Združenje borcev za vrednote NOB Grosuplje, ki vsako leto spomladi ob njem organizira tudi spominsko slovesnost.

Dušan Štepec